

Çekoslovakya tehlikesi tamamen ortadan kalktı

Südetlere ve diğer ekalliyetlere tam idarî muhtariyet veriliyor

*Çemberlayn Hitler'e şahsî bir mesaj gönderdi,
Südetler meselesinde Almanya hükûmetinin
takib ettiği muslihane hareketi takdir etti*

Südet Alman partisinin mühim bir tamimi

**"Yakında ağır vazife ve çetin mücadelelerle karşıla-
şacağız, teşkilâtlarımızdan azamî faaliyet isteriz,"**
Londra 22 (Hususi) — Başvekil Çem -
berlayn bugün Alman büyük elçisini ka-
bul ederek, 45 dakika süren bir müla-
katta bulunmuştur.

Bu mülakat esnasında Avrupayı alâ -
kadar eden bütün siyasî meselciler ve bil-
hassa Südet Almanları meselesi gözden
(Devamı 11 inci sayfada)

Onuncu yerli mallar sergisi dün açıldı

Uzun zaman -
danberi hazırlık-
ları yapılmakta o-
lan onuncu Yerli
Mallar sergisi dün
akşam saat on al-
tıda açılmıştır.

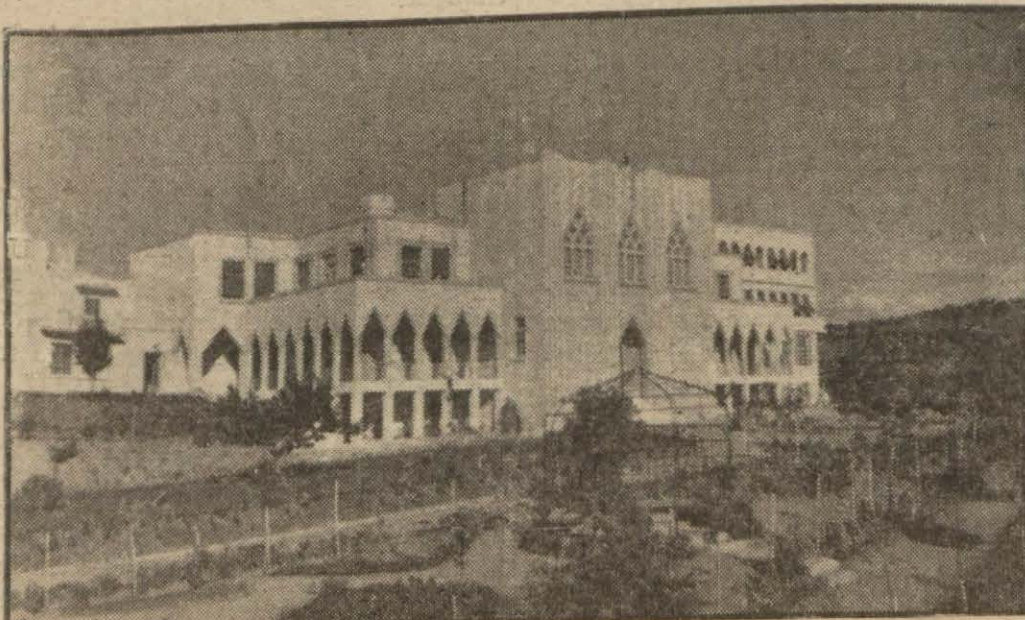
Evvelâ sergi ko-
miseri ve Millî
Sanayi Birliği u-
mumî kâtibi Halid Güleriyüz bir nu-
tuk söylemiş; daha ilk sergiyi açarken
kalblerde büyük bir ümid olduğunu ve

Açılış resminden intibalar

on sene zarfında bütün ümidlerin tahak-
kuk ettiğini söyleyerek:

(Devamı 11 inci sayfada)

İran Elçisinin gazetemize beyanâtı

Ankarada İran sefarethanesi (Yazısı 11 inci sayfada)

Bütün avukatlar aynı
kanaatte: "Hayatımızda
böyle dava görmedik!"

Güzel kız, çirkin kardeşini
evlendirmek maksadile er-
keğe karşı onun rolünü
oyladı mı, oynamadı mı?

Bay İhsan

Aslıye 6 inci hukuk mahkemesinde, adliye
tarhinde görülmemiş bir hâdisenin, duruş-
masına başlanıldığını yazmıştık.

(Devamı 11 inci sayfada)

Farkına varmıyarak Atlas Okyanusunu geçen tayyareci

Geçenlerde ajans-
lar, bir Amerikalının,
tek satırlı eski püskü
bir tayyare ile Atlas
Okyanusunu aştığı -
nı ve Dublinden 20
kilometre uzakta
bulunan Baldonnel
hava meydanına in-
diğini bildirmişler -
di.

İngiliz gazeteleri -
nin verdikleri taşi -
lâta göre bir kaç me-
murun şaşkın na-
zarları arasında gü-
lerek tayyaresinden
inen Amerikalı on -
lara doğru yürümüş,
ve:

— Evet, şimdi Ok-
yanusu geçerek bu -
raya geldim. Fakat
bu yanlışlıkla oldu.
Ben garba, Los An-
gelese doğru uçtuğu -
mu sanıyordum. Nev-

tayyareci
Amerikalı

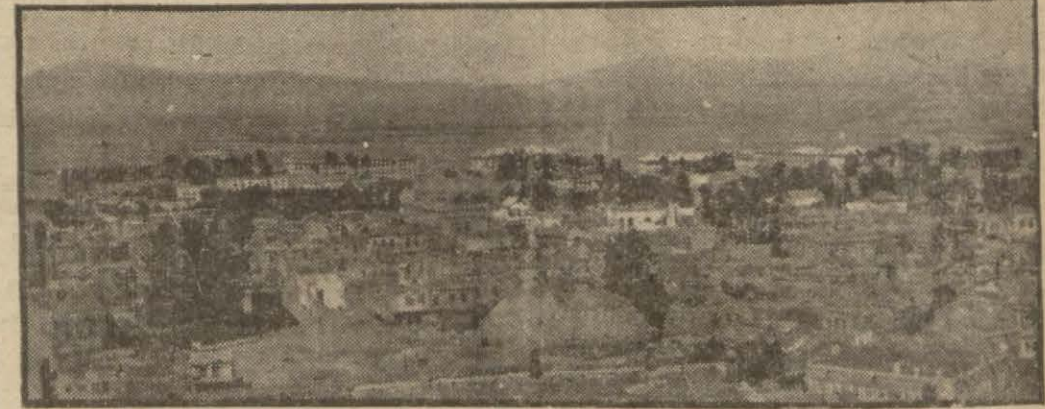
(Devamı 11 inci sayfada)

ÜSTAD
Hüseyin Cahid Yalçın
in
Haftalık musahabesi
yarınki sayımızda

Erzurum kongresinin toplandığı büyük gün

Bugün Erzurumla beraber bütün yurd, tarihe
malolan bu yıldönümünü anıyor

19 sene evvel bugün Erzurumda, basık tavanlı,
dekorsuz bir mekteb odasında başlıyan millî
hareket, Atatürk devrini yarattı

Erzurumdan bir manzara (Yazısı 6 inci sayfada)
Erzuruma aid diğer haberlerimiz 5 inci sayfamızdadır.

Hariciye Vekilimiz bugün Bükreşe gidiyor

Valide kraliçe Marinin defnedileceği Kurtea de Orgeç manastırı

Dost Romanyanın valide kraliçesinin
cenaze merasiminde hükümetimizi tem-
sil edecek olan Hariciye Vekilimiz Tev-
fik Rüşdü Aras; Bükreş elçimiz Hamdul-
lah Suphi Tanrıöver, Cumhurreisliği ya-
verlerinden Naşid ve diğer zevattan mü-
teşekkül heyet bugün Zafer torpidosile
Köstenceye hareket edecektir. Heyeti gö-
türecek olan Zafer torpidomuz dün saat
(Devamı 3 üncü sayfada)

Romanyanın sevgili
Kraliçesi gömülürken..

Yazan: Ercümen Ekrem Talu

Dost Romanya, geçen pazartesi
başlamış olan elem hâdisesinin son
safhasını yaşıyor:

(Devamı 10 ncu sayfada)

MESELELER

Hastanelerde alınan ücret

Şehrin sıhhat işleriyle alâkadar makamlar "Alınması
lâzımdır", diyorlar, fakat alınmaması lâzım geldiğini
isbat eden hâdiseler de var

Şehir hastanelerinden Haseki kadınlar hastanesi (Yazısı 11 inci sayfada)

Hergün

Hatayda Türklüğün Kuvvetlendirilmesi

Yazan: Muhittin Birgen

Çankırı'da çıkan Duygu gazetesinde S. Oğuz Alpaya imzasıyla neşredilen bir yazıda Hatay muzafferiyetinin Türklük bakımından ehemmiyeti üzerinde durulduktan sonra fikir âlemimize bir teklif yapılıyor: Hatayda, Atatürk namına bir üniversite tesis etmek.

Bu orijinal fikir beni hayli düşündürdü; teklif hiç fena değil, hattâ güzeldir. Türkiye'nin üniversite muhiti zaten dar; bu muhiti adım adım genişletecek tedbirler almaya ihtiyaç vardır; bu maksadla Ankarayı yavaş yavaş ikinci bir üniversite muhiti yapmayı kasteden bir takım gayretler sarfediliyor. Bir üçüncü üniversite muhiti de Şarkta vücade getirilmesi mukarrer. Buna bir de cenub muhiti ilâve etmek elbet iyi olur.

Fakat, öte taraftan şunu da düşünmek lâzım: Türkiye'nin üniversite yapma kuvvetleri zayıftır. İlim için ilim zevki Türkiye'de az inkişaf etmiştir. Bu kadar senelik an'anesi olan İstanbul üniversitesinin hali de çok malûm. Acaba bir üniversite Şarkta, bir de cenubda kurmayı temin edebilecek ve münhasıran Türk olan ilim kuvvetlerimiz var mıdır? Ben bu suale sarih cevap vermekten çok korkarım.

Diğer taraftan şunu da unutmamak lâzım: Üniversite manevî bir toplama kudretini haiz olmazsa hiç bir şey ifade etmez. Eskiden ilmi bir çerga, talebeyi de pervaneye benzetirlerdi. Bu teşbih bugün de kuvvetini muhafaza eder. Pervane her zaman vardır, mesele «çerağı uyan- dirabilmekte» dir. Bunu yapamadığımız zaman, meydana adı büyük te olsa kendisi hiç denek kadar ehemmiyetsiz bir müesseseye vücade gelir ve bunu canlandırmak için gene ecnebilere muhtaç oluruz.

Fakat, başka bir taraftan da iş mühimdir; siyasi bir vak'a müdafaa ederek değil, kendi aramızda samimî olarak konuşurken şu söylemeliyiz ve bilmeliyiz ki Hatay belki kâmil, fakat, pek az istisnasıyla muhakkak Türktür. Benim Türk ve islâm tarihi üzerinde içtimai usullerle yaptığım uzun tedkiklere göre, Alevî olmak, Türk olmanın birinci alâmetidir. Bir insan Alevî midir? Mutlaka Türktür. Alevî olmayanın Türklüğünde tereddüd edilebilir. Fakat, Alevî olanın Türklüğünde tereddüde mahal yoktur. Beni bu kaideye bu kadar kuvvetle bağlanmaya sevkeden tarihî ve içtimai tekâmülün tafsilüne maalesef imkân bulamıyorum; fakat, ben bu kaideye kuvvetle inanmışım. Kendim Alevî olmadığım halde!

Halbuki Hatayın yarı ahalisi Türk, yarıya yakın kısmı da Alevîdir. Bu Alevîlerin büyük bir kısmı da arabca konuşurlar. Onların arabca konuşmalarının da muhtelif tarihî sebepleri vardır. Fakat, Arabistanın komşusu olan bu memlekette arabca konuşanların çok olmasına hayret etmeğe lüzum yok, çünkü, Arabistan'dan iki bin kilometre uzakta. Az kalsın biz bile İstanbul'da arabca konuşacaklık! Çocuklarımızın ağızlarından düşmiyen ve hep türkçe zannettiğimiz «mızıkç!» kelimesinin bile arabca olduğunu düşünürsek Arab kültürünün istilâ devrinde neler yapmış olabileceğini kolay takdir ederiz!

Şu halde, «Türklük, Hatay Türklüğünü manen yeniden fethetmeğe mecburdur» demek ortaya yanlış bir dava atmaktır.

Bence bu mühim iş için en pratik usul şu cümlede toplanabilir:

1 — Hatayda orta mektep tahsilini kuvvetlendirmek.

2 — Hatayla Türkiye arasındaki iktisadî münasebetleri arttıracak bir sürü tedbirler almak.

3 — Bizzat Hatayda, Türkler tarafından ferdi veya devletî her nevi iktisadî teşebbüslerini, bilhassa fabrika ve atölye işlerini kabul olduğu kadar ileri götürmek.

Bu üç tedbirler sistemi Hatay Türklüğünün birdenbire kuvvetlenmesini, gelişmesini ve Türk kültürünün tekrar canlanıp yayılmasına temine kâfidir. Bilhassa bugünkü dünya böyledir: Kim ekmeği nereden yiyorsa onun dilini konuşur. Türkiyeyi Fransızlar dil bakımın-

Resimli Makale: ≡ Kazanmayan adam harçetmiyen zengine müsavidir. ≡

1929 yılında dünya iktisadî buhranı başladığı zaman büyük bir korku verdi, elân kazanmaya devam edebilenlerle, parası olanlar da ihtiyaten masraflarını kestiler, bu hareket buhranı büsbütün arttırdı, sıkıntı, ızdırab, sefalet çoğaldıkça çoğaldı. Ve o zaman anlaşıldı ki sarfetmiyen zenginün kıymeti cemiyet için bir «hiç» ten ibaret.

İnsan evvelâ kendisine ve ailesine, sonra da muhitine faydalı olmak için çalışır. Çalışmayı arttırmakla takibi ettiği gaye verebileceği huzur ve saadetin dairesini mümkün olduğu kadar genişletmektir. Eğer insan kazancının temin edeceği refahı nefisinden, ailesinden, muhitinden esirgiyecek olursa hiç çalışmayıp hiç kazanmayan adamın derecesine düşer, israfa gitmeyiniz, ihtiyatı bırakmayınız, fakat asla cimri olmayınız.

SÖZ ARASINDA

Az tamah Çok zarar getirir

Nevyork mahkemelerinden birinde garib bir davaya bakılmıştır.

Bir gün bir adam bir eskiciye eski bir elbise satmıştır. Eskici elbiseyi almış, götürmüş, fakat ceblerine baktığı zaman bunlardan birinde bin dolar bulmuştur. Eskici bin doları, elbiseyi aldığı adama götürmüş vermiştir. Fakat o bin doları alır almaz hemen mahkemeye koşmuş, cebinde iki bin dolar olduğunu, eskicinin kendisine bin dolar daha vermesi icab ettiğini iddia etmiştir.

Muhakeme neticesinde, adamın iddiası sabit olmamış. Ve bu iddia eskiciye karşı bir iftira mahiyetinde telâki edilerek eski elbisenin cebinde bulunan bin doların zararı manevî olarak eskiciye iadesine karar verilmiştir.

dan, rühan mekteplerile fethetmediler. On sekizinci ve on dokuzuncu asırda İstanbul Marsilyaya sınıksız bağlanmış olan ticaret münasebetleri ile bu münasebetleri takiben Fransızın Türkiye'de elde ettikleri imtiyaz işleridir ki Fransız dilinin bu kadar yayılmasına sebep oldu. Halbuki bugün Fransız mektepleri gene çalıştıkları halde, Türkiye ile Almanya arasında iktisadî münasebetlerin artışı almancanın az zamanda fevkalâde intişar etmesine, bilâkis Fransızcanın gerilemesine sebep oldu.

Halbuki Hatayda vaziyet bununla da kıyas edilemez: Orada hükümet Türk, halkın büyük bir ekseriyeti Türktür. Türk elile idare edilen iktisadî faaliyet ne kadar ilerler, genişler, kuvvet bulursa Türklük te o kadar kolay canlanır. Bilhassa atölye, fabrika, küçük, orta ve büyük sanayi, nakil vasıtalarının, otellerin, gazinoların, hülâsa halkı bir araya toplayan her iktisadî faaliyetin bu işte kuvveti pek büyüktür. Bu asrın en büyük kültür kuvveti üniversite değil, fabrikadır. Fabrika laboratuvarları üniversite dersanelerinin çok uzun mesafesi ile önlerinden gidiyorlar.

Bence, Hatayın Halk Partisi Türklük davasındaki mücadelesine en evvel bu noktalardan başlamalıdır.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

Nereden biliyorsun?

Çok hasis ve aynı zamanda da çok çirkin bir kadın, bir gün evinde otururken kapı çalınmış; kadın kapıyı açmış, bakmış.. karşısında bir dilenci görünce kızmış:

— Defol oradan, diye bağırır, şimdi kocamı çağırır, seni dövdürürüm. Dilenci gülmüş:

— Kocanızın evde olmadığını biliyorum.

— Nereden biliyorsun?

— Karısı bu kadar çirkin olan a-damlar ancak yemek vakitleri evlerinde olurlar. Henüz yemek vakti de gelmedi.

Iran Veliahdinin Nişanlısı Avrupayı geziyor

Iran Veliahdî Mehmed Rıza Şapurun nişanlısı, Mısır Prensesi Emire Fevziye annesi ve kız kardeşleriyle birlikte Avrupa seyahatine çıkmıştır.

Bostan korkuluğu Kediler

Bir çok bahçelerde, tarlalarda iki değneği birbirine bağlamak ve üzeri ne elbise giydirmek suretile bostan korkulukları yaparlar. Bunların faydası vardır. Fakat bazı kuşlar, insanlarla korkulukları farkedirler. Korkulukların başına bile konarlar. İngiltere'deki korkuluklar, daha başka türlüdür. Orada korkuluğu insan şeklinde yapmazlar. Bir tahtayı kedi biçiminde oyar ve siyahla boyayı tarlaya bırakırlar. Kedi korkulukları, kuşları insan korkuluklarından daha çok korkutuyor ve kaçıyorlarmış.

Amerikada bir güzellik ve zarafet müsabakası

Amerikada ilân resimleri ve mecma kapakları için muhtelif pozlarda resimlerini çıkartan bir sınıf genç kızlar vardır. Bunlarla Görles dedikleri revu kızları arasında yapılan bir güzellik müsabakasında Görlesler birinciliği kazanmışlardır. Fakat bunu müteakib yapılan zarafet müsabakasında Görlesler kaybetmişlerdir. En zarif giyinmiş Görles her iki taraftan müsavî sayıda olmak üzere yüz kişinin iştirak ettikleri bu müsabakada otuz dördüncü gelmiştir.

İngiliz mekteplerinde cinsiyet dersleri

İngilterede Cenubi Gal mekteplerinde çocuklara cinsiyet dersleri verilmekte ve cins meselelerine aid her türlü sualler münakaşa edilmektedir. On üç yaşından yukarı olan çocukların devam ettiği bu derslerde, cins meseleleri bütün açıklığı ile ve her cephesinden mütalea olunmaktadır.

Kral Zogonun seyahati

Kral Zogo ile kraliçe Geraldin önmüzdeki eylüde Çekoslovakya'ya ziyaret edecekler; ve bu esnada kraliçenin Oponicedeki şatosunda oturacaklardır.

Bu suretle kral Zogo, Viyanada kendisine suikast yapıldığından beri ilk defa olarak ülkesinden harice çıkmış olmaktadır.

Sözün Kıyası

Şeref davası

E. Talu

Beşiktaşlı rahmetli Şeref'in gençliğini ve ömrünü telef ederek kurduğu stadyomu onun adını çok görenler olmuş; kapısında duran levhayı kaldırmışlar.. Dün, önden geçerken, bu tarihi kapı bana, öksüz gibi göründü. «Şeref stadyomu».. Bu, «Uludağ maden suyu» veyahud ki «Balkan kaşarı» ka bilinden alelade, basit, manasız bir isim değildi. «Er meydanı» gibi, «Şeref stadyomu» müsemması ile tamamen münaşebattar, yakışıklı bir ünvan teşkil ediyordu.

Orasını kurduktan sonra vicdanının tam hazı ve huzurle ahirete göçen idealist ve azimkâr insanın şahsı ve hatırasıyla münasebeti olsun olmasın, bir spor sahasına «Şeref» ünvanı çok uygun düşmüştü. Ve belki de onun tesiri ile, bu kelime bir irşad ve teşvik iması sezen Beşiktaş spor klübünün genç atlet ve oyuncularını siyah - beyaz renklerini her müsabakada üstün tutmağa muvaffak olmuşlardır.

Kim, garaz, nefsanîyet, münaferet gibi duyguları mezardan öteye bile teşmil edenler, bu şeref ünvanını, onu isim olarak taşımış bir adama karşı besledikleri antipati yüzünden, o meydana nezetmişlerse buna şaşmamalıdır.

Dolaşan rivayetler gerçek ise, Beşiktaş klübüne yapılacak yardım için bu ünvanın oradan kaldırılmasını şart koşanlar olmuş.

Benim yakından tanıdığım «Şeref» spğ olsaydı, canını bezlettiği klübünün kalınması için bu şartı bizzat ve seve seve ifa eder, irtikâb edilen bu küçüklüğe karşı o meşhur, incecik tebssümile mi kabele ederek, omuzlarını silkmekle iltifa eylerdi.

Şeref'in adı şu, veya bu kapının üstünden kaldırılır.. Fakat onu tanımış ve sevmiş olan yüzlerce insanın gönlünden ve hatırasından da bilmem ki silinebilir mi?

E. Talu

Brükselde çekirge kongresine iştirak ediyoruz

Ankara 22 (Hususi) — Ziraat müsteşarı Nakinin reisliğinde bir heyet yakında Brükselde giderek çekirge kongresinde hükümetimizi temsil edecek tir. Hey'ette müfettiş Selim, mücadele müdürü Receb, enstitüden Şevket, Raşid ve Kerim Ömer bulunacaktır. Müsteşar vekâletini orman umum müdürü Hüsnü Yaman görecektir.

Ziraat enstitüsü için yeni binalar yapılıyor

Ankara 22 (Hususi) — Ziraat Enstitülerinin zamanla daha faydalı yerlerde tesis tasavvurunun tabikine geçmiştir. Burada tohum ıslah istasyonu ile tavukculuk enstitüsünün Gazî Orman çiftliğine nakilleri kararlaştırılmıştır. Ve bunlar için lâzım gelen binaların yaptırılması hususunda icab eden yer alınmıştır. İnşaata pek yakında başlanacaktır.

Manisada doğum ve çocuk evi binası yapılıyor

Manisa, (Hususi) — Bu yıl inşasına başlanacak olan doğumevi binasının Atatürk caddesinde yapılması kararlaştırılmıştır.

Bina inşaatı hitam buluncaya kadar doğum ve çocuk bakım kadrosu eski memleket hastanesinde yapılan tadilatla burada faaliyetine devam edecektir.

Ziraat Vekâletinde tayinler

Ankara 22 (Hususi) — Ziraat Umum Müdür muavini Selim ve Ziraat mütehassıs müşavirlerinden Şevket Tunçok birinci sınıf mütehassıslığa tayin edilmişlerdir.

İstihlâk vergisi

Ankara 22 (Hususi) — Bazı maddelerden istihlâk vergisi alınmasına dair olan kanunun bazı maddelerini tadil eden kanunun tatbik suretini Maliye Vekâleti geniş bir tamimle izah etmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Arasıra tenkid yazılarının altında imzasını gördüğümüz bir muharrir bir gece toplantısına çağırılmıştı. Özür beyan etti:

— İsim var.

— Ne yapacaksınız? diye sordular.

Adı dillerde dolaşan bir kitabın adını söyleyerek:

— Okuyacağım, dedi ve şu hikâyeyi anlattı:

— Gazeteden kitabı vermişler, bir tenkid yazısı istemiş-

lerdi, isim o kadar çoktu ki okumaya vakit bulamadım. Zevkin inandığım bir hanıma verdim. Okuyacak, mütaleasını söyleyecekti, ben de ona göre yazacaktım, fakat aksiliğe bakınız, okumadan seyahate çıkmak mecburiyetinde kalmış, iade etti, şimdi de okumak bana düştü.

Biz tesadüfen işittiğimiz bu muhavereden sonra da bir muharririn okumadığı bir kitab hakkında tenkid makalesi yazmamın âdet olabileceğine inanmadık, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

İç Bakanı polislere hitaben mühim bir nutuk söyledi

“Vazifenizde ciddî, nazik olunuz,,

Ankara polis mektebinin ilk mezunlarına dün diplomaları
merasimle tevzi edildi, nutuklar söylendi

Ankara 22 (Hususi) — Ankara polis mektebinin ilk mezunlarına diploma tevzii merasimi bugün parlak bir surette yapılmış, zafer âbidesine çelenkler konmuştur. Merasimde Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, Orgeneral Asım Gündüz ve jandarma komutanı Naci vesair zevat hazır bulunmuşlardır.

Mekteb müdürü tarafından söylenen nutka mektebin birincisi tarafından mukabele edilmiş, polisin meslek ve memleket bakımından hizmetleri tebarüz ettirilmiştir. Diplomalara tevzii münasebetle Dahiliye Vekili Şükrü Kaya çok alkışlanan bir nutuk söylemiştir.

Muhterem Vekil nutkunda yüksek kudretli ve yüksek kıymetli ordumuzu hürmetle ve minnetle yâdettikten sonra: «Onu övmek ve onunla övünmek bizim için

hem şerefli bir vazife ve hem de zevkli bir şereftir» dedi.

Şükrü Kaya bundan sonra zabıta kuvvetlerimizin şerefli hizmetlerine temas ederek demiştir ki:

«Türk polisi bugüne kadar meslek ve insanlık şan ve şerefini muhafaza etmiş şan şeref onun derin, kuvvetli bir ananesi haline gelmiştir.»

«Arkadaşlar, eğer kendinizi halka sevdirmek, millete beğendirmek ve halkı kendinize müzahir görmek istiyorsanız, vazifenizde ciddî, vakur, dürüst ve nazik olunuz.»

«Düşmanla yapılan bir savaşta kanını dökmek ve canını vermek çok şerefli bir vazifedir. Fakat sulh zamanında vatan daşların huzur ve emniyetini temin et-

mek için yapılacak kan ve can fedakârlığının şerefi de bundan aşağı değildir.» «Vazifenizi yaparken size en doğru yolu gösterecek olan kaide ve esas Türk kanunlarıdır.»

Vekil nutkunu şu cümlelerle bitirmiştir:

«Büyük kurtarıcı Atatürk memleketi istilâdan ve milleti esaretten kurtardığı, kurtarmaya başladığı günlerin iptidasından sonuna kadar ve devam eden inkılâbın her safhasında kanunla hareket etti. Ve rejime kanunu temel yaptı. Her hareketini, her işaretini memleketimiz için, milletimiz için refah ve saadet âmilî bildiğimiz BüyükÖnderin tefekkür ve icra usullerini kendimize örnek yaparsak, vazifelerimizde bizim için muvaffakiyet daima mukadderdir. -Süreklî alkışlar.-

İngiliz Kralı Fransadan döndü, Londrada tezahüratla karşılandı

Paris 22 (Hususi) — Umumî harbe Viller Breton cephesinde maktul düşen on bir bin Avustralyalı ve yeni Zelân dalı askerlerin hatıralarını taziz etmek üzere vücade getirilmiş olan âbidenin küşad resmini yapan kral Corc, bu münasebetle bir nutuk söylemiş ve ezcümle demiştir ki:

«Bu asil âbidenin küşad resmini icra etmek ve bugün topraklarında bulunduğumuz ve kendisine tes'îd ettiğimiz hatıraların senelerin aşındıramayacağı bağlarla bağlanmış olduğu büyük millet reisi Fransız reiscumhurunun aramızda bulunmasını selâmlamak benim için büyük bir şereftir.

Fransız reiscumhuru Löbrön de şu cevabı vermiştir:

Üçüncü defa olarak büyük bir şerefe nail oldum. Şerefli bir surette topraklarımızda can vermiş olan Büyük Britanya imparatorluğu evlâdlarının kahramanlığını tarihte tebeil etmek maksadile vücade getirilmiş olan bir âbideye Fransanın selâmlarını getirmek şerefi.

Bu heyecanlı merasimde majesteleri nizin yanbaşında bulunmak Fransız dev-

let reisi için büyük bir zevktir.

Bu merasimi müteakib, kral ve kraliçe hususi trenle Kaleye hareket ederek akşam saat 6 da «Enchantres» yatına raki-ben Londraya gitmişlerdir. 15 Fransız harb gemisi yata refakat etmişlerdir.

İngiliz hükümdarları Fransa topraklarından ayrılrken cumhurreisi Löbröne bir telgraf çekerek, Fransada gördükleri emsalsiz misafirperverliği asla unutmuyacaklarını, bütün rical ve halk tarafından kendilerine karşı gösterilen ihtimam ve alâkadan dolayı fevkalâde mütehas-sis ve müteşekkik olduklarını bildirmişlerdir.

Londrada

Londra 22 (Hususi) — Kral ve kraliçenin Londraya muvasalatları, Viktorya istasyonunda kendilerini beklemekte olan binlerce halkın coşkun tezahüratına vesile olmuştur.

Hükümdarlar saat 21 de Buckingham sarayına vardiktan sonra, halkın ardı kesilmeyen alkışlarına mukabele olmak üzere saray balkonuna çıkmış ve bir müddet orada kalarak halkı selâmlamışlardır.

Halebe giden gelen Türk- lere işkence yapılıyor

Tazyik devam ettiği takdirde mukabele bilimsilde bulunmak üzere bir Hatay karakolu tesis edilecek

Antakya 22 (A.A.) — Anadolu ajansı hususi muhabiri bildiriyor:

Halebe gidip gelen Türklere Suriye hududundaki jandarma karakolu tarafından gösterilen müşkülât son dereceyi bulmuştur. Bu karakoldaki Suriye memurlarının en az yaptıkları işkence otomobil

ve kamyonların içlerindeki kadın ve çocuklara acımayarak cehennem sıcaklığında saatlerce sebepsiz yere bekletmek oluyor. Bu hal devam ettiği takdirde mukabele bilimsilde bulunulmak üzere aynı yol üzerinde bir Hatay karakolu tesis derpiş edilmektedir.

Çankırı ve Aksarayda tekrar zelzele oldu

Aksaray -Konya- 22 (A.A.) —Bu gece saat 24 de şimali cenubi istikametine ve üç saniye devam eden orta şiddette bir hareketiarz hissedilmiştir. Bina ve nüfusça ziyat yoktur.

Çankırı 22 (A.A.) — Bu gece saat 12 de zelzele oldu. Hasarat yoktur.

Mareşal Çakmak İzmirde

İzmir, 22 (Hususi) — Garbi Anadolu kıtaatını teftiş eden Mareşal Çakmak refakatinde ikinci ordu müfettişi orgeneral Çalışlar, Korgeneral Muğlalı ve Korgeneral Kerameddin Kocaman olduğu halde bugün İzmirde geldi. Alsancakta askerî merasimle karşılandı.

Mareşal Çakmak şerefine akşam gü-

İtalyada da Yahudiler aleyhine cereyan kuvvetlendi

Roma 22 (Hususi) — Bütün İtalyan gazeteleri ırkçılık lehinde şiddetli bir mücadeleye başlamışlardır.

Sinyor Gaydanın Giornale d' İtalyada bu hususta yazdığı bir makale, bilhassa dikkate şayandır. Muharrir açıkça Yahudileri telmih eden bu yazısında, bu unsurun İtalyadan uzaklaştırılmasını istemektedir.

Tribuna gazetesi ise, Yahudilerin bir Avrupa milleti olmadığını ileri sürmekte ve bunların Ariyan pis-kolojisile imtizacına imkân olmadığını yazmaktadır.

Adalar açığında batan kotranının kime aid olduğu anlaşıldı

Üç gün evvel Büyükdada oturan Miço isiminde biri zabıtaya müracaat ederek, Büyükdada ile Kaşık adası arasında bir kotranın battığını haber vermişti.

Tahkikat esnasında Fenerbahçeden hareket eden ve içinde beş kişi bulunan bir kotranın, geç vakte kadar iskelesine dönmemesi nazarı dikkatli celb etmiş ve batan kotranın bu olduğu tahmin edilmiştir.

Battığından endişe edilen bu kotranın da geriye dönmesi üzerine, zabıta yeniden tahkikata derinleşirmiş ve batan kotrayı aramaya başlamıştı.

Dün Heybeliada zabıtasına vukubulan bir müracaat hâdisenin mahiyetini aydınlatmıştır.

Fikret, Naim, Hakki ve Nasır isiminde dört genç zabıtaya Heybeli plâjı açığında demirli bulunan Karakorsan adındaki on kişilik şarjilerinin kaybolduğunu bildirmişlerdir.

Bu ihbar üzerine tahkikata bu cihetten devam edilmiş ve kotranın battığı yerde Karakorsana âid bir fors bulunmuştur.

Karakorsanın demirli bulunduğu yerden ipinin kasten kesilerek ve sarpi delindikten sonra başı boş olarak denize bırakıldığı ve bir müddet sonra battığı tahmin edilmektedir. Zabıtanın tahkikatı da bunu teyid eder mahiyettedir.

zel bir gazinoda vilâyet tarafından bir ziyafet verilmiştir. Mareşal teftişlerine devam etmek üzere yarın Çeşmeye hareket edecektir.

Hatayda kayıd muamelesi sür'atle ilerliyor

Antakya 22 (A.A.) — Anadolu ajansı hususi muhabiri bildiriyor:

Kayıd muamelesi dün bildiriler sekiz büroda bu sabah başlamıştır. Bürolar tamamen Hataylı reis ve âzadan müteşekkil olduğu için muameleler Milletler Cemiyeti delegeleri marifetile ve tercümanları delâletile yapılan evvelki kayıttan iki misli daha çabul yapılabilmektedir.

Antakyada fes görülüyor

Antakya 22 (A.A.) — Anadolu ajansı hususi muhabiri bildiriyor:

Antakyada fes ortadan kalkmış gibidir. Bu çabuk istihale piyasada şapka bühranı tevliid etmiştir. Bir çok muhtaç kimseler kendilerine birer kasket verilmesi için Halkevine müracaat etmekte ve bir çok kimseler de baş açık gezmeği fesle dolaşmağa tercih eylemektedirler.

Ankara 22 (Hususi) — Antakya konsolosumuz Celâl Tevfik Karasaban Kudüs konsolosluğumuza nakledilerek yerine İskenderun konsolosumuz Fethi Denli tayin edilmiştir. İskenderun konsolosluğu muza Kudüs konsolosumuzun tayini kararlaştırılmıştır.

Sovyet - Japon gerginliği

Tokyo 22 (A.A.) — Harbiye nezareti mümessili Havas muhabirine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Ordu, Sovyetlerle çıkan Çangku-feng hâdisesinin halhali şimdilik diplomatlara bırakmış bulunuyor. Fakat müzakereler akim kalacak olursa harbiye nezareti hâdis mahalline vaziyeti tedkik etmek üzere bir asker gönderecektir. Biz Sovyetlerle harbetmek istemiyoruz. Bugün Çinde meşgulüz. Fakat Mançukö - Sovyet hududunda her türlü ihtimale karşı koyabilecek kuvvetimiz vardır. Siyasi müzakereler henüz bitmemiştir. Esasen ecnebi kaynaklardan çıkan haberler hâdiseyi izam etmiştir.

Tokyo 22 (A.A.) — Havas: Sovyetler kıtaati Çangfeng dağı tahlîye etmediği takdirde Japonyanın kuvvete müracaat edeceği haberleri kat'î olarak salâhiyyetar mehafilde tezkib olunmaktadır.

Hariciye Vekilimiz bugün Bükreşe gidiyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

15 de İzmitten limanımıza gelmiş ve son hazırlıklarını da ikmal etmiştir. Hariciye Vekilimiz ve refakatindeki zevat, cenaze merasiminde bulunduktan sonra gene Zafar torpidosile şehrimize döneceklerdir.

Sabahtan Sabaha:

Menfi kafa

Bir yazımda imar işlerimize çelme takan engellerden bahsederken evkaf-tan, tapudan ve antika âşıklarından şikâyet etmişim. Bir kariim bana gönderdiği bir mektubla bunlara bir de menfi ruhlu insanları katmak lâzım geldiğini hatırlattı.

Menfi ruh, büyük ileri hamlelerinde kıymetleri olmamakla beraber sinek gibi küçük te olsalar mide bulandırabilecekleri için üzerinde durulmağa değer.

Menfi kafa nasıl bir kafadır. Küçük bir misalle anlatayım:

Her ne sebep ve şartla olursa olsun memleket işlerinde faal rol oynamaktan kalan bir takım insanlar vardır ki yapılan her yeni hareketin aleyhin dedirler. Bunlar meselâ Mısırdan bahsederken:

— Efendim o ne tarakki, o ne medeniyet! diye söze başlar ve:

— Ne caddeler açmışlar, ne meydanlar yapmışlar, ne tarafa baksanız temiz, düz, göz alabildiğine giden caddeler... diye devam ederler.

Zannedersiniz ki memlekette onun böyle ballandıra ballandıra anlattığı eserleri yapacak olsanız:

— Hay Allah razı olsun! diyecek.

Hayır. Eğer memlekette böyle geniş bir yol yapmağa, bir meydan açmağa ve tabiatile bir kaç külüstür binayı yıkağa kalktınız mı derhal surat ekşir:

— Olur mu efendim, ecdadın yaptığı eser yıkılır mı? On yedi metre yola ne lüzum var. Üç buçuk metre çok bile.

Hayret etmeyiniz. İşte, menfi ruh kendini göstermiştir. Biraz zahmet edip bu menfi kafayı büsbütün mankafa eden sebebi ararsanız bu ileri hareketin mutlak kendine aid bir menfaati silip süpürdüğünü görür, anlarsınız.

Fakat müsterih olalım, bu menfi kafalar artık Mamot gibi birer kadid haline gelmişlerdir.

Bürhan Cahid

— Taksim'ın E. Aral imzasile mektub yazan kariime; Alâca ve teveccühünüze teşekkür ederim.

Permanant talimatnamesi yeniden hazırlanacak

Berberler Cemiyeti permanant makinesi kullananların imtihana tabi tutulmasını istiyor

Permanant makineleri kontrolünün tehirl edilmesi berberler cemiyeti idare hey'eti tarafından belediyeden istenmişti. Belediye, berberlerin müracaatını muvafık bulmuş, kontrole başlanma işini tehirl etmiştir.

Şehir Meclisi tarafından kabul edilen ve Temmuzun on beşinden beri tatbikine geçilmesi lâzım gelen permanant talimatnamesinin mütehasşis hey'et tarafından ihtiyaçlara göre hazırlanmaması yüzünden tatbikatta müşkülât çekileceği ileri sürülerek berberler tarafından belediyeye yapılan müracaat, belediye fen hey'eti makine şubesi tarafından tedkik edilmektedir. Tedkikatın şimdiye kadar vermiş olduğu neticeye göre talimatnamenin tatbikatına geçilmeyecek, teşekkül edecek mütehasşis hey'et permanant talimatnamesini yeni baştan hazırlayacak ve yeni talimatname Şehir Meclisinin teşrin ayı toplantısında görüşülecektir.

Talimatnamenin şekline itiraz eden berberler cemiyeti, belediyeye yapmış olduğu müracaatta şu noktaları tebarüz ettirmiştir.

«Yeni permanant talimatnamesi mütehasşis hey'et huzurunda hazırlanmamış olduğundan esnafa bir çok zararı dokunacak noktaları vardır. Bu talimatname tatbik edildiği takdirde permanant makinesi bulunduran dükkânları, kapanmağa mahkûmdur. İstanbulda iki bin berber dükkânı mevcuttur. Bunlardan sekiz yüzünde permanant makinesi bulunmakta, her dört kânda bir veya üç makine çalıştırılmaktadır.

Yeniden iki hava rasad merkezi yapılıyor

Memleketimizde, yeniden iki büyük hava rasad merkezi tesisi kararlaştırılmıştır. Bunlardan bir tanesi İzmirde kurulacak, elyevm İzmirde mevcut olan küçük rasad merkezi bu büyük istasyon kurulduktan sonra da faaliyetine devam edecektir. Bu istasyonun kadrosu geniş, teçhizatı en mükâmil ve asri bir şekilde olacaktır. İstasyon, mütehasşis bir kadro ile çalışacaktır. Bu kadro şimdiden hazırlanmış bulunmaktadır.

İkinci büyük istasyonun da Karadeniz sahil vilâyetlerinden birinde kurulması mukarrerdir. Yapılan tedkikatta Kastamonu vilâyetinin en muvafık yer olduğu anlaşılmıştır. Buradaki meteoroloji istasyonu, fırtınalardan evvel, Karadeniz sahillerindeki liman reisliklerine fırtına çıkacağını bildirecek, liman reisleri de gemicileri haberdar ederek bu suretle kazaların ve tehlikeli vaziyetlerin önüne geçilmiş olacaktır.

Deniz işleri :

Hamidiye mekteb gemisi Karadenize gidiyor

Hamidiye mekteb gemisi bu ayın 27 nci Çarşamba günü Karadeniz seyahatine çıkacaktır. Hamidiyenin bu seyahati bir ay kadar sürecek ve mekteb gemimiz Hopaya kadar olan sahillerimizde birer, ikişer gün kalarak deniz gedikli erbaş okuluna talebe kaydedecektir. Hamidiye Ağustos sonuna doğru limanımıza dönecektir.

Şirketi Hayriyenin yeni vapuru

Şirketi Hayriyenin Hasköydeki fabrikalarında inşa ettirdiği 76 numaralı yeni vapurun ilk tecrübeleri bugün Marmarada yapılacaktır. Tecrübelerinde Deniz Ticareti Müdürlüğü ve şirket erkânı hazır bulunacaklardır. Vapurun dün Haliçde fabrika önünde yapılan tecrübeleri çok iyi netice vermiştir.

maktadır. Berber sayısı ise kalfalarla beraber dört bini bulmaktadır. Mevcud sekiz yüz permanant makinesinde henüz bir kazaya tesadüf edilmemiştir. Kazaya sebebiyet veren makine değil, onu kullanamayan berberlerdir. Talimatnamenin tatbiki bir çok ailelerin geçim darlığına sebep olacaktır. Bu sebeplerden dolayı talimatname değiştirilmelidir.»

Türkiye dahilinde elinde permanant ehliyetnamesi mevcut olan berber yoktur. Berberler, her şeyden evvel berberlere bu hususta ehliyetname vermek için imtihan yapılmasını belediyeden istemektedir.

Bu hususta berberler cemiyeti reisi şunları söylemektedir:

«Bizim kullandığımız permanant makineleri en iyi sistemdedir. Bundan evvelki teftişlerde makineler muayene edildi ve mütehasşis bir hey'et huzurunda hepsine kullanılabilir diye mühür vuruldu. Halbuki yeni çıkan talimatname, bu teftiş keelenmekün addetmekte ve berberlere yapılamayacak bir çok işler yüklemektedir.

Her şeyden evvel permanant makinesinde çalışanları kontrol etmek lâzımdır. Bir çok vilâyetlerden müracaatlar almaktayız. Bunlar, permanant makinelerinde çalışmak için ehliyet imtihanına girmek istemekte, mahalli belediyelerin ehliyetnamesiz permanant yapmağa izin vermediklerinden şikâyet etmektedirler.

İstanbul belediyesinin bu işi ön plana almasını istiyoruz.»

Şehrin elektrik tesisatı islah ediliyor

İstanbul elektrik işleri umum müdürlüğü, şehrin bütün mntakaların daki şebeke kablolarını sıkı bir surette teftiş ettirmektedir. Bu işleri gören mühendislerin verecekleri raporlardan sonra gerek şebeke ve gerekse kablolar üzerinde islahat ve yeniliklere derhal başlanacaktır. Hazırlanan programa göre, kabloların bugünkü kudreti iki misline yakın artırılacak, her tarafta daha kuvvetli cereyan sevk etmek kabil olacaktır. Bu suretle şehrin en uzak mntakalarında da yüksek kuvvetle cereyan bulunacaktır. Boğazda ve Marmaradaki deniz altı kabloları da sıkı bir surette gözden geçirilmektedir. Bunlardan tamiri lüzumlu görülenler yenilenecektir.

Ayrıca elektrik tesisatı yapmak ve yahud tesisatı genişletmek için şirket tarafından konan bir çok lüzumsuz for maliteler ortadan kaldırılacaktır.

Silâhdarağa elektrik fabrikasının da tevsiine lüzum görmüş ve bu fabrikanın en son sistem vesaitle büyütmülmesi kararlaştırılmıştır. Fabrikada bugün muattal kalan iki büyük türbinin faaliyete geçmesi için tedkikler yapılmaktadır.

TAKVİM

TEMMUZ											
Rumi sene	23		Arahi sene								
1364	Resmî sene	1933	1367								
Temmuz	10	Hızır	79								
CUMARTESİ											
GÜNEŞ						İMSAK					
S.	D.	C. Evvel		S.	D.						
9	11	25		7	06						
4	46			2	41						
Öğle		İkindi		Akşam		Yatsı					
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.				
4	46	8	43	12	—	1	54				
E.	12	20	16	18	19	34	21				
Z.						21	28				

Mezbahada bir ayda 78,637 hayvan kesildi

Bu sene haziranına aid yekûn geçen seneye nazaran on bin fazladır

1937 yılı Haziran ayında mezbahada 13,398 karaman, 5,316 dağlıç, 2,480 kıvrırcık, 44,175 kuzu, 8 keçi, 211 oğlak, 1,279 öküz, 216 inek, 343 dana, 13 boğa, 247 manda, 427 malak, 1938 yılı Haziran ayında ise 13416 karaman, 6356 dağlıç, 6754 kıvrırcık, 49,111 kuzu, 5 keçi, 413 oğlak, 1783 öküz, 94 inek, 166 dana, 5 boğa, 312 manda, 222 malak kesilmiştir.

Geçen sene haziranında kesilen hayvan miktarı 68113, bu sene haziranında kesilen miktar ise 78637 den ibarettir. İstanbul mezbahasında bu sene haziranında geçen senekine nazaran on bin kadar fazla hayvan kesilmiş bulunmaktadır.

Üniversite Lozan gününü tes'id için hazırlanıyor

Lozan muahedesinin yıldönümü 24 Temmuz Pazara tesadüf ettiği için Üniversite kutulama törenini Pazartesi günü yapacaktır. Törende itfaiye bandosu hazır bulunacaktır. Törene öğleden sonra saat 16 da başlanacaktır.

Hukuk Fakültesi Dekanı namına bir profesör, doçent Dr. Yavuz Abadan, ve Hukuk Fakültesi talebe mümessilleri birer konferansla Lozanın ehemmiyetini tebarüz ettireceklerdir. Törene herkes iştirak edebilecektir.

izmir - istanbul yolu nasıl kısalıyor?

Denizyollarının Almanya'da yaptırıldığı Sus vapuru, 5 Ağustos'tan itibaren Pazartesi, Çarşamba, Cuma günleri haftada üç defa Bandırma seferlerine başlayacaktır. Sus, sabahları saat 8,15 de İstanbuldan hareketle 12,30 da Bandırma'ya varacaktır. Bandırmadan İzmir tren 13.30 da hareket edecek, 22 de İzmir'e varacaktır. Bu suretle eskiden 9 saat olan Bandırma yolu 4 saat 15 dakikaya ve 24 saat olan İzmir yolu da 13 saat 45 dakikaya inecektir.

Susun işlediği günlerde İzmirden tren sabahları saat 7,30 da hareket edecek ve 16,30 da Bandırma'ya varacaktır. Vapur Bandırmadan 17,15 de kalkacak ve 21,45 de İstanbula muvasalat edecektir. Bu suretle İzmirden hareket eden yolcular, aynı gün İstanbul'a gelmiş olacaklardır. Sustan başka haftada iki gün de ara postaları işliyecektir.

Kültür Bakanı geliyor

Bir müddettenberi Doğu vilâyetlerinde tedkik ve teftiş seyahati yapan Maarif Vekili Saffet Arkan ve refakatlerindeki zevat pazartesi günü şehrimize geleceklerdir. Saffet Arkan şehrimizde bir iki gün kalacak ve İstanbuldaki lise ve orta mekteplerde sırf geçme vaziyeti etrafında tedkikler yapmakta olan orta tedrisat umum müdürü Avniden izahat alacaktır. Vekille beraber gelecek olan yüksek tedrisat umum müdürü Cevad da burada bir müddet kalarak üniversite ve akademiye tedkikler yapacaktır.

Orta tedrisat umum müdürünün tedkikleri

Şehrimizde tedkikler yapmakta olan Maarif Vekâleti Orta tedrisat Umum Müdürü Avni, dün İstanbul Maarif Müdürü Tevfik Kutla beraber Fatih orta mektebinin vaziyetini gözden geçirmiştir. Umum Müdür, bundan sonra önümüzdeki ders yılından itibaren çift tedrisat yapacak orta mekteplerin binalarını gözden geçirecektir.

İngiltereden alınan kredi ile işletilecek madenlerimiz

Etibank umum müdürü «Bu krediden ayrılan 6 milyon sterlinle memleketimizde henüz meçhul bulunan toprakaltı servetlerini meydana çıkarmak için de istifade edilecektir», diyor

Maden işletmesi ve elektrifikasyonla diğer bazı işlerde kullanılmak üzere İngiltereden temin ettiğimiz 16 milyon İngiliz liralık kredinin 6 milyon lirası Etibank emrine verilecektir. Bu altı milyon lira, tamamen, elektrifikasyon ve maden işletmesi işlerinde kullanılacaktır. Etibankın toprakaltı mahsulleri sanayiine aid şimdiki kardan ve şimdiden sonraki faaliyetleri hakkında sualler soran bir muharriri-mize Etibank Umum Müdürü İhami Nafiz Pamir dün şu beyanatta bulunmuştur:

«İngiltereden temin ettiğimiz 16 milyon sterlinlik istikrazdan 6 milyon bankamızca idare edilecek olan ve beş senelik sanayi programına dahil elektrifikasyon ve maden işletmesi işlerine tahsis edilecektir. Üzüm, tütün, kükürd, demir gibi toprak mahsullerimiz ve madenlerimizle ödenmek üzere çok müsaide şeraitle temin olunan bu krediden ayrılacak kısımla, memleketimizde henüz meçhul bulunan toprakaltı servetlerini meydana çıkarmak hususunda da büyük istifadeler temin edileceği muhakkaktır.

Memleketimizdeki devlete aid maden işletmesini, Etibank ele aldıktan sonra gerek istihsalde, gerek varidatta büyük bir inkişaf olduğu göze çarpmaktadır. 931 yılında madenlerimizden temin edilen 4,137,802 liralık varidat, 937 yılında 7,791,146 liraya yükselmıştır.

Divrik Demirdağında yapılan sathî istihsalât otomobillerle nakledilmektedir. Yüzde 68,45 nisbetinde demir cevherini havi olan bu madenin daha iyi şekilde işletilip azami istifade edilmesi için, santrallara ve hava hatlarına ve diğer bütün asıl teferrüata aid projeler hazırlanmaktadır.

Kuvarshan madeninden, biliyorsunuz ki geçen sene bakır akıtmıştık. Erganiden bu sene sonuna kadar bakır akıtacak, sene sonunda dünya piyasalarına arzedeceğiz.

Murgul bakır madeninde de tesistat bu sene başlanacaktır. Erganiden bir sene sonra da buradan bakır istihsaline başlayacağız.

Büyük bir gelir temin eden kromlarımızın üzerinde de ehemmiyetle meşgul olmaktayız.»

Ankarada bir dokumacılık kongresi toplanıyor

Dokumacılık sanayiinin müttekâsif bir halde bulunduğu muhtelif merkezlerde, aynı iptidai maddeler kullanılarak, aynı şerait dahilinde dokunan dokumalara muhtelif isimler verildiği, bunlar arasında az çok fiat tehâlüfleri de olduğu görülmektedir. Bu suretle, bazan halkın aldatılmasının da mümkün olacağı göz önüne alan İktisad Vekâleti, bütün dokuma sanayii merkezlerinde tedkikat yaptırmaya ve Ankarada toplanacak olan bir kongreyle bu işi halletmeğe karar vermiştir. Bu kongre için her vilâyetten birer mürahhas gidecek, yapılan tedkiklerden alınacak neticeye göre dokuma cinsleri tesbit, aynı nam altında ve aynı fiatlarla satılmaları temin edilecektir.

Kongre için, Vekâlet, İstanbul vilâyetinden de bir mürahhas istemiştir. Vilâyet, Vekâletin bu isteğe aid tekeresini sanayi müfettişliğine havale etmiştir.

Sovyetler keçi ve oğlak derisi alacaklar

Sovyetlerin piyasamızdan fazla miktarda keçi ve oğlak derisi almak istedikleri ve birkaç firmanın Rusyaya nümuneler gönderdikleri haber alınmıştır. Sovyetler, evvelce oğlak derilerinin çiftini 145 kuruşa ve keçi derilerinin çiftini 190-200 kuruşa almakta idiler. Bu defaki tekliflerinde ise, oğ-

lakların çiftine 130 kuruş teklif etmekte ve bedellerinin yüzde yetmiş beşini peşin, yüzde yirmi beşini de mallar bozuk çıkmadığı hakkında bir Rus Arbitraj hey'eti tarafından verilecek eksper raporu üzerine ödeyeceklerini bildirmektedirler. Tüccarlarımız Arbitraj Tükkâriye veya diğer bir memlekette olmadıkça bu son şekle yanaşmak istememektedirler.

Yapak ihraç projesi hazırlandı

Yapak ön projesini hazırlayan komisyon mesaisini bitirmiş ve ön projeye kat'i şeklini almıştır. Proje, bugün toplanacak olan yapak tacirlerinden mürekkebe umumî hey'ette son bir defa daha görüşüldükten sonra tüccarlar tarafından imza edilecektir.

Yeni projede, Trakya ve Anadolu yapakları için tipler ayrılmıştır. Trakya yapakları, Kırklareli, Edirne, Çorlu, Lüleburgaz mntakalarında yetişen kıvrırcık, inec ve uzun elyaflı yapaklardır. Projede İzmir yapakları da ayrıca tesbit edilmiştir.

Fındık kooperatifleri

Giresun 22 (A.A.) — Şehrimizde kurulan fındık tarım satış kooperatiflerinin umumî toplantıları, İktisad Vekâletini temsil eden Valinin başkanlığında yapıldı. Ortaklar idare meclisi üyelerini ve mürakıplarını seçtiler. Bu ayın 25 inde Trabzon ve Ordu kooperatifleri mürahhaslarının da iştirakiyle şehrimizde yapılacak toplantıda, Karadeniz bölgesi fındık tarım satış kooperatifleri birliği kurulmuş olacaktır.

Ticaret ve zahire borsası idare hey'eti seçimi

İstanbul Ticaret ve Zahire Borsası idare hey'eti azalarını seçecek olan intihab hey'eti, dün Ticaret Odasında toplanmıştır. Azalar pazartesi günü intihab olunacaklardır.

Borsanın bu seneki idare hey'etinde tebeddüller olacağı söylenmektedir. Yeni idare hey'etinde yalnız yapak ve tiftik tüccarları değil, borsada muamele gören ve diğer maddelerden anlayan tüccarlar da bulunacaklardır.

İzmir fuarı İstanbul komitesi toplandı

İzmir fuarı İstanbul komitesi, dün Ticaret Odasında toplanarak fuara aid son hazırlıkları gözden geçirmiştir.

Bu sene İzmir fuarına şehrimizden bir çok müesseseler iştirak edeceklerdir. Ayrıca şehrimizde yerli mallar sergisindeki bir kısım eşyalar da, sergi kapandıktan sonra İzmir'e götürülecektir.

Takas komisyonu toplandı

Takas komisyonu dün mutad şekilde toplanarak hazırlanmış olan muameleleri tedkik etmiştir. Takas işlerinde son iki üç hafta içinde hayli terakki görülmüştür. Takasa tabi olarak ihraç edilecek maddelerden dış memleketler için talepler gelmektedir.

Haliç Şirketi Denizbanka bağlanacak

Haliç şirketine verilecek veche etrafında İktisad Vekili Şakir Kesebir, İstanbul Vali ve Belediye Reisi Muhiiddin Üstündağdan izahat almıştır. İktisad Vekâleti ise belediye, Haliç işletmesinin şeklini bir esasa bağlayacaktır. İşletmenin Denizbanka verilmesi ihtimali kuvvetlidir.

ALENİ TEŞEKKÜR

Bahçekapıdaki depomda çıkan yangın dolayısıyla dostlarımdan aldığım teessür mektub ve telgraflarına ayrı ayrı cevap vermekliğime ve teşekkür etmemeye büyük teessürüm imkân bırakmadığından muhterem gazetesinin tavassutunu rica ederim.

Hasan deposu ve müstahzaratı sahibi
Hasan Hassan

ERZURUM NELER İSTİYOR?

Doğunun bu büyük şehrinde bir kız enstitüsü, bir kütüphane ve bir de san'at mektebi açılacak

Kültür Bakanı Saffet Arıkanın Doğu seyahati Erzurum için bir kültür hareketi başlangıcı oldu. Bakan bütün istekleri yerine getireceğini vâdetti

Erzurum (Husu - si) — Büyük Doğu gezisine çıkan Kültür Bakanı Saffet Arıkan refakatindeki hey'etle Erzuruma da geldi ve üç gün kaldı. Erzurum sayın Kültür Bakanına büyük yakınlık ve tezahürat gösterdi. Malumdur ki, Saffet Arıkan Erzurumda doğmuş ve edadî tahsilini Erzurumda yapmıştır. Kendisini bir bakımdan Erzurum hemşerisi telâkki etmektedir. Nitekim, Erzurumlular da ona karşı gösterdikleri, sevgi ve saygı ile başka türlü düşünmediklerini isbat etmişlerdir.

Erzurum şehri namına, Saffet Arıkan belediye 100 kişilik bir ziyafet verilmiştir. Bu ziyafette söz alan belediye reisi Şevket Arı Vekile, hoş geldiniz, demiş, ve Erzurumluların, Vekilden istedikleri şeyleri de söylemiştir.

Reisin Saffet Arıkandan istediklerini şöylece sıralayabiliriz:

Evvelâ san'at mektebi

Yalnız Erzurum değil, bütün Doğu, san'atkâr eleman noksanlığının acısını çekmektedir. Halbuki hükümet Doğu'yu kalkındırmak için buralarda fabrikalar tesis edecektir. Gerek bu fabrikalarda işliyecek, gerek bu kalkınma davasında taşı yontacak, demiri eğecek, san'atkâr mutlaka lazımdır.

Yakında Erzuruma gelecek şimendifer, bir çok yenilikleri de beraber getirecektir. Binaenaleyh bu yenilikleri başaracak kollar için de mutlaka bir san'at mektebi açmalıdır.

Kültür Bakanı bu tezi muvafık görmüş, ve san'at mektebinin açılacağını vâdetmiştir.

Kütüphane

Erzurum eski Türk medeniyetinin beşiğidir. 40 bin nüfusle kesif bir şehirdir. Mektebli gençleri hayli çoktur. Ne gençler, ne büyükler için bir tek kütüphanesi, bir tek kıraat salonu mevcud değildir. Bu sebepten de lise talebelerini kahvelerden çıkarmak mümkün olmamaktadır.

Erzurumun kalkınmasına çalışanlar Yukarıda Vali Muavini Hilmi Balci, ortada Emniyet Direktörü Nazım Arda, aşağıda Belediye Reisi Şevket Arı

Erzurumun spor sahası yoktur, ve spor faaliyeti kısıtlıdır. Erzurumda sinema, tiyatro, eğlence vasıtası yoktur. Okuyacak kütüphane de olmayınca, elbet kahveler inkişaf edecektir.

Kültür Bakanı vilâyet tarafından tesis edilecek, böyle bir kütüphaneye azami yardımlarını esirgemeyeceğini de vâdetmiştir.

Kız Enstitüsü

Erzurumlular, ayı bir kız lisesi istemektedirler. Bugünkü lise muhtelittir, ve fevkalâde de kalabalıktır. Diğer taraftan müfetim mektebi de hem kalabalık ve hem muhtelittir. Yeni bir kız lisesi açılırsa bu

ranın hayli talebesi olacaktır. Ancak bugün, liseyi bitirmek isteyen kızlarımızın inkişaf imkânları mevcuttur. Erzurumda ev kadınına hazırlayacak müessese yoktur. Bir

Biga köylerinde Yeni mektepler

Biga (Husu - si) — Şehrimize bağlı mektebe kavuşan köyler git-tikçe çoğalmaktadır. Yeni sene içinde başlanan yatı mekteplerinin inşaatına harmandan sonra bir kat daha hız verilecek, ders zamanına kadar ikmalleri temin edilmeğe çalışılacaktır. Köy öğretmenleri, köylüleri irşadla da alâkadar oldukları için birçok köylü yurddaşlar, bu sayede kültüre merak uyandırmışlar, okumadan zevk duymıya başlamışlardır. Ezcümle şehrimizin Çanpazar nahiyesine bağlı Karıkoca köyü öğretmeni üç senelik bir çalışma neticesinde bütün köy halkını kahve hayatından kurtarmış okuma hevesini uyandırmıştır.

Öğretmen M. Ali Turanın talebeleri de aralarında Kızılay ve Hava Kurumu teşkilâtı yapmışlar, topladıkları 555

Muallim M. Ali

Erzurumda başarılı işler

- 1 — Grup inşaatı gitmek üzere, inşaatın kıymeti bir milyon lirayı mütecevizdir.
- 2 — Büyük bir sinema binasının temeli atılmıştır.
- 3 — 120 bin liralık büyük bir doğumevinin inşasına başlanmıştır.
- 4 — 130 bin liralık modern nümune bir ilköğretim binasının inşasına başlanmıştır.
- 5 — Lâläpaşa camii'nin etrafı park haline kalbedilmiştir. Şehrin ortası mezbelelikten meşcerelîğe tahavvül etmiştir. Ortasında 50 metrelik Karadeniz havuzunun inşasına başlanmıştır. Havuzda yazın yüzülecek, kışın patinaj yapılacaktır.
- 6 — Erzurum elektriği, müteahhidine ihale edilmiştir. Kısa Erzurum elektriği kavuşacaktır.

enstitü kurulursa bu müessese, yalnız, ev kadınına hazırlanacak kızlarımızı değil, bütün Erzurum kadınına hizmet edecektir.

Enstitü için bina temin edilmiştir. Bu müessesenin kurulması için muhtelî muamelenin yapılacağını Kültür Bakanımız vâd buyurmuşlardır.

Asarı atıkanın tesbit ve muhafazası

Bağrında çok mühim eserler saklı olan Erzurumdaki asarı atıkanın da tesbit ve muhafazası için bir müteahhis Erzuruma gönderilecektir.

Erzurumlular, sayın Arıkanın, memlekelerine tegriflerini Erzurumda bir kültür devriminin başlangıcı olarak telâkki etmektedirler.

M. F.

Saraya demir Borularla su verilecek

Saray (Husu - si) — Şehre dört kilometre mesafeden gelen su yolu son zamanlarda pek fena vaziyete girmiş ve tamamile denecek derecede bozulmuştur.

Belediye kasabasının temiz ve bol su ihtiyacını karşılamak için 938 yılı bütçesinde ayırdığı 25649 kûsur liralık tahsisat ile bu yolun çelik borular döşenmek suretile yeniden inşasına karar vermiştir. Bu işe aid hazırlanan proje ve keşifnameler tasdik edilmiş olduğundan yakında faaliyete geçilecek ve bu mevsim içinde iş bitirilerek kasabaya yeni borularla su verilmeğe başlanacaktır.

kuruşu Hava Kurumuna ve 400 kuruşu da Kızılay Kurumuna göndermişlerdir. Bu köyün on senelik ve üç dershaneli okulundan şimdiye kadar 54 talebe mezun olmuş ve bazıları büyük mekteplere gönderilmiştir.

80 evli ve akar sularile çok şirin bir yurd köşesi olan bu sevimli köyçeğiz, diğer köyleri imrendirecek kadar bakımlıdır. Mahsulleri Suvacık çayından sulanan bu köyün halkı çok çalışkan ve o nisbette de kültüre meraklıdır.

Erzurum Kongresinin toplandığı büyük gün

Bugün Erzurumla beraber bütün yurd, tarihe malolan bu yıldönümünü anıyor

Bugün 23 temmuz, yalnız Erzurumun tarihinde mutlu bir gün değil, aynı zamanda Türkiye'nin inkılâb tarihinde de bir dönüm noktasıdır. Çünkü 23 temmuzda millî hareket nüvelik eden Erzurum kongresi toplanmıştır.

Bugün o tarihi günü Erzurum sevinçle kutlanmaktadır. Halk heyecanlı günlerin hatıralarını ihya edecek. Erzurum bütün memleketle beraber tarihe mal olmuş günleri anacaktır.

Kongre nerede toplandı?

Erzurumda eskiden Ermenilerin oturdukları ve bir zamanlar çok mühim olan bir mıntaka vardır: «Gölbaşı»...

Meşhur, katliâmçı Antranik Paşanın idam hükümleri verdiği Taş konakta şimdi Doğu gazetesi çıkmaktadır.

Evlerin çoğu yanmıştır. Çarşı yeni yeni canlanıyor. İşte bu Gölbaşının alt yanında şimdi güzel bir mektep bulunuyor: «Gazi okulu»...

Bu güzel mektebin bir kısmı da akşam kız san'at mektebidir. Bina cumhuriyet devrinde yapılmıştır. Eski bir Ermeni mektebinin arsası üzerine kurulmuştur. İşte Erzurumun tarihi kongresi bu Ermeni mektebinde açılmıştır.

Mustafa Kemal Paşa 3 temmuzda İstanbul kapısından Erzuruma ayak basmıştı. 19 mayısta Samsuna çıkmış, Amasya üzerinden 3 temmuzda Erzuruma gelmişti.

Erzurumda Vilâyetî Şarkîye Müdafai hukuku teşekkül etmişti. Bu cemiyetin başında eylevm Zonguldak saylavı bulunan Raif bulunuyordu.

Bu cemiyet 10 temmuz 1335 tarihinde Mustafa Kemal Paşaya bir mektubla müracaat etti. Mektubda şunlar yazılıyordu:

«— Vatanı parçalanmaktan, hukuku millîye ve saltanat ve hilâfeti, kurtarmak emeline, aılan mücadehede millîyeye bilis-tiye, bir ferdi mücahid sıfatile iştirak buyurdularına dair, 9 temmuz 35 tarih ve 346 numaralı tezkere aliyeleri umumî bir vâdî ihtiram ile alındı. Tarihîmi zekiyetli saygılar ilâve eden hayatî askeriyemizden çekilme yolundaki feda-kârlığı, minnet ve şükranla karşıladık. Erzurumluların zatî âli vatanperveranelerine karşı beslemekte olduğu itimad ve hürmeti, bu vesile ile de arzı, bir vecibe edettik.

Samimî ihtiramlarımızı sunarken, cemiyetimizin başına geçerek, vatanın teminî selâmetine ve hukuku millet ve saltanatın muhafazasına matuf âmalî millîyenin tahakkukuna hasrı himmet buyurmalarını müsellem olan hamiyeti vatanîyelerinden temennî eyleriz. Leffen takdim kılınan taklîmatnâme muharrer olduğu vechile vezafî muhtelifi vatanîye ile, mükellef bulunan heyeti faale-miz, riyasetinin zatî sâmeleri tarafından kabul buyurulmasını ve heyeti maruzaya heyetimizden balâda esamileri muharrer zatların, tayin ve tefrik edildiğinin arz ile, temennî muvaffakiyet ve kesbi şeref eylerim efendim hazretleri.»

Vilâyetî Şarkîye Müdafai Hukuku millîye Cemiyeti Raif

Mustafa Kemal Paşaya yer vermek için de idare heyeti âzasından eylevm, Trabzon elektrik şirketi nafia komiseri olan binbaşî Kâzım Yurdalan ile o zaman a-teşli bir genç olan eylevm Maarif Vekâleti yüksek tedrisat umum müdürü Ce-vad Dursun oğlu istifa ediyorlar.

Bundan başka, cemiyette Erzurum şubesi heyeti idaresinde Hacı Hafız Efendi, Süleyman Bey, Maksud Bey, Mes'ud Bey, eylevm saylav olan Albayrak gazetesi müdürü Necati Bey, Dursun ve Ahmed Beyler de vardı.

İstanbul hükümeti Mustafa Kemal Paşayı o sıralarda çok sıkıştırıyor, boyuna «İstanbul gel!» diye ısrar ediyordu, Vah deddin bile, kendisine müracaat etmiş, «tebdilî hava al ve Anadolu'da bir yerde otur!» demişti. Buradan ötesini Büyük şefin ağzından dinliyelim.

«Harbiye nezareti İstanbul gel, diyor. Padişah ta evvelâ: «Tebdilî hava al, Anadolu'da bir yerde otur, fakat bir işe karışma!» diye başladı, nihayet ikisi birlikte «gelmelisin!» dediler, «gelemem!» dedim.

8/9 temmuz 335 gecesi de sarayla açılan bir telgraf başı muhaberesi esnasında birdenbire perde kapandı. Ve 8 ha-

zirandan 8 temmuza kadar bir aydır devam eden oyun hitama erdi, İstanbul benim o dakikada resmî memuriyetime hitam vermiş oldu, ben de aynı dakikada 8/9 temmuz, 335 gecesi, saat on ellide harbiye nezaretine, saat 11 de de padişah vazife memureme beraber silki askerimden istifamı müş'ir telgrafla vermiş oldum.

Keyfiyet tarafımdan ordulara ve millete iblâğ edildi. Bu tarihten sonra, resmî sıfat ve salâhiyetten mücerred olarak, yalnız milletin şefkat ve civanmerdliğine güvenerek ve onun temiz feyiz ve kudret membandan ilham ve kuvvet alarak vicdanî vazifemize devam ettik.»

Bu dakikadan itibaren Mustafa Kemal Paşayı sivil kıyafette görüyoruz.

Ertesi günü Vilâyetî Şarkîye Müdafai hukuku millîyenin riyasetine geçiyor ve on temmuz için hazırlanmış istediği kongreyi ancak 23 temmuzda toplayabiliyor.

Sessiz, sadasız ve mütevazî açılan kongre 14 gün devam ediyor, bu kongrede bir nizamname ve bir beyanname tanzim ediliyor. Mustafa Kemal Paşa, kongreyi bir nutukla açıyor. Bu nutukta:

«Tarih ve hâdisatın sevkile, bilfiil içine düştüğümüz kanlı ve kara tehlikeleri, görmeyecek ve bundan müteheyyiç olmayacak, hiç bir vatanperverin tasavvur edilemeyeceğine» işaret ediyor ve mütareke ahkâmına muhalif olarak yapılan tecavüz ve isgallerden bahsediyor.

«Tarihin, bir milletin varlığını ve haklarını hiç bir zaman inkâr edemeyeceği, binaenaleyh, vatanımız, milletimiz aleyhinde verilen hükümlerin, muhakkak mahkûmu iflâs olduğunu» söylüyor. «Vatan ve milletin mukaddesatını, tahlis ve himaye hususunda son sözü söyleyecek ve bunun hükmünü tatbik ettirecek kuvvetin bütün vatanı bir elektrik şebekesi haline girmiş olan millî cereyanın, ruh celâdeti olduğunu» ifade ediyor. «Mukadderata hâkim bir iradei millîyenin, ancak Anadolu'dan zuhur edebileceğini» tasrih ediyor.

Ve «iradei millîyeye müstenid, bir şüreyi millet tesisini ve kuvvetini iradei milliyeden alacak bir hükümetin teşkilini ilk hedefi mesai» olarak gösteriyor.»

Bu on dört günlük mesai sayesinde hayli işler görülüyor. Evvelâ bilcümle aksami vatanın bir kül olduğu prensip kabul ediliyor. Her türlü ecnebi iggal ve müdahalesine karşı ve Osmanlı hükümetinin inhilâli halinde, milletin müttehi den müdafaa ve mukavemet edeceği kabul ediliyor.

Kuvayı millîye âmil ve iradei millîye hâkim kılınıyor. O zamanlar, Sultanahmed meydanlarında (ehveni şer arayanların ağzında sakız olan, manda ve hımaye kabul edilmiyor.

Kongrenin açıldığı 23 temmuz tarihinde Damad Ferid haini, bir ajans neğrediyor, bu ajansta Anadolu'da iğtişâş çıktığından bahsediyor, ve bu hareketin menedilmesini istiyor. Mustafa Kemal Paşa artık yakalanıp idam edilmesi zararlı olan bir kimsedir.

Diğer taraftan, Erzurum kongresine iştirak edenlerden bazıları tarafından Büyük Şefin şahsına karşı bazı ihtirazlar dermian ediliyor. Evvelâ: «Kongreye iştirak etsin mi, etmesin mi?» suali soruluyor, sonra da: «Heyeti temsiliyeye dahil olsun mu? Olmasın mı?» deniliyor.

Görülüyor ki vaziyet kirli. Ve iş başlamak için, milletin, şaşkıyan azim ve iradesinden kuvvet almak lazımdır.

★

Erzurum kongresini, Sivas kongresi onu da 23 nisan Millet Meclisinin kurulması takip etti. Şark vilâyetlerinin birinde, basık, dekorsuz bir mektep odasından başlayan millî hareket, Atatürk devrimini yarattı. Erzurum tarihte istiklâl uğradığı kadar da istiklâl mücahidlerine kürsülük etmiştir.

Safranboluda bir çocuk boğuldu

Zafranbolu, (Husu - si) — Çerkeşli Yekün adında bir kadının 9 yaşındaki çocuğu Akseki deresinin Tavukyutan mevkiinde balık tutarken düşerek boğulmuştu.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey, dün bir simit aldım.

... Tam yemiye başlamıştım, karım gördü.

... Yeme onu, yeme onu; diye bağırdı. Sonra da güldü, çiy, dedi. Çıldırması mıydı nedir?

Hasan Bey — Hayır dostum, kendi şapkasını yiyorsun, sanmıştı.

ROZET İPTİLÂSİ

Ezelleri şu bu muharririn yazılarındaki virgüllere, noktalara karışan Nurullah Ataç şimdi de sunun bunun yakalarındaki rozetlere ârız oldu.

«Rozet iptilâsı» başlığı altında yazdığı bir yazıda yakalarında rozet taşıyanların topuna birden hücum ediyor, diyor ki:

«Yakasına bir işaret takan bununla ne gösteriyor; mensup olduğu mesleği mi?»

Bunu benim gözümde sokmasında ne sebep bar?»

Üstad affetsin, buracıkta sözünü kesip bir sual soracağım:

— Sizin gibi parmağın alyans takan, bununla ne gösteriyor? Evli olduğunu mu?... Bunu benim gözümde sokmasında ne sebep var?»

Sualim buydu. Şimdi gene devam edebilirler:

«..... Yeşilay Cemiyetinde olduğunu ilân etmek arzusunda mıdır? Meselâ siz üç beş arkadaş bir yerde oturmuş biraz içiyorsunuz. O da yakasında rozetle karşınızdaki geçiyor; hal ve tav-

rile değilse bile yakasındaki rozetle sizi ayıplar.

İçkinin aleyhinde ise fikrini söyle, yazılarile müdafaa etsin fakat dilsiz bir rozetle gösteriş yapmasına hiç lüzum yok.»

— Affedersiniz bir kere daha sözünüzü keseceğim. Parmağınızda alyansınızla evli olduğunuzu mu ilân etmek arzusundasınız? Meselâ birkaç bekar arkadaş bir yerde oturmuşlar. Siz parmağınızda alyansız yanlarından geçiyor, haliniz ve tavrınızla değilse bile, alyansızla onları evlenmemiş olmalarından dolayı ayıplıyorsunuz. Öyle ya; belki de hiç kimse tarafından beğenilmedikleri için evlenememişler, bekar kalmışlardır.

Bekârlığın aleyhinde iseniz fikrinizi sözlerinizle, yazılarınızla müdafaa edebilirsiniz fakat dilsiz bir altın halkayla gösteriş yapmanıza hiç lüzum yok!

Olmadı üstümdü, başkasının yakasındaki rozete bakarken, kendi parmağındaki altın halkayı unutmuşsun!

İsmet Hulusi

Kadın Köşesi

İşinize yaramıyacağınızı sandığınız demode tuvaletinizden bir şıklık yaratabilirsiniz

Eskiye tuvaletleri başka kumaşlarla karıştırarak yenilemek oldukça eski bir usuldür. Pek işe yaramakla beraber tuvaletten tuvalet, roptan rop yapmak niyette eskiyi yenilemek demektir. Yeni bir giyecek icad etmek demek değildir.

Bizim size bugün anlatacağımız basit ve hatıra gelmeyen usul ise eskiyi sade yenilemekle kalmaz, ondan yepyeni bir giyecek meydana çıkarır.

Modası geçmiş bir tuvaletiniz var. Gardrobunuzun bir köşesinde unutulmuş gibi. Dapdar olmasa belki bu sene de şurasını burasını değiştirip kullanabiliriz. Bu seneki tuvalet modasına geçen yılların daracak modellerine yer yok. Kumaşı müsaid değil ki kısaltıp bir sokak elbisesi yapalım. Hem oldukça da eskimiş. Öyle pek açıkta giyilecek gibi değil.

Acaba bu tuvalet hâlâ bir işe yarıyabilir mi?

Yarar. Hem de çok mühim bir işe. Bu sene etkileri yanyana kapanan, önü açık redingot biçimi yazlık, ince mantolar çok moda.

Tül file, broderianglez gibi incecik kumaşlardan yapıldıkları için bunlara kıskık redingotlar gibi ne rever, ne de yaka koymaya lüzum yok. Baştan aşağı dümdüz bir ön, arka, dümdüz kollar... Gençlere, incelere olduğu kadar şişmanlara, yaşlılara da yaraşan sade, kibar ve son moda bir biçim.

Altırlardan mantonun rengile tatlı bir ahenk yapacak renkte tuvaletler giyiliyor. Manto laciverd, siyahsa altından pembe, açık mavi, sarı giyilebilir. Açık renk koyu roblarla kullanılır.

İşte kumaşı da biçimi gibi eskimeye yüz tutan tuvaletinizi bu işde kullanabilirsiniz. Fazla süslerini çıkarır, boyunu da bu sene modasına uyacak şekilde kısaltırsınız. Yapılacak ince, şjur mantonun altından giyersiniz. Üstünden daima manto giyileceği için hırpalanmış olduğu fark bile edilmez. Bilâkis, tül filenin veya broderianglezin arasından yepyeni görünür. Artık tabii yeni alacağımız manto kumaşını eski tuvaletin rengine uydurmaya çalışırsınız. O koyu ise yeniyi açık alırsınız. Açık manto bilâkis koyu olur.

Bu maksada uyan en güzel iki modeli sizin için seçtik:

Soldaki broderianglezdir. Kordelâdan yapılmış iki fiyonga bütün süsünü teşkil ediyor.

Sağdaki seyrek tülfiledir. Yakası, çiçeği beyaz pikeden yapılmıştır.

Mahkemelerde

İki katilin 18'er seneye mahkûmiyetleri istendi

Kendisine yüz vermiyen yengesini öldüren Halid ile, eski metresile beraber yaşayan genci öldüren Fettahın muhakemeleri karara kaldı

Dün Ağırceza mahkemesinde iki cinayet davası neticelendirilmiştir.

Bir müddet evvel Ramide yengesi Huriyeyi öldüren Halid hakkında Ağırcezada açılan son tahkikat neticelendi, duruşma mütaleaya kalmıştı.

Dünkü celsede iddianamesini okuyan müddeiumumî Ahmed Remzi Berkman, hâdiseyi şöyle hülâsa etmiştir:

Suçlu Halid münasebet temini için müteaddid defalar yengesine müracaat etmiş, kapısına gelerek rahatsız etmiş, fakat hepsinde de bu hareketlerden artık usanan Huriye bir gün karakola gitmiş ve Halidi şikâyet etmiştir. Bundan müğber olan Halid de, karakoldan çıkınca Huriyeyi takip etmiş, biraz ilerde yanındaki kunduracı bıçağı ile yengesinin üstüne hücum ederek, muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamıştır. Huriye bir müddet sonra ölmüştür.

Hâdiseyi bu şekilde tebarüz ettiren müddeiumumî, suçlunun yaşına da temas ederek, adliye doktorunun raporile Halidin 20 yaşında bulunduğunu tesbit edilmiş olduğunu ilâve etmiştir. Bu cihet gözönünde tutularak, Halidin hareketine uyan Türk ceza kanununun 448 inci maddesine göre tecziyesini istemiştir.

Bundan sonra müdafasını yapan suçlu vekili, Halidin hareketinde kast olmadığını iddia etmiş, bu noktada ısrarla durmuştur.

★ Kendisinden ayrılan metresi Ayşenin, birlikte yaşadığı Sabriyi tabanca ile öldüren Fettahın da, Ağırcezada görülen muhakemesi, son safhaya varmıştır.

İddianamesini okuyan müddeiumumî suçu delillerle sabit görmüş, suçlu Fettahın 448 inci maddenin hükümleri dairesinde cezaya çarptırılmasını istemiştir.

Her iki davanın maznunları hakkında da istenilen ceza miktarı, 18 seneye kadar hapistir. Davalar, karar tefhimini için, talik edilmiştir.

13 yaşında bir katilin muhakemesine başlandı

Bundan bir müddet evvel Eyübbe, Otakçılarda feci bir cinayet olmuş, Tevfik isminde 13 yaşında bir çocuk, 10 kuruş alacak yüzünden, arkadaşları Faruğu bıcağıyla öldürmüştü.

Katil çocuk hakkında açılan tahkikat neticelendi, Tevfik suçu sabit olarak, Ağırcezaya gönderilmiştir.

Dün, kapalı celsede, muhakemesine başlanılmıştır.

Poliste :

Bir arabanın beygirleri ürkütü

Sürücü Alinin idaresindeki 1427 numaralı araba, Aksaray pazar yerinden geçen hayvanlar birdenbire ürkerek arabayı sürüklemeye başlamışlardır. Bu sırada müvazenesini kaybeden arabacı yere düşerek başından ağırca yaralanmış, Cerrahpaşa hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

Çatalcada bir cinayet işlendi, faili bulunamadı

Çatalca jandarma kumandanlığı dün sabah işlenen esrarengiz bir cinayetin tahkikata meşguldür.

Çatalcanın Boyalı nahiyesine bağlı Yeniköyde dün sabah işleri başına giden köylüler, köyden takriben bir buçuk kilometre bir mesafede yol kenarında bir adamın yatmakta olduğunu görmüşler ve yanına yaklaştıkları zaman bu adamın vücudünün bir çok yerlerinden bıcağıyla yaralanmış suretile öldürüldüğünü görmüşlerdir.

Hâdiseyi haber alan jandarma ve müddeiumumî, vak'a mahalline giderek tahkikat başlatmışlar da dün geç vakte kadar hâdiseyi aydınlatmak mümkün olamamıştır.

Maktul, aynı köy halkından Ahmed oğlu 30 yaşında Lütfüdür. Katilin kim olduğu ve hangi sebeble bu cinayeti işlediği henüz tamamen meçhul bulunmaktadır. Jandarma ve müddeiumumîlik tahkikata büyük bir ehemmiyetle devam etmektedirler.

Bir otobüs bir çocuğa çarparak yaralandı

Şoför Erdönmez'in idaresindeki 3421 numaralı otobüs, Beyazıddan geçerken 12 yaşında Remziye çarparak yaralanmıştır, yaralı tedavi altına alınmış, şoför yakalanmıştır.

Bir amele elini bıçkı makinesine kaptırdı

Beşiktaşta, Odun İskelesinde bıçkı makinesile odun kesmekte olan Şebinkarahisarlı Osman, elini makineye kaptırmış, sağ elinin iki parmağı doğranmıştır.

Müteferrik :

Maliye Vekili defterdarlıkta

Şehrimizde bulunan Maliye Vekili Fuad Ağralı dün vilâyet defterdarlık makamına gelerek maliye erkânile bir müddet görüşmüşlerdir.

Vapur dalgasından bir sandal devrildi

Üsküdar iskelesinde kayıtlı 2242 numaralı sandalın sahibi Mevlüd, dün sandalına yemiş yüklemiş ve Hasib isminde bir de yolcu almıştır. Sandal Üsküdar'a doğru giderken açıklardan geçen bir vapurun dalgasına tutularak kapaklanmış, içerisindeki yemilerle beraber sandalıcı ve müşteri denize düşmüşlerdir. O sırada oradan geçmekte olan bir motor her ikisini de kurtarmıştır.

Tramvaydan düşüp yaralandı

Vatman Ahmedin idaresindeki 227 numaralı Fatih - Aksaray tramvayı, Lâleli camii önünden geçen arabanın sürülmesi neticesinde yolculardan Sadık yere düşerek ağır bir surette yaralanmıştır. Yaralı Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, tahkikata başlanmıştır.

Bir çocuk çukura düşerek öldü

Kemalpaşa mahallesinde oturan Hatice ile oğlu 6 yaşında Yaşar civardaki bir arsada kuzu otlatırken Yaşar müvazenesini kaybederek 7 metre derinlikte bir çukura düşerek ağır bir surette yaralanmış, kaldırıldığı hastanede ölmüştür.

Meçhul bir kamyon bir çocuğa çarptı

Aksaray Hobyar mahallesinde, Çeşme sokakında 42 numaralı eyde oturan Salih'in oğlu 13 yaşında Niyaziye, Aksarayda Yusufpaşa camii önünden geçen arkasında plâkası olmayan bir kamyon çarpmıştır. Niyazi başından yaralanmış, hastaneye kaldırılmıştır. Hâdiseye sebep olan kamyon aklanmaktadır.

Bunları biliyor mu idiniz ?

Dünyanın en büyük adaları hangileridir ?

Avustralya adasıdır. Takriben 6,015,000 kilometre murabbaî mesahai sathiyesi vardır. Sonra sırasıyla Groenland, (takriben 1,630,000 kilometre murabbaî), Yeni Gine (takriben 660 bin kilometre murabbaî), Borneo, Bafin ve Madagaskar adaları gelmektedir.

Artezian kuyuları nedi?

Uzun ve dar boğazlı bir kuyudur. İlk defa Fransa'da Artois'de kazıldığı için, bu kuyulara arteziyen kuyuları ismi verilmiştir.

" Sarhoş parlamento "

Bu, İngiliz piskoposların dan Burnet, 1661 de Edinburgh'da toplanan meclis meclisine taktiği isimdir. Meclislerin ekserisini gece gündüz sarhoş olmaları ve çakır keyif bir halde içtimalara devam etmeleri piskoposunu sinirlendirmiş ve onu meclisi kapatırmaya kadar uğraşmaya sevk etmiştir.

Papaz mektebinde yetişen ve papaz sevmiyen muharrir

Pariste 21 ikincitegrin 1694 de doğan meşhur Fransız muharriri, Voltaire'in hakiki ismi Francois Marie Aroue; idi. 1718 yılında voltaire ismini alan muharririn, buna neden lüzum gördüğü kat'iyetle malûm değildir.

Voltaire cezvit mektebinde okumuş, zekâsı ve çalışkanlığı ile yükselmiş, ve daha mektebde iken şiire başlamıştı. 30 mayıs 1778 de ölen Voltairein yazıları Fransız ihtilâlini hazırlamak bakımından yetişen Voltaire hiç bir papazı tadan çok ehemmiyetlidir. Papaz mektehâmül edemez.

Fil yüzebilir mi ?...

Fil o ağır gövdesine rağmen çok güzel yüzer. Ve su içinde öldürülünce de cesedi bir kaç parmak suyun dışında kahr.

GÖNÜLİŞLERİ

Taliblerin sayısı çoğalmaya başladı

Bir genç kadından «Mütevazı» imzası altında bir mektub almıştım. Kendi düşüncesine göre bir yuva kurmakta esas olması icab eden şartları anlatıyor, şahsı hakkında da malûmat verdikten sonra evlenmek istediğini yazıyordu. Bu mektub derhal bir erkeğin cevabını davet etti, bu sütunlarda görmüşsünüzdür.

Anlaşılan genç kadının mektubu alâka uyandırmış olacak ki; bugün de aynı mesele hakkında bir ikinci mektub aldım. Bu mektub «Çorlu» dandır. Sarıh bir adresi ihtiva etmektedir. Fakat tabii ismini de, adresini de bu sütunlara geçirecek değilim. Mektubda söylenen şudur:

— 15 temmuz tarihli gazetenizin Gönül İşleri sütununda «Mütevazı» imzasını kullanan bayanım dilek ve isteklerini alâka ile okudum. Hakikaten makul olarak sıraladığı sa-

tırların esaslı bir yuva kurulması için mükemmel ve çok yerinde düşünceler yazılmış. Bayan «Mütevazı» in fikirlerine ben de ortak olarak şu mektubu yazmaya karar verdim.

Aynı tahsilde, aynı evsafı haiz bir memurum. Kendisile yakından tanışmak isterim.»

Ben bu mektubu yazan zat ile imza sahibinin aynı şahıslar olduğunu garanti edemem.

Ankaradan «Şenkartal» a:

Teyzeniz annenizin yerine geçmiştir ve annenizin vazifesini yapmaktadır. Size kendisini dinlemenizi tavsiye ederim. Sonra şu noktayı da unutmayınız: Bir lise mezunu tahsilini bitirmiş değil, sadece ihtisas edinmek için lâzım olan iptidai malûmatı edinmiş demektir. Hayatın içinde, ameli ticaret âleminde yetişmiş olması şıkkı müstesna olmak üzere hayata atılmış sayılmaz.

TEYZE

Bacaksızın maskaralıkları :

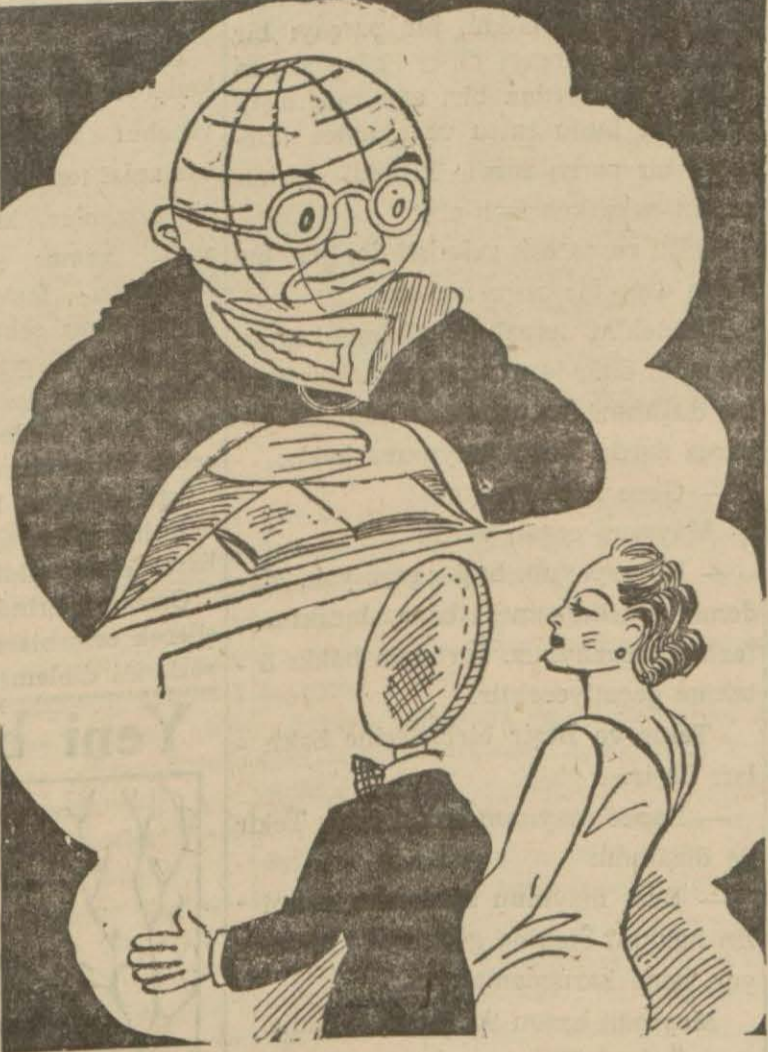
Dökülen süt

MİZAH

Aşk ve para mahkemede

Yazan: İsmet Hulusi

Mübaşir Kamer, kâinat mahkemesinin kapısında bağırdı:

— Davacılar Aşk ve Para.

Aşk ayağa kalktı. Güzeldi, sevimliydi. Gözleri parl parl parlıyordu. Arkasında kırmızı bir elbise vardı. Mevzun adamlarla mahkeme kapısına doğru yürüdü. İçeri girdi.

Kapıdaki mübaşir: — Ah!

Dedi. Para, içinde bulunduğu kasadan tak, diye yere atladı. Yuvarlana yuvarlana mahkemenin kapısına ulaştı. Mübaşir elini uzatmak istedi, fakat nedense çekindi. Gözleri parladi. İçini çekti.

Aşk ve para yan yana, hâkim dünyanın kürsüsü karşısındaki sıraya oturmuşlardı. Hâkim dünya önündeki dosyayı karıştırdı. Aşka baktı.

Aşk ayağa kalkmıştı. Mevzun vücudü bütün güzelliğiyle göründü. Hâkim dünya sordu:

— İsminiz?
— Aşk!
— Babanızın ismi?
— Babamı tanımıyorum, annemi de hakeza. Bazıları annemin güzellik olduğunu söylerler. Bazıları da cennet olduğunu iddia ederler.
— Kaç yaşındasınız?
— Kaç yaşında olduğumu da bilmiyorum.

— Nerede doğdunuz?
— Cennette, bir incir ağacının altında doğmuşum.

— Peki oturunuz.
Paraya baktı:

— Siz cevap veriniz, isminiz?
Para R. lerini çatlatı çatlatı cevap verdi:

— Parrrrra!
— Babanızın ismi?
— Mübadele.
— Kaç yaşındasınız?
— Pek yaşlı sayılmam.
— Nerede doğdunuz?

— Nerede doğduğumu pek hayal meyal hatırlıyorum. Kendimi bildiğim zaman bir demir kasanın içinde idim.

— Davanızı anlatın.
— Efendim, Aşkı eskidenberi tanım.

Birbirimize birçok yardımlarımız olduğu gibi, gene birbirimize fenalıklarımız da dokunmuştur. Çok kere Aşk benim yokluğum yüzünden mahvolmak tehlikesi geçirmişti. O zamanlarda ben onun yardımına koşmuşum.

Aşk ayağa kalktı:
— Bay hâkim, o fenalığı söylemiyor; çok kere de işimi bozmak için görünmüş, benim adamlarımı ayartmıştır.

Hâkim — Siz buraya bunun için mi geldiniz.

İkisi birden — Hayır bay hâkim, davamız var.

Hâkim — Sadece gelin de davanızı anlatın.

Aşk — Efendim para bütün hızla başıma çarptı. Tirtillarile benim, çok kişinin öpmiye bile kıyamadıkları yanaklarımı tırmaladı.

Para — Okile üzerime hücum etti, az kalsın kâğıd kısmımı parça parça edecekti.

Hâkim — Bu işler durup dururken olmadı ya!

Aşk — Efendim aramızda bir münakaşa çıkmıştı.

Hâkim — Bu münakaşaya sebep neydi?

Aşk — Ben kendimden bahsediyordum. Para — Esasen o kendinden başka bir şeyden bahsetmez ki.

Aşk — Ben, dedim ki; ben birçok şeyler yapmaya kudretliyim. En çirkin insanı istediğim zaman, dünyanın en güzeli gösterebilirim.

Para — Bu da bir şey mi, ben de bunları yaparım, dedim..

Aşk — Evler kurarım, evler yıkarım. cinayetlere teşvik ederim, dedim, yalan mı bay hâkim, benim bir bakışım yüzünden insanlar birbirlerini öldürmezler mi? İstesem bir insanı canı yapamaz mıyım? Bunlar da bir şey mi? Daha neler de yaparım. Bir tebessümüm binlerce insanı birden çıldırtır.

Para — Bunlar hiçbir şey değil, ben daha neler neler yaparım. Bütün iyiliklere, bütün fenalıklara sebep ben değil miyim? Ben istediğim zaman her şeyi, hattâ aşkı bile elde edemez miyim?

Aşk — Affedersin sen ben sana gelmem.

Para — Haydi bakayım, güzelim fazla naz etme.

Hâkim — Mahkeme huzurunda böyle sözler söylenmez. Kendinize gelin.

Aşk olduğu yerde doğruldu. Gözlerinde yaşlar belirmişti. Dudakları titredi, sık sık nefes aldığı burun kanadlarının inip kalkmalarından belliydi.

— Ben bir şey yapmadım ki bay hâkim. Bana niçin darlıyorsunuz.

Hâkim — Yok sana darılmadım.

Para, tıkrırdadı, hışırdadı:
— Ya ben mi, ben mi bir şey yaptım bay hâkim.

Hâkim — Hayır sen de bir şey yapmadın. Şimdi hülâsa edelim. Siz her ikiniz kendi kuvvetiniz üzerinde konuşuyordunuz, konuşurken münakaşa ağız kavgasına münker oldu öyle mi?

Aşk — Evet bay hâkim, o bana çılgın! dedi.

Para — O da bana riyakâr dedi.

Aşk — O bana sen yirminci asra yakışmayan bir budaladan başka bir şey değilsin, dedi.

Para — O da bana; sen olmasaydın bu dünya daha çok güzel olurdu. Kahrol, dünya senden kurtulsun, dedi.

Aşk — O bana vurdun.

Para — O da beni tırmıkladı.

Hâkim — (Düşünür) Her ikinizde de kabahat var.

Aşk — Benim bu işde zerre kadar kabahatim yok.

Para — Asıl kabahatsiz olan benim.

Hâkim — Karar verilmiştir. Gerek sen para ve gerek sen aşk mahkeme huzurundaki ifadelerimize göre her ikiniz de kabahatlisiniz. İkinizi de altışar ay hapse mahkûm ve bu cezaları tecil ediyorum.

Siz olsanız acaba hangisini mahkûm ederdiniz. Hangisinin yokluğu insanlık için daha iyi... Yoksa ikisinin birden mi?

En kıymetli mücevherleri hıfzeden adam

Karlton otelinin kasadarı "Nice milyonerler benden borç almıştır,, diyor

Londrada dünyanın en meşhur otellerinden biri olan Carlton otelinin kasadarı Ellithorne senelerce bir çok milyonerlerin, kralların paralarını, mücevherlerini titiz bir itina ile saklamış, ve ekseriya tanınmış simaların bir nevi sır yoldaşı olmuştur. 18 senelik hizmetten sonra istirahate çekilmiş olan bu emektar kasadar, 14 yaşında iken, maden kuyularında çalışmaktansa, Londraya gelmeğe karar vermiş. Ve bu kararla evinden kaçmıştır. Londraya ayak bastığı zaman da cebinde iki şilin (60 kuruş) para varmış. Macearasını kendi ağzından şöyle anlatmaktadır:

«Londrayı daha yeni görüyordum. Büyü, muazzam, göklere baş vermiş otellere bakıyor, ah şunlardan birinde iş bulabilseydim, diye iç çekiyordum. Birden aklıma esti. Bunlardan birisine girdim. Ve hemen haftada beş şilin ile garson yamaklığına girdim, kendimi âmirlerime o kadar sevdirmiştim ki 17 yaşına bastığı zaman bana 90 bin İngiliz liralık bir açık çek vererek, bankaya götürmemi, tahsil ederek paraları otomobil ile getirmemi söylediler. Ben daha ucuz olsun diye otobüse bindim. Hizmetime mukabil de 5 İngiliz lirası bahşış aldım. Vazifemde epeyce güçlükler çekmedim değil. Son imparatorluk şenliklerinde, kasalarım da 250 bin liralık mücevherleri saklarken duyduğum heyecanı asla unutamam. Hele Bikaner mihracısı o kadar çok mücevher getirmişti ki ayrı bir kasa açmak mecburiyetinde kaldım. Uşağı, büyük bir sandık dolusu mücevherleri alelade bir şeymiş gibi bana teslim ederek gitti. Tam bu esnarlarda Amerikalı kadının biri de, inci gerdanlığını verirken:

— Buna iyi dikkat et. Dünyanın en kıymetli gerdanlıklarının ikincisidir, demişti.

Nice milyonerler benden kaç kereler ödünç paralar almışlardır. Henry Ford asla asansöre binmezdi. Asansörden günahı kadar nefret ederdi. Bizim otele geldiği zaman üçüncü katta bir daire tutar, fakat merdivenleri daima yaya çıkardı.

Şimdiki kral da otelin devamlı müşterilerindendir. Daima kardeşi Vinsor Dükü ile beraber yemeklerini yerd. Onların en şaşmaz misafirlerinden biri de Loyd Corç idi. Kral Vinsor Dükü ve Loyd Corç her yemekte muhakkak surette borç içerlerdi.

Dün altı İtalyan deniz sübayı geldi

Dün İtalyan bandıralı Diyana ve -puru ile şehrimize altı İtalyan liman teğmeni gelmiştir. Bu sübaylar tedkik seyahatine çıkmışlardır. Ve kendilerine muallimleri de refakat etmekte dir. Şehrimizde buldukları müddet zarfında Deniz Komutanlığından tayin edilen mihmandarları deniz sübaylarımızdan Afif Doğrul refakatinde müzeleri ve liman müessesatını dolaşmışlardır. Kendilerine Denizbank tarafından Tarabyada bir öğle yemeği verilmiştir. Stajyer sübaylar, dün Bulgaristan ve Romanya limanlarına hareket etmişlerdir.

SEYAHAT MEKTUPLARI : 3

Yazan: Vasfi Rıza Zobu

"Kesin Erzuruma bir bilet!,,

Trabzonda vapurdan çıkar çıkmaz ilk işim otobüs idaresine koşmak oldu. Bana «Tebrize kadar bir bilet lütfedin» dedim. Bilet memuru başını hayretle kaldırdı. Bakışlarında «bu adam acaba deli mi?» suali aşikâr okunuyordu.

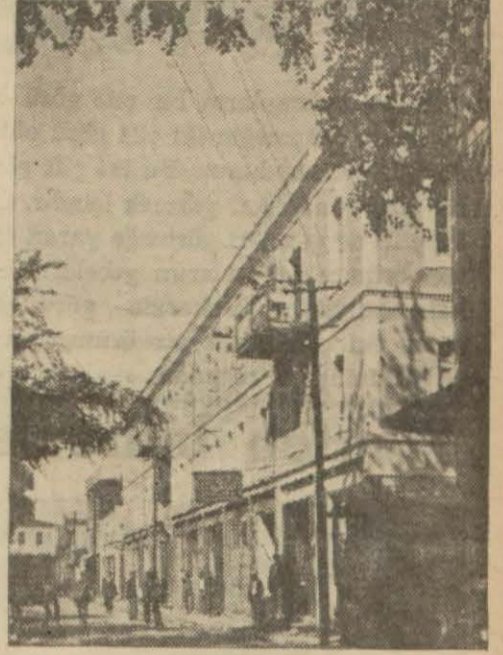
Demişlerdi ki: Devlet otobüsleri haziran başından itibaren Tebrize kadar işliyecek. Bu havadis bana İrandan gelmişti. İstanbulda bu havadisi tahkik edecek bir makam bulamadım. Kim sordumsa: «Bilmem, öyle bir şey biz de duyduk ama..» cevabını aldım... Kendi kendime dedim ki: «Öyle ya, geçen sene İrana muazzam bir heyet gitti. Mukaveleler imzayıp, karşılıklı vâdelerde bulunuldu. Bütün bunlar «İran - Trabzon» transit yolu içindi. Hattâ geçen sene arkadaşım İran hududuna kadar bizim devlet otobüsüne gitmemiş miydi? Geçen sene İran hududuna kadar vasıtasını yolluyabilen otobüs idaresi herhalde bu sene bir adım daha atmış ve Tebrize kadar ayak uzatmıştırlı..»

İnsan bir şey yapmağa karar verdiği zaman, bütün programını «hayr» a yorar. Aksini düşünmeği istemez. O, kuvvetle zanneder ki, İstanbuldaki çizdiği program, Tahrana kadar, buz üstünde kızak gibi, sarsıntısız, çarpıntısız kayıverecek! Bu gafiller de benim gibi insan değil mi? Benim de onlara benzemem tabii olmaz mı? İster «evet, ister «hayır» deyin; oldu işte... Ben de, yapacağı işin hep iyi tarafını düşünene benzedim; dedim ki: «Trabzondan biletimi alacak, otobüsün rahat koltuğuna kurulacak, tıkr tıkr, tıkr tıkr yol alıp, tâ Tebrize kadar güzel bir seyahat yapacağım. Ondan öteye de Allah kerim!..»

Parlak, güneşli bir sabahı. Vapur Trabzon şehrinin önünde demir atmış; çocuğunu doğurmuş, sancıları geçmiş, şimdi yatağında dinlenen bir lohusa gibi uzanmış duruyordu..

Trabzon. İnkılâbdan sonra tiyatroya derin bir sevgile âşık olan bu güzel şehre bir zamanlar sık sık gelirdim... Eski «Darülbedayi heyeti» Trabzonluların adetâ fahri hemşerileriydi. Bir zamanlar bu şehrin elebaşları, taassubu devirmek için belediye intihabını kazanmak istemişler, muvaffak olmak için «Darülbedayi heyeti» nden meded ummuşlar, o «heyeti» bile belediye intihabat mücadelesine karıştırmışlardı..

Ben de o heyetin bir azası ve dolayısıyla Trabzona ve Trabzonlulara rapiti kalbetmiş bir dosttum... Aradan seneler geçti.. bilmiyorum, onların ticarî işleri mi çoğaldı, yoksa biz mi ihtiyarladık nedir; uzun zamandır birbirimizi göremez olmuştuk... Ey, eski dostluk var. Unutulmaz hatıralar, reddedilemez yardımlar mevcut... Bunu, vapurdan kayığa, kayıktan iskeleye çıkar çıkmaz daha iyi anladım. Herkes bana güler yüz gösteriyor; «heyetin» ne günü geleceğini soruyorlar. Onlara diyorum ki: «Heyetin falan gele-

Trabzondan bir manzara

ceği yok. Ben tek başıma seyahate çıktım...»

Vapurdan çıkar çıkmaz ilk işim otobüs idaresine koşmak oldu. Öyle ya, herhalde bu vapurun yolcularını karşılayacak ve onları semtlerine dağıtacak bir otobüs var, bizi de bekliyordu... İzmirin Karşıyakasındaki atlı tramvaylar bile gelen körfez vapurlarını beklemez miydi?.. Devletin ehemmiyetle kurduğu bu idarenin şefi, elbette atlı tramvay şirketi kadar bizi düşünecekti...

Kapıdan içeri girer girmez bilet satan memura: «Bana, Tebrize kadar bir bilet lütfedin!» dedim... Başı önünde bir yazile meşgul olan bilet memuru başını kaldırdı. Evvelâ bana, sonra arkadaşına baktı. Gözlerinde: «Bu adam acaba deli mi?» suali aşikâr görünüyordu...

Yanlış bir şey mi söylemişim... İranın en büyük şehirlerinden biri olan ve yolcular için de ilk merhale sayılan şehrin ismi «Tebriz» değil miydi ...

— Tebrize dedim efendim; otobüsler yoksa oraya kadar gitmiyor mu?

— Ne münasebet?

— Öyle dediler de..

— Bir yanlışlık olacak..

— Ya nereye kadar gidiyor..

— Yarın kalkacak olan «Erzurum» a kadar gider!

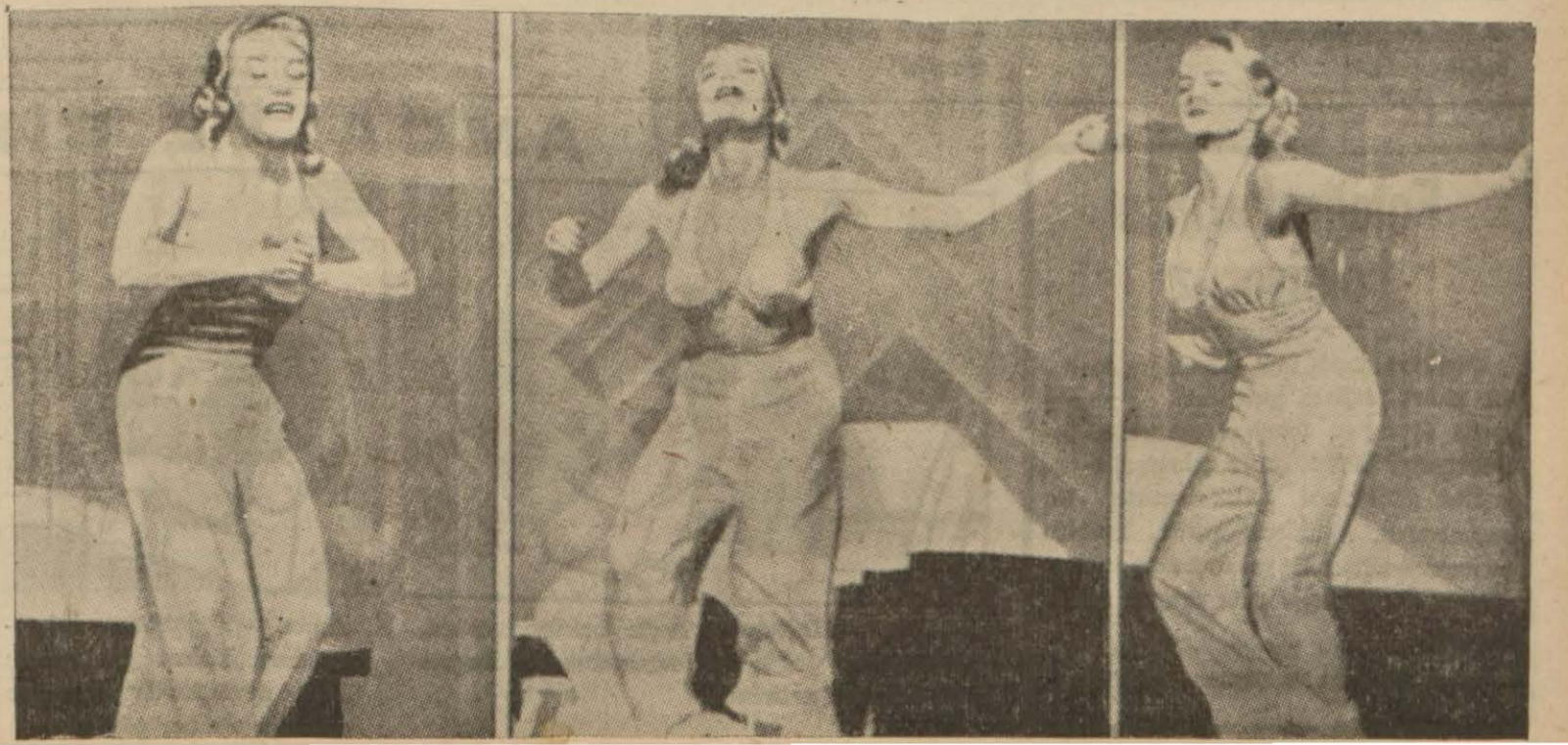
— Sonra?

— Sonra, haftada bir, yani perşembe günleri kalkan da «Karaköse» ye kadar gidip, oradan geri döner...

Otobüsü bilmem ama, o esnada benim kafamın döndüğünü hissettim.. «Yarın kalkacak otobüs Erzuruma kadar gider!..»

Haydi oraya kadar gittim, sonra ne olacak? (Devamı 10 ncu sayfada)

KADINLAR ORKESTRA ŞEFİ OLURLARSA

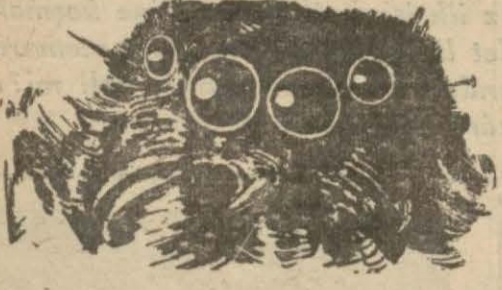

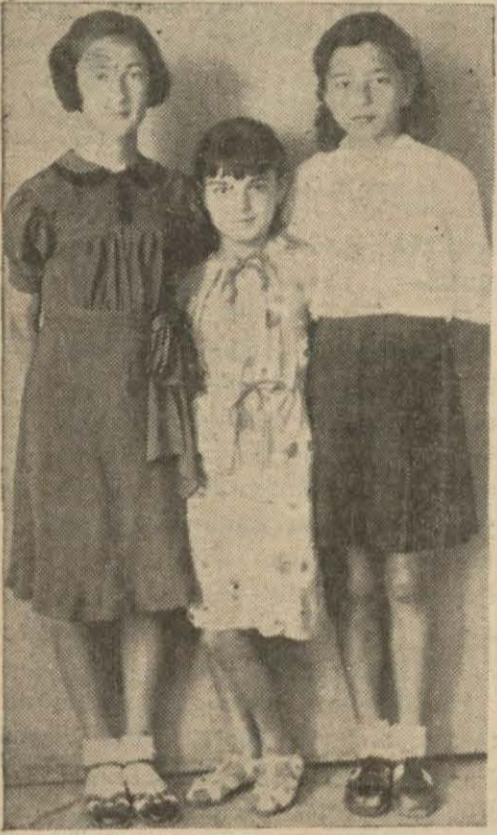
Meraklı ve faydalı

Örümceklerin gözü

Bütün hayvanların bir çift gözü olduğu halde örümceğin iki çift gözü olduğunu biliyor muydunuz. Bu iki çift gözden bir çifti gündüzleri görmek içindir. Öteki iki çifti de geceleri görmeğe yarar. Onun için örümcekler avlarını geceleri de yakalayabiliyorlar. Yukarıda gördüğümüz resim iki çift gözlü bir örümceğin çok büyütülmüş bir resmidir.

Mekteb bitirenler

Yukarıda: Samsun'un ilk okullarından iyi derecede mezun olan, Perihan Akçan, İnci Safinanc ve İrfan Sevinç.

Sağda: Bu sene Biga orta okulundan mezun olanlardan Mehmed Ali Aydoz.

Tekir, Beşir ve maymun

Tekirle, Beşir iki komşu evin kedileriydi. Bu iki ev halkı ne kadar birbirleriyle ahabbsa, Tekirle Beşir de o kadar dosttular. Güneşli havalarda bahçe duvarının üstünde yanyana uzanırlar, dedikodu yaparlardı. Bakkalın sarı kedisinin uyuzluğundan, kasabın kedisinin hiç fare tutamadığından başlarlar, mahallede aleyhinde atıp tutmadıkları bir tek kedi bırakmazlardı.

Bahçeye inen serçelere, ikisi beraber pusu kurarlardı, sonra paylaşıp yerlerdi. Hiç birbirlerine hakları geçmezdi. Ellerine geçirdikleri her şeyi yarı yarıya bölüşürlerdi. Hiçbir işe yaradıkları da yoktu. Evlerin içinde fareler cirid oynardı. Çünkü Tekirle Beşirin, karınlarını doyurup dedikodu yapmaktan ve oyun oynamaktan başka hiçbir şeyle alâkadar olmazlardı. Yalnız Beşir biraz mızıkçıydı. Her zaman hır çıkarır, fakat uysal tabiatlı olan Tekir pek aldırmazdı. Bir gün Beşir, Tekiri ortada göremeyince usulca Tekirin evine girdi, arkadaşını aradı, nihayet onu, mutfakta koca bir parça peynirin başını bekler buldu. Beşir sordu:

— Neye getirmedin, beraber yiyeelim?

Tekir cevap verdi:

— Çok ağır, kaldıramadım. Yardım edersen aşırırız buradan.

Beşir dünden hazırda:

İki kafadar peynirin ucuna yapışınca bahçenin bir köşesine sürüklediler. Emin bir yere gelince bıraktılar. Tekir, şöyle bir nefes alıp dinlenmeye niyetlenirken, Beşir soluk almadan peynirin ucunu yakalamış kemirmeğe hazırlanıyordu. Tekir öfkelenirdi:

— Dur, dedi, acele yok.. beraber yiyeceğiz!

Beşir hiç işitmemezliğe gelince, Tekir Beşirin burnuna hafif bir turnak attı. Beşir homurdandı:

— Sen, dinleneceksen dinlen, ben yorulmadım, yiyeceğim kadarını yerim, artanı da sen yersin. Zaten ben yardım etmeseydim sen bu peyniri zor yerdin.

Tekir:

— Haksızlık etme Beşir, her zaman ki gibi kardeş payı yaparız. Hem unutmama ki bu peyniri bizim evden aşırıldık.

Beşirin oldukça mızıkçı olduğunu söylemişim ya, Tekir de bu sefer haksızlığa tahammül edemeyince kavga büyüdü. Baktılar ki olacak gibi değil, peyniri pay edemeyecekler.. köşedeki berberin ihtiyar mahmununu hakem yapmağa karar verdiler. Bu sefer peyniri bahçeden berber dükkânına taşıdılar.

lar. Maymuna derd yandılar. Maymun bilgiç başını salladı:

— Peyniri alın da arkamdan gelin, dedi.

Maymun önde, iki kedi arkada bitişik manav dükkânından içeri girdiler. Manav dalmış, elmaları cepkenine silip temizlerken, üçü dükkânın nihayetinde duran terazinin yanına geldiler.

Maymun peyniri, ince parmaklarının arasında ikiye böldü, bir parçayı bir göze, öteki parçayı diğer göze koyup tarttı. Parçalardan biri ağır gelmişti. Maymun bunu tuttu ve oldukça hürmetli bir parça ısırıldı, iki kedi şaşkın şaşkın bakarken izah etti:

— Bu parça çok gelmişti de, ikisi bir olsun diye bir azını ısırardım.

Elindekini terazinin gözüne koydu. Bu sefer öbür taraf ağır çekti. Maymun hiç düşünmeden ondan da büyükce bir parça ısırıldı. Tekir maymuna baktı:

— Gene niye ısırдың?

Maymun cevap verdi:

— Ne yapayım, başka çare yok. Mademki taksim etmeyi bana bıraktınız, fazla karışmayınız. Birinizin hakkı ötekine geçmiyecektir.

Tekir ve Beşir birbirlerine baktılar. Beşir:

— Bence maymun haklı! dedi. Tekir de düşündü:

— Evet maymun mademki birimin hakkını ötekine geçirmek istemiyor, işine karışmamalıyız.

Maymun başını iki tarafa salladı:

— Öyle değil mi ya, karıştırsanız, beni de şaşırtırsınız; bu iş sizin zannettiğiniz kadar kolay değil! dedi.

Bir kere daha tarttı. Bu sefer de ısırıldığı parça hafif gelmişti. Öteki parçayı ağzına götürdü. Tekirle Beşir, bir şeyler söylemek istediler ama, söyleyemediler.

Maymun ısırıldığı parçayı çabuk çabuk çiğnerken geri kalanı da teraziye koyuyordu. Aksilik; bu sefer gene denk gelmemişlerdi.

Böylece bir ondan bir ötekine ısırıldı. En sonunda elinde o kadar ufak bir parça kaldı ki iki kedi şaşkın şaşkın bakınırken:

— Artık bu çok ufak, taksim etmek imkânsız.

Diyerek elindeki peyniri ağzına attı. Tekirle Beşir iyice afallamışlardı, «Biz şimdi ne yapacağız?» diye söylüyorlarken maymun çoktan sıvışmıştı.

★★

Meraklı ve faydalı

Su basması ve ağaçlar

Birçok memleketlerde ya odun veyahut ekin ekecek arazi temini için ormanlar kesildiği zaman, su baskınları fazla olmuş. Buna sebep ağaçların kökleri ve yaprakları ile yağmur suyunun bir kısmını tutması imiş. Ağaçlar kesilince bu fazla sular birden akarak su basmasına sebep oluyormuş.

İşte çocuklar, bunun için insanlar her önlerine gelen ağaçları kesip ormanları harab etmemelidirler.

Orman işlerinden anlıyanlar odun kesilecek ormanları tayin ederler. Onların sözlerini dinlemek lâzımdır.

Yeni bilmecemiz

Avcı tavşan avına çıkmıştı. Tavşan meydana, fakat avcı göremiyor. Hele siz de bir kere bakın görebilecek misiniz? Görürseniz resimde, tavşanın olduğu yere bir işaret koyun ve resmi kesip bize gönderin. İki kişiye iki güzel fincan, iki kişiye iki büyük albüm, diğer yüz kişiye de kıymetli ve güzel hediyeler vereceğiz. Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür.

Bilmecemizin cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecem» kelimesini ve bilmecemizin gazetede çıktığı tarihi yazmayı unutmayınız. Taşra okuyucularımızın bilmecemizin cevaplarını mümkün olduğu kadar erken postaya vermelerini rica eder.

ACABA ZELZELE Mİ OLDU?

— Bahçwan uyumuş, hortumu beline bağlıyayım.

— Hele suyu da açayım, bakalım ne olacak?

Bahçwan — Acaba zelzele mi oldu da böyle birdenbire beni havaya attı.

Geçen bilmecemizde kazananlar

Geçen bilmecemizde kazananların isimleri pazartesi günü çıkacak sayımızdadır. Pazartesiye bekleyin, isminizi gazetede arayın.. vereceğimiz hediyeler güzel ve kıymetlidir. Bunları bilhassa ismarlayıp yaptırıyoruz. Bu hediyeler arasında son defa yaptığımız tahta yapı oyuncakları ve mekano oyuncakları hem sizi eğlendirir, hem de el işi bilginizin ilerlemesine yardım eder.

Fotoğraflarınızı bekliyoruz

Çocuklar, şimdi tatil zamanıdır. Kirlara gider, plajlara gidirsiniz.. oralarda gezip oynarken fotoğraf çektiniz. Bu fotoğraflar büyütüğünüz zaman size çocukluk günlerinizi hatırlatacaktır. Bu resimlerden, resimlerin altına isminizi ve mekteb adresinizi yazarak bize de gönderiniz. Çocuk sayfasında sıra ile neşre-deceğiz.

Haydi çocuklar, bekliyoruz, gönderin!

AMCA VE BİR KAÇ DOSTU

Yeğen — Haftaya yemeğe bekleriz amca, isterseniz yakın dostlarımızdan bir kaçını da beraber getiriniz.

Amca — Yeğenim ne iyi çocuktur. Yakın dostlarıma haber verelim de yeğenime onlarla beraber gidelim.

Amca — İşte yeğenim, yakın dostlarımdan bir kaçile beraber size yemeğe geldik!

DÜN ün, BUGÜN ün, YARIN ın tarihi: 5

Avrupanın altındaki ateş

1935 senesinden bugüne kadar Fransada olup biten hâdiselerin içyüzüne kısa bir bakış
Yazan: Emrys Jones Ceviren: İbrahim Hoyi

Blum

Laval

Staviski

Harbden sonra Fransa, Almanya ve İtalyayı muhtemel birer düşman olarak telâkki etmişti. Daha bir kavga vesilesi, noktasi haline gelmeyen, fakat böyle bir çatışma için, tam bir bahane olan Nice ile Savoy 1870 denberi Fransızların elinde bulunuyordu. Bu iki eyalet İtalyanın tek bir ülke haline gelmesine çalışan Fransızlara mükâfat olarak sunulmuştu.

Onun için şimdi her ne zaman Fransızlarla İtalyanlar hududlarının bir ucundan öbür ucuna birbirlerine bağmaya başlasalar, bir çokları, Mussolini'nin, Fransaya aid bu kanunî hakkı tanıyarak, çekinmiyerek, Savoy ile Nice'i İtalyaya ilhak etmek üzere, buralara asker göndermesinden korkmaktadırlar.

Fransa da, İtalyanların Afrikada oynamak istediği oyundan gocunmaktadır. Zira İtalyanın Afrikada gözü olduğunu ve genişlemek için de Akdenizin ötesinde ve İtalyanın tam cenubuna düşen Tunis'i en müsaid bir mmtaka olarak tahayyül ettiğini bilir.

Bundan ötürüdür ki, İtalyayı placate etmek, ve hattâ daha ileriye giderek, Fransanın emniyetine dokunmamak şartile İtalyanın menfaat ve ihtiraslarına mümaşat etmek, desteklemek harb sonrası Fransız politikasının temel taşıni teşkil etmiştir.

1935 de Romaya giden Fransız hariciye nazırı Laval, Fransa ile İtalya arasındaki bütün pürüzleri ortadan kaldıran bir muahede imzaladı.

Laval, Orta Avrupada, İtalyanın müzaheretini temin etmek vâdine mukabil Libyada bir çöl parçası verdi. Fakat Mussolini, işi başka türlü anladı. Elde ettiği bu tavizatla Habesistanda da istediğini oynayacağını düşündü; ki bu ileride bir sürü ileri geri lâf edilmesine bir vesile oldu.

Aynı senede, Fransa, İngiltere ve İtalya, Stresa'da toplanarak, muahede hükümlerini hiçe sayan devletlere karşı koymak üzere, meşhur fakat çok kısa ömürlü Stresa cebbhesini kurdular.

Laval, Fransız emniyeti plânını tamamlamak için de, 1936 martında, Fransız - Sovyet muahedesini imzaladı. Bu suretle, Fransaya emniyet temin edeceğim diye, mülkiyet esaslarını çiğnedi. Zira Sovyetlerle yapılan muahede, Fransada gayri kabili icinab bir surette komünizmin yeniden canlanması, ve kuvvetlenmesi demekti.

Hem muahede, müdhis surette komünist aleyhtarı olan Almanya ile münasebetlerin iyileştirilmesi fırsatlarını muayyen olmayan bir vakte bırakıyordu.

Fransızlara bakacak olursanız, faşist rejiminin mütecevaz politikasıdır ki, bu muahedeyi mecburi ve zaruri kılmıştı. Bu muahede Fransa ile İngiltere arasında bir gerginliğin vücut gelmesine sebebiyet verdi ve böylelikle çok korkulan Berlin - Roma mihverinin temeli atıldı.

Fransızların bu Avrupanın her tarafında kurdukları bu ittifak çemberinin kendilerini kuşatmak için hazırladığını sanan, tasavvur eden Almanları kim hakısız çıkarabilir. Hattâ Fransanın dostları bile, ışıklar beldesi hükümetinin bu hareketini şüphe ile karşılamış ve 1914 de olduğu gibi yeni bir umumi harbe saik olacağından korkmuşlardı.

Bundan ötürü de, İngilterede arada sırada hoşnutsuzluk sesleri yükselmeğe başladı. Almanya ve İngilterenin bu haleri Fransayı şaşırtdı. Zira Fransızlar halis muhlis, su katılmamış sulhcü olduklarına inanıyorlardı ve sulhü temin maksada

dile de attıkları adımlar Avrupada harbi tesri edecek durumlar, ve daha fenası şübheler uyandıyordu, demek. fakat, Almanyanın Fransayı istilâ etmiş olduğu bir an için olsun akıldan çıkarılmamalıydı.

Fransa hududları dışında emniyet sigortalamaya çalışırken, içeriden de kuvvetlenme savaşına girişti. 1929 da başlamış olan iktisadi buhran Fransayı diğer devletler, milletlerden daha fazla sarsmıştı. Fransa bu mücadeleden yüzünün akı ve zaferle çıkmadan Fransızlar, Fransız politikasının içyüzünü seyretmek fırsatını buldular. Bu seyir, bir taşı kaldırıp ta altında pisliği görmek gibi bir şey oldu. Fransanın elinde bulunan altınlar, hükümetin malı değildi. Bunları dışından, tırnağından artıran halkın idi. Hükümet, üzerine titrediği emniyeti için, silâhlara oluklarla para döktü. Birbiri peşi sıra kabineler düştü, yeniden kuruldu ve her kabinenin getirdiği bütçe bir evvelkine rahmet okuttu.

Komünistlik aldı yürüdü. Bittabi, faşist temayüllü birlikler de boylarını gösterdiler, 1934 senesi başlangıcına kadar bu halde bocalayan Fransa, bir adamın intihar etmesile az kalsın yeni bir itilâle sahne olacaktı.

Kendisini öldüren bu adam, Parisin apas mahallelerinden yükselerek zengin ve büyüklerin salonlarında saltanat süren ve çevirmedeği para dolabları kalmıyan kalpazan iş adamı Aleksandr Staviski idi.

1926 senesinde, iki borcası, Staviskinin kendilerinden 70 bin İngiliz lirası dolandırdığını iddia ettiler. Bu suretle, dolandırıcının ismi ilk defa olarak matbuata aksetti, kendisini yakaladılar ve «muvakkaten» de serbest bıraktılar. Ondan sonra da tekrar ve «muvakkaten» tevkif olunmadığı için, dalavereci iş adamı kumpasını kurarak istediği gibi dolablarını çevirmeğe başladı.

Asıl büyük rezalet 1933 de başlamıştı. Staviski, güya Bayon şehri belediye rehin mağazası tarafından çıkarılmış olan sahte tahvil senedlerini serbestçe piyasaya sürmüş, işin tuhafı Şotan kabinesi nazırlarından biri de bunları etrafa tavsiye etmişti.

1933 noeli sıralarında hâdis kulaktan kulağa yayılmaya başladı. Bu işde bir dolab dönüyor, deniyordu. Günün birinde, işle alâkadar olanlardan biri, Staviskinin bu senedlerle olan ilişkisini meydana çıkardı. Sonra poliste de eli olduğunu ortaya attı. Rezalet ayuka çıkmış ve bütün gazetelerin baş sayfalarında bütün feccatle sırtmıştı.

Staviski, kurtulmak ümidile Chamoni'e kaçtı. Lâkin rezalet büyüdükçe büyüdü ve nihayet kendisini öldürdü. Bazıları hükümeti müşkül bir mevkiden kurtarmak, halk müvacehesinde yüzünü ak çıkarmak için polis tarafından vurulduğunu iddia edenler de oldu. Staviskinin siyaset adamlarile sıkı fıki dost olduğu anlaşılınca, sağ cenah partileri hükümeti hilebazlık, rüşvet alma ve tefessühe uğramış olmakla itham ettiler. Nazırlardan Daladier, (şimdiki başvekil) Paris polis müdürü Chiappe'yi azletti.

Başvekil Şotan (Chautemps) istifa etmek mecburiyetinde kaldı. Yerine Daladier geçti. Bunun üzerine, faşistler ayan beyan meydana çıktılar, Paris sokaklarında görünmeğe başladılar. 6 şubatta Pariste bir itilâl baş gösterdi. 30 bin kız-

(Devamı 10 ncu sayfa)

SİNEMA

Tyrone Power sinemadan çekilerek muharrir olacakmış!

Büyük babası ve babası da hem aktör, hem de muharrirdi. San'atkâr muharrirlikte muvaffak olduğu takdirde sinemayı terkedecek

Tyrone Power, Madeleine Carroll ile çevirdiği Londra Postası filminde

Bu sene gördüğümüz filmler içinde (Kartopu) ve (Metropol Bar) da bihakkin kendini göstermiş olan Amerikan san'atkârı Tyrone Power, babası, büyük babası gibi hem san'atkâr, hem meşhur bir muharrir olmak arzusunda.

Babası bundan yirmi sene kadar evvel bir taraftan aktörlük ederken bir taraftan da muharrirlik yapıyordu. Birçok seyahatnameler ve ciddi mecmualara alâkalı makaleler yazmıştı.

Büyük babası bir hayli sene evvel (Amerika ihtisasları) adında pek ziyade şöhet bulmuş bir kitab yazmıştı. Bu kitab kendisine tiyatrodan kazandığı paradan daha fazla para temin etmişti.

Şimdi ise aynı vadiye sapmak isteyen Tyrone Powerin bütün arzusu babası hakkında bir eser yazmaktır.

Kendisini eser yazmağa alıştırmak için Tyrone çevirmekte olduğu (Süveys) filminden hergün bir saat kadar ayrılmakta ve bu müddet zarfında yazı yazmaktadır.

Meseleden haberdar olan birçok Amerikan mecmua ve gazeteleri makale yazması için Tyrone'a müracaat etmişlerse de san'atkâr şimdilik hiç birine müsbet bir cevap vermemiş, muharrir olmak için alınmış hiçbir kat'i kararı olmadığını bildirmişti.

Söylendiğine göre san'atkâr muharrirlikte şöhet kazandığı takdirde sinemadan çekilecektir.

Tyrone Power

"Robenson Krüzoe,, yeniden çevriliyor

Meşhur Alman sinema produktörlerinden biri (Şili) hükümetine müracaat ederek on büyük film çevirmek için mücaade almıştır.

Bu on film içinde Robenson Krüzoe filmi vardır. Bu film romanda yazıldığı mahalde yani Valparaisoya 6.500 kilometre mesafede kâin Juan Fernandez adasında çevrilecektir.

★ Madeleine Caroll'un birbiri ardı sıra çekilmiş iki güzel pozu ★

Yıldızların

koleksiyon merakı

Sinema san'atkârları içinde koleksiyon merakı olanların sayısı bir hayli yüksektir. Meselâ bunlardan bir kaçını sayalım: Cecil de Mille: Kılıç, tüfek, bayrak toplar. Sinema müzesi yapmıştır. Bu müze yarım milyon dolar kıymettedir.

Sylvia Sidney: Eski, tarihi mobilyaları toplar. Bu mobilyalar onca çok büyük bir kıymet taşımaktadır.

Gary Cooper: Çevirmiş olduğu filmlerde kullandığı silâh ve elbiseleri saklar. Çünkü kendisi vaktile kovboy filmleri çevirmiş, ve çocukluğundanberi harbe ve mücadel.e karşı büyük bir düşkünlük göstermiştir.

Bing Crosby: Çevirmiş olduğu filmlerdeki tabloları, dekorları satın alır.

Claudette Colbert: Robları, kostümleri saklar. Bu suretle ihtiyarladığı zamar eski günlerini çok daha iyi bir şekilde hatırlayacağına kanidir.

Norma Şerer: Güzel bir inci koleksiyonu vardır. Bundan bir müddet evvel, kıymetli incilerinden birini kaybetmiş ve bunu bir şeamet addeylemiştir. Filhaka bir müddet sonra kocası ölmüştür

Jeanette Mac Donald: Gramofon plâkaları, ve notalar koleksiyonu vardır. Dünyanın en eski notaları kendisindedir.

Holivudda semirmek modası çıktı

Şimdi semiz görünmek hevesi bütün Amerikan yıldızlarını kaplamış bulunmaktadır.

Modaya uymak için kaybetmiş oldukları kiloları yeniden almak için Joan Crawford, Spencer Tracy, William Powell, Olivia de Havilland, Bette, Davis, Jimmy, Stewart durmadan süt, tereyağ, bal yiye içmektedirler.

Bu rejime karşı duran yalnız Gary Cooperdir. O, ne yapsa semirmeyeceğine kanidir.

Danielle Darrieux

Hem istirahat etmek hem de Pariste iki film çevirmek üzere Fransaya avdet eden Danielle Darrieux'nün artık Amerika avdet etmemeye karar verdiği söylenmektedir. Bu kararından haberdar olan Amerikadaki produktör Cowdin alâlelele Parise gelmiştir. Aralarında müzakere cereyan eylemektedir. Bu güzel yıldızın iki film daha çevirdikten sonra yalnız üç ay kalmak için son defa Amerika gideceği zannedilmektedir.

Romanyanın sevgili Kraliçesi gömülürken...

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Ana kraliçe Marianın perşembe günü Bükreşe nakledilen cenazesi, her devletin müesseseleri, fevkalâde elçileri, asker ve sivil Rumen erkânı ve binlerce gözü yaşlı insan tarafından teşyi edilerek, ebedî karargâhına nakledilmektedir.

Rumen hanedanı dünya ile âlakalarını kestikleri vakit, son ve müebbed uyuklarını payitahtlarının gürültülü muhitinden uzak, Kurtea de Argeş denilen cennet gibi beldenin tarihi kilisesinde, huzur ve sükün içerisinde uyumağa giderler. Kurtea de Argeş manastırını - tâbir caiz ise - bir selâtin kilise, (Biserica Domneasca) vardır. Bunun inşa tarihi 1330 ile 1380 arasındadır. Eflâk voyvodası Radu Negrunun zamanında ikmal edilmiştir.

Tarihe geçen bir efsaneye nazaran Negru voyvoda, dünyada eşi, örneği olmadık bir mâbed yaptırmak istemiş. Bu kilise, ikmal edilir edilmez, onu yapan mimar, işçiler ve ırgatlar, tamamen binanın üzerine çıkarıldıktan sonra Negrunun emriyle iskelele alınmış. Tâ ki binanın üzerinde kalan o insanlar orada ölsünler de bir daha buna benzer bir mâbed yapacak ne mimar, ne de işçi bulunmasın!

Aynı zamanda, mimarın karısı da, kocasının kiliseye aid plânlarını başkalarına vermesi ihtimaline karşı, diri diri, duvarların içine gömülmüştü!

Kurtea de Argeş manastırını gerçekten fevkalâde bir san'at cevheridir. 1920 de, burası tamir edildiği zaman meydana çıkarılan nefis nakışların karşısında insanın nazarları hayran kalır.

Manastıra, iki tarafı ulu ağaçlarla gölgelenmiş geniş bir hiyabandan geçilerek gidilir.

İlkin nazarlardan gizlenen mâbed birdenbire burma direkler üzerinde, hiç bir mimarî tarzile münasebattar olmıyan kubbelerle karşınıza çıkarılır. Bu azametli manzarayı hiç bir göz yadırgamaz. Mâbed hem bir Gürcü kilisesini, hem de bir Arab camiini andırır. Bunda, Bizans binalarının çizgilerini ve Emevî mâbedlerinin hususiyetlerini aynı zamanda bulursunuz.

Kilisenin temeli, üzerinde zambak çiçekleri hâkkolunmuş taş bir parmakla muhattır. Dış tarafında arabesk nakışlar, yontmalar görürsünüz. Kornişler, pencere kenarları, kapılar.. Bunlar da hep arabesk süslerle tezyin edilmiştir.

Prens Nedgoe Basarap ihtimal ki bu şaheseri vücade getirmek için o tarihte Endelüs medeniyetinin ölmüş âbidelerini kuran san'atkarların yardımını temin etmişti.

Dışında ve içindeki altın tezyinat ile, güneşin şuaları altında pırl pırl yanıp gözleri kamaştırın bu harikulâde âbidenin ihtiva ettiği mukaddes tasvirlerin (ikon) ların, diyorlar ki, dünyada eşi bulunmazmış..

Bu hususta bir fikir sahibi değilim. Ancak bunların arasında, yerde, kalın bir cam tabakasının altında yatan Radu Negru voyvodanın mumyalanmış cesedi, eminim ki uzun müddet, geceleri uyuklu kaçıracaktı.

Onun o pos bıyıklı mum gibi çehresi; kapkara saçlarının üzerinde incilî ve elmaslı bir taç taşıyan ufak başı ve kırmızı bir ihrama bürünmüş, cevahire garkolmuş kadid vücudu gözlerimin önünden gitmiyecek..

İk Rumen kralı birinci Karol burasını çok severmiş.. 1887 de kiliseyi tamir ettirerek, kendi hanedanı için türbe ittihaz edilmesini emretmiş.

Bronzdan, çift kanadlı, ağır bir kapıdan içeriye girdiğiniz vakit, kendinizi bir «binbir gece» masalının dekoru ortasında sanırsınız. Sahne, o derece, yaldız, nakış, süse ve ihtişama boğulmuştur.

Negru voyvodanın yanbaşında, üzerlerinde her birinin kendi heykellerini taşıyan kocaman sandukalar içerisinde kral birinci Karol ile, birinci Ferdi nand yatmaktadır.

Kraliçe Maria buraya sık sık gelir ve kocasının başı ucunda, dünya kayıdırından bir an için tecerrüd ederek, dua etmesini severmiş.

Kilise bahçesinin tâ öbür ucunda, papazların ikametine mahsus kırmızı tuğladan binanın bir tarafında, Marianın kendisi için ayırdığı daireyi gösterdiler.

Kraliçenin burada, bu sakin dekor

Bugünden itibaren artık o da buranın ebedî sakinidir..

Kırmızı güllerin ve tavanlardan aşağı sarkan ağır ve nadide kumaşların arasında, can okşayıcı, hafif ışıklar saçan renkli kandillerin altında, kırk bu kadar yıl Romanyaya ruhluk eden büyük kadın son uykusunu uyumağa gitti..

Kaf Dağının arkası

(Baş tarafı 7 inci sayfa)

cak... Bir de perşembe günü varmış. O da «Karaköse» ye kadar gidermiş. Onu mu beklesem. İyî ama bugün cuma.. perşembeye kadar, bir hafta Trabzonda mı kalacağım. Zaten günler sayılı. İrani doluşmağa vakit kalmıyacak... Haydi ona da peki diyelim. Perşembeyi bekliyelim. O da hududa kadar olsun gitmiyör ki... «Karaköse!»... Durun bakayım. Mevkiini de bulamadım. «Karaköse» nereye düşüyordu?. Oradan hududa ne kadar yol var?.. Harita... Harita... Yahu bir harita yok mu?... Hah işte duvarda asılı... Gözüm kararmış, göremiyorum ki... Buldum!.. «Karaköse!» Peki hudud?... hüüüü!! Arada dağlar, dereler var...

— Karaköse ile hududun arasındaki mesafe nedir?

— Yüz kırk kilometre!...

— Peki, oradan hududa vasita var mı?

— Orasını bilmem!..

— Bir bilen makam, bir bilen insan yok mu?..

— .....!!!

★

Vapurda beraber seyahat ettiğim Erzurumun nazik belediye reisi, düşünce-me yardım etti:

— Bir bilet alın. Erzuruma gelin. Bir iki gece kalırsınız. Belki daha ileri gitmek için size bir vasita bulurum..

— Peki bulamazsanız?..

— .....!!!

Cevab vermemekte hakkı var. Bulamazsa icad edemez ya... Kararımı verdim: «Yarıncı kalkan otobüsle Erzuruma giderim. Bir iki gece kalırım. Daha ileri vasita bulundu, ne âlâ... Bulunamadı. Tersgri marş!!»

— Kesin Erzuruma bir bilet!..

Vasfi R. Zobu

Manyasta bir çoban yaralandı

Balikesir (Hususî) — Manyasa bağlı Bolcağa köyünde Ahmed adında bir çoban tabancasile oynarken ateş almış ve kurşun arkadaşı çoban Hüseyine isabet etmiştir. Karnından ağırca yaralanan Hüseyin tedavi altına alınmıştır.

RADYO

Bugünkü program İSTANBUL

23 Temmuz 1938 Cumartesi

ÖĞLE NEŞRİYATI:

12.30: Plâkla Türk musiki. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musiki. 13.15: Konser: Novotniden naklen viyolonist M. Kemal idaresinde orkestra.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Hafif müzik: Tepebaşı Belediye bahçesinden naklen. 19.15: Konferans: Prof. Salih Murad (Fen müşahabeleri). 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı: Grenviç rasadhanesinden naklen. Belma ve arkadaşları tarafından Türk musiki (Hicazkâr, Suzinak). 20.40: Hava raporu. 20.43: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Saat ayarı. Orkestra 21.30: Necmeddin Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musiki (Hicazkâr). 22.10: Müzik ve varyete: Tepebaşı Belediye bahçesinden naklen. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı.

ANKARA

23 Temmuz 1938 Cumartesi

ÖĞLE NEŞRİYATI:

13.30: Karışık plâk neşriyatı, 13.50: Plâkla Türk musiki ve halk şarkıları, 14.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Plâk neşriyatı, 19.00: Dans plâk neşriyatı, 19.15: Türk musiki ve halk şarkıları (Makbule ve arkadaşları), 20.00: Saat ayarı ve Arabca neşriyat, 20.15: Türk musiki (H. Rıza ve arkadaşları), 21.00: Fülüt solo: (Ahmed Andıçen) Piyanoda Marko -

Fotoğrafları

Nefsine itimadı olan bir tip

Mehmed Özkan da karakterinin tahlilini istiyor:

Sayılmama mukabil saymasını bilir. Kendisini istiskal edenlere müstağni davranır. Münakaşada; mevzuun muayyen olmasını ister, işin dolambacı ve şantaj taraflarına kaçmaz. Nefsine itimadı ve başkalarına minnet etmekten çekinen gururu vardır. İkrâm etmekten ve ehil olanlara saygı göstermekten hazzeder. Çok ahbab sahibi değildir. Dürüst insanlarla kolaylıkla anlaşılabilir.

Ağır başlı bir tip

Kadir Özkan da fotoğrafının tahlil edilmesini istiyor:

Ağır başlı ve sakin tavrıdır. Görülmeli ve patridi işlere girişmez, nazarı dikkat celbetmeden menfaatlerini kayırmak ve kendi âleminde kalmak ister. Başkalarına menfaatlerini dağıtmakta ve mes'uliyetlere katlanmakta ileri gitmez. İlim ve fazilet sahiblerine saygı gösterir.

Az çok inadcı bir küçük

Küçük Yalçın Özkan da fotoğrafının tahlilini istiyor:

Çocuklara mahsus inadcılık hislerini, tahammülü ve sebat ile mübadele edecek şekilde harekete geçilmesi ana ve babaya düşen başlıca vazifedir.

Ürkek bir küçük

Kaya Özkan da karakterini soruyor:

Korkutarak değil; sevdirek ve saydırarak alâkanmak ve ürkekliğini gidermek lâzamdır.

Çalışkan ve gergin bir tip

Manisadan Sükrü de karakterinin tahlilini istiyor:

Çabuk kızar, darılır ve barışır. İğbirarı devamlı değildir. Başkalarına minnet etmekte müstağni davranır. Tenkide, tahakküme tahammülü yoktur.

İntizam seven bir tip

Gedikpaşadan Celâl de karakterini soruyor:

Dürüst ve ciddi bir tavırdır. İsrraftan çekinir. Menfaatlerini dağıtmakta ve sonu şübheli işlere girmekte mütereddid davranır. Mal ve para kıymeti bilir.

Dünün, bugünün, yarının tarihi:

(Baştarafı 9 ncü sayfa)

gün Fransız Concorde meydanında toplandılar. Seyyar ordu imdadına çağırıldı. Derken, nasıl oldu bilinmez, bu 30 bin kişiden biri bir kurşun attı ve 17 Fransız öldü.

İşte bu ihtilâl taslağından bütün sol partilerin birleşmesi «halk cebhesi» doğdu. Zira, faşistlerin baş kaldırması, Hitlerin tecavüzî siyaseti, ve nihayet Almanyanın 1936 martında Rene yürümesi Fransadaki sol kuvvetleri bir araya gelmeğe mecbur etmişti.

Halk cebhesi kuruluşundan iki ay sonra, seçimlerde kahir bir ekseriyet ve muvaffakiyet kazanınca, Léon Blum Fransanın ilk sosyalist başvekili oldu. Blumun kabinesi işçi sınıfını temsil ediyordu, fakat kendisi iş başına geçer geçmez bütün Fransada, isyanlar birbiri arkasına baş gösterdi. Madenlerden, fabrikalara oradan da mağaza ve otellere kadar sirayet etti.

İşçiler kuvvet, kudret ve nüfuzun tadını almışlardı, fakat son derece disiplini alışkın idiler, onun için, komünist Hideri Maurice Therez liderliği altında bulunan kızıl üyonlar tekrar işe başlayınca, diğer teşekküller de onları takib eylemekte gecikmediler.

Blum yeni yeni ıslahat yapmakla meşguldü. Haftada 40 saat mesai, kolektif pazarlık hakkı, asgarî ücret, ve tatil günlerinde para verilmesi bu ıslahatın başlıcalarındandı. Üstelik, Fransa bankasının 200 ü geçen müessesilerinin salâhiyetlerini tahdid etti. O müessesiler ki arzu ettikleri, dileedikleri veçhile hükümeti iş başına getiriyor, deviriyordu. Ayrıca da faşist teşekküllerini kaldırdı. Fransı da kıymetten düşürdü.

Blum kabinesi bir sene devam edebildi ve 1937 de malî vaziyetin güçlüğü yüzünden temmuzda başvekaletten çekildi. Staviski rezaleti sıralarında dahiliye nazırı olan Chautemps (Şotan) başvekalete geldi.

Halk cebhesi yeni hükümete müzaheret etti. Blum da bu kabinenin ikinci mü-

him şahsiyeti oldu. Derken politikanın yeni bir cilvesile, Blum tekrar başvekillik makamına geçti. 40 saatlik mesai, ve diğer ıslahat, Fransa iktisadiyatının dayanamayacağı seylerdendi. Onun için Fransanın biricik «kuvvetli adamı» Daldieyi başvekalette gördük. Fransada nazırlar hava gibidirler. Hemen değişirler, Fakat ülkenin harici siyaseti her zaman için müstakardır. Her şeyden evvel emniyet meselesi gözönünde tutulur. Haric tehlikelerin temposu sıklıkla, hızlanınca, Fransa derhal birleşir.

«Fransa tehlikede!...» parolası, bütün Fransızları tek vücud haline getirir.

HALK OPERETİ

Bu akşam Anadoluhisarı İdmanyurdunda Salı günü akşamı: Taksim Altıntepede Çarşamba: Büyükdere aile bahçesinde

Büyük operet 3 perde

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenicaı) MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATİNA

Her nevi banka muameleleri Kiralık kasalar servisi

Kızılcahamama kurbağa yağdı

Kızılcahamam (Hususî) — Son zamanlarda Kızılcahamama sık sık ve fakat bazan hafif ve bazan da şiddetli ve sürekli bir surette devam eden yağmurlar esnasında Güvem nahiyesine bağlı Karacaören köyüne ve civarlarına bir hayli kurbağa yağmıştır. Gene bu şiddetli yağışlarda Alaybeyi köpürsüne giden şoseye dağlardan cesim kaya parçaları yuvarlanmış ve şoseyi ten ve daha bir çok köylerin bütün kapatmış olduğundan açılması için a-mele sevkedilmiştir.

Şiddetli seller Çiçtepe ve Karacaö-

hayvanatı ehliyesile çift hayvanatını sürüp götürmüş ve bazı evleri yıkıp tahrip etmiş ve mahsulâtı da silip süpürmüştür. Zayıat binlerce lirayı bulmuştur.

Malkarada bir köylü öldürüldü

Malkara (Hususî) — Kazamızın Karalaycı köyünden Osman oğlu Mehmed, aynı köyden Hüseyini tarlada demet toplamak yüzünden çifte ile öldürmüş, karısını da kolundan yaramıştır. Katil karakola giderek teslim olmuştur.

Nafia Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Trabzon içme su tesisatı. Keşif bedeli 517 999 lira 83 kuruştur.

2 — Eksiltme 1/8/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 12 de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri 25 lira 90 kuruş mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler. Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 24470 liralık muvakkat teminat vermesi 200 bin liralık içme su işlerini taahhüd edip muvaffakiyetle bitirdiği ve bu kabil su işlerini başarmakta fennî kabiliyeti olduğuna dair Nafia Vekâletinden alınacak fennî ehliyet ve müteahhidlik vesikası ibraz etmesi.

4 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «2287» «4352»

Nafia Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Adanada Seyhan sol sahil sulama ana kanalının temdidî, keşif bedeli 598165 liradır.

2 — Eksiltme 28/7/938 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 12 de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler; eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri «25» lira «90» kuruş mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alınabilir. Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «27677» liralık muvakkat teminat vermesi, «200» bin liralık Nafia Su İşlerini veya bun muadil nafia işlerini taahhüd edip muvaffakiyetle bitirdiği ve bu kabil nafia işlerini başarmakta kabiliyeti olduğuna dair Nafia Vekâletinden alınmış müteahhidlik vesikası ibraz etmesi.

4 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Son Posta

Fotoğraf tahlili kuponu

İsim . . . . .
Adres . . . . .

DİKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

Onuncu yerli mallar sergisi dün açıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

929 senesinde ilk sergi açılırken hal-
kın yerli mallar hakkında bir fikri yok-
tu. Yerli Mallar sergisi bir çoklarımızın
Türkiyede neler yapıldığını, neler ya-
pılabileceğini göstermiştir.

Demistir. Bundan sonra on sene zarfın-
da yerli tayyare, yerli kâğıd, yerli cam ve
saire yapılp teşhir edildiğini söyledik-
ten sonra:

«On sene sonraki sergide daha büyük
yerli tayyare, yerli motör, yerli trak-
tör, yerli makineler göreceğiz, bunu gör-
mek için başımızda dünyanın en büyük
inkilâbı Atatürk bulunuyor» diye söz-
lerini bitirmiştir.

Halid Güleriyüzün bu nutkundan son-
ra İktisad Vekilimiz Şakir Kesebir kür-
süye çıkmış, şu nutukla onuncu Yerli
Mallar sergisini açmıştır:

Sayın arkadaşlar!
Milli Sanayi Birliğimizin İstanbulda
bir Yerli Mallar sergisi açmak teşebbü-
sü güzel bir teşebbüs olmuş, tatmini bek-
lenen bir ihtiyaç haline gelmiştir. 929 da
ilk açılmış olan sergi gene bu binada
tertib edilmiştir. Hatırlamakta yanılmı-
yorsam 1936 da sekizinci Yerli Mallar
sergisi Taksim bahçesinde açılmıştı. Di-
ğer bütün sergiler, Galatasaray lisesinin
kıymetli misafirperverlik ve yardımın-
dan da istifade edilerek açılmıştır. Bu
binada terdib edilmiştir. On senedenberi ser-
ginin tertibine fiilen müzaheret etmiş ol-
lan milli sanayi müesseselerimizin, ser-
giyi tertib eden milli sanayi birliğinin ve
lise idaresinin göstermiş olduğu alâka ve
yardımını huzurunuzda şükranla anmayı
bir borç bilirim.

Sergilerin, müstahsil ve müstehlik a-
rasında rabita ve münasebeti temin et-
mek, bu rabita ve münasebetleri ahenk-
leştirmek, müstahsilin yetiştirdiği malı
toplu bir surette müstehlike arz etmek
ve beğendirmek, müstehliki de kendi tak-
dirine arz edilen mallar üzerinde toplu bir
surette mukayese yapmağa ve nihayet
milli ekonominin her hangi bir safhasının
hal ve mevkiini göstermek noktasından
hizmetlerini burada uzun uzadıya zikre
ve tekrara lüzum görmüyorum.

Bidayeten mütevazî bir şekilde başlı-
yan sergilerimiz, bütün darlıklara ve tek-
nik güçlüklerle rağmen daima tekâmül
ederek bu hizmetleri ifaya çalışmıştır.
Yerli Mallar Sergisinin on senelik hiz-
metlerini düşünüp göz önüne getirdiği
biz zaman, sergiden kastedilen gaye itibari-
le muvaffak telâkki etmek doğru ol-
dur.

Sayın arkadaşımın, Sanayi Birliği umu-
mî kâtibi Halid Güleriyüzün işaret ettiği
gibi, yer meselesi, sergi tertibinde temi-
ni lâzım gelen ihtiyaçların en önde ge-
lenlerinden biridir.

Geçen sene, Başvekilim Celâl Bayarın
sergiyi açarken işaret ettiği bu lüzumu
tebarüz ettiren sözlerini burada tekrar
hatırlatmak isterim.

İstanbulun hususî vaziyeti, büyük bir
sanayi merkezi olması, ticaret, mübadele
ve istihlâk noktasından haiz olduğu e-
hemmiyet ve nihayet iç ve dış turizm itibari-
le sergilerin günden güne artacak
olan kıymetli tesirlerini göz önüne ge-
tirince daimî bir sergi binasının ehem-
miyetini ve faydalarını kabul etmek lâ-
zım gelir.

Hükümetimizin Meclise arzettiği bûd-
ceyle sergiye ayrılan tahsisat kabul ol-
lundu. Bu yardım hareketi sayesinde İst-
anbulda güzel bir daimî sergi sahası hazırlama
teşebbüsü yakın zamanda mevkiî
fiile konacaktır.

Bu teşebbüsle alâkadar olan resmî ve
hususî makam ve iş sahibi arkadaşları-
nın yardımlarını esirgememelerini, bu
münasebetle rica ederim. Sanayi sahasın-
daki düşüncelerimiz, hükümetin bu hu-
sustaki hattı hareketi muhtelif vesilelerle
milletle arz edilmiştir. Tekrar bahsi zâid
addederim. Ancak, dinlediğiniz sözler a-
rasında tebarüz ettirildiği gibi sergilerin
seneden seneye teşhir ettikleri eserler,
kaydedilen terakki ve inkişafa nümune
olarak alınabilir. Bu yolda devamızın
memleketle getireceği refah ve inkişafı
müdrük olarak bu yolu takibdeki azmi-
miz kat'îdir. Böyle faydalı ve büyük tesirli
bir hizmeti deruhde edip on senedir
musırrane çalışmalarile sergilerin mun-
tazam tertibine gayret gösteren birliği
ve onun çalışkan bir uzvu olan umumî
kâtibi burada övmeyi borç bilirim.

Halk ve sanayicilerin yüksek alâka ve
takdiri devam ettikçe bu teşebbüslerin
semeresi artacağı muhakkaktır. Geçen
yılki rakamlardan öğrendiğimize göre
dokuzuncu sergiyi gezen ziyaretçi adedi
yarım milyondur. Onuncu Yerli Mallar
sergisinin de aynı rağben ve muvaffaki-
yete mazhar olacağını ümid ederek ser-
giyi açarken teşhir edilen eserleri zevkle
görmeğe cümlelerinizi davet ederim.»

Bundan sonra, İktisad Vekilimiz Sü-
merbank pavyonundan başlayarak birer
birer pavyonları dolaşmış, her sanayi şubesi
mamulâtı üzerinde ayrı ayrı durarak
tedkikler yapmış, izahat almıştır. İktisad
Vekili Sümerbank pavyonunu gezerken,
Yerli Mallar sergisinde ilk defa olarak
yerli vesaitle vücutte getirilen hava ce-
reyanı tertibatı hakkında kendisine izahat
verilmiştir.

Deri pavyonunda da kendisine muhtelif
fantezi deriler üzerinde verilen izahatı
dinlemiş, aynı zamanda süel ihtiyaçlar
bakımından da ehemmiyetli olan deri
imalâtının bu inkişafından memnuniyet
beyan etmiştir.

Vekil, Nuri Demirağ fabrikası pavyo-
nunda teşhir edilen merhum hava şehidi
Salâhaddin tarafından profesî hazırla-
nan ve saatte 185 kilometre yapan, 11,500
lira değerindeki talim ve akrobasi tayya-
resile ve biri bir, diğeri iki kişilik plâ-
nörlerle de meşgul olmuştur. Vekil, gene
burada teşhir edilen yeni tip tayyare
modeli maketlerden, Nuri Demirağ fab-
rikası ustabaşlarından Refahiye İsmail
Avtanın vücutte getirdiği 12 kişilik, çift
peraneli, madenî yolcu tayyaresini
fevkalâde bulmuştur. Elektrikle tahrik
edilen ve bir metre 25 santim büyüklü-
ğünde olan bu tayyare, büyük bir tayya-
renin bütün teferruatını ihtiva etmek-
tedir.

İktisad Vekilimiz kauçuk sanayi pavyo-
nunu gezerken kendisine kauçuk sa-
nayicileri namına, ham madde tedariki-
nde rastlanan müşkülât arz edilmiş,
mamul otomobil lâstiklerinin mamulünden
75 kuruş resim alınırken dahil edilmiş imal
edilenlerden bunun iki misli muamele ver-
gisi alınması yüzünden bir lâstik fabri-
kasının kapandığı söylenmiş, lâstik ayak-
kabıların mamul olarak memleketimize
gelenlerden olduğu gibi burada imal
edilenlerden de 50 kuruş resim alındığı
anlatılmıştır. Vekil bunları kemalî alâ-
kayla dinlemiş, sualler sorarak izahat al-
mış, sanayi umum müdürle görüştükten
sonra kendisini bir heyet halinde ziyaret
ederek daha etraflı izahat vermelerini istemi-
miş, müşküllerine çare bulacağını zım-
nan ima etmiştir.

Etibank, İş Bankası, İnhisarlar, milli
reasürans pavyonlarıyla bütün diğer pavyo-
nuların birer birer gezilen Vekil san'at-
kârlar, müessesesi sahipleri ve idarecilerle
ayrı ayrı konuşmuştur. Vekil geç vakte
kadar sergide meşgul olmuş, akşam geç
vakit ayrılmıştır.

Saat 18 den itibaren, onuncu Yerli Mal-
lar sergisi, 7 ağustos kadar devam etmek
üzere halkın ziyaretine açılmıştır.

Dün kendisine görüşen bir muharriri-
mize, İktisad Vekilimiz, sergi hakkındaki
ihtisatını kısaca şöyle anlatmıştır:

«Sergiyi dün de gezmiş, hazırlıkları
yakından görmüştüm. Tahmin ettiğim
gibi, sergiyi, hakikaten, her sene tekâ-
mül yolunda hayli ilerlemekte buldum.
Teşhir edilen eserler, her sene, daha bü-
yük bir terakki ve inkişaf göstermekte-
dir.»

Farkına varmayarak Atlas Okyanusunu geçen tayyareci

(Baştarafı 1 inci sayfada)

yorktan kalktım, fakat uçtum, uçtum ve
28 saat 13 dakika sonra da buraya gel-
dim» demıştır.

Amerikalının tayyaresi Lindbergin
1927 de Okyanus seferini yaptığı tayya-
renin modelidir. 165 beygir kuvvetindedir.
Tek satırlı, tek kişiliktir. O kadar
eskidir ki sefere çıkmadan evvel kapısı
bir türlü kapanmamış, nihayet tayyareci
bunu bir tel parçası ile bağlayarak se-
yahat müddetince telin bir ucunu da sim
sıkı avucunda tutmağa mecbur olmuştur.

Meseleler

Hastanelerde alınan ücret

Resmî hastanelerde ayakta tedavi gören
hastalardan ücret alındığındanberi hasta a-
dedinin eksilmiş olduğu şayısı, üzerinde
durulacak umumî bir mesele olduğu için
dün gazetemizde bu şayia hakkında olduğu
takdirde akla gelebilecek olan şu sualleri sı-
raladım:

— Hastanelerin poliklinikleri ücretli ol-
duğundanberi hususî muayenehanelere mü-
racaat eden hasta adedi artmış mıdır?

— Artmamışsa bu hastalar tedavi görmü-
yorlar mı?

— Söylenildiği gibi büyük bir kısmı tib fak-
ültesi talebelerinin tatbikat gördüğü po-
likliniklerde hasta adedinin eksilmesi, taleb-
enin tecrübesi üzerinde fena şekilde mü-
essir olmayacak mıdır?

— Hastanelere gitmeyen hastalar şimdi
ne yapıyorlar?

— Bu ücret neden konuldu? Konulması
doğru mudur?

Bu sualleri dün tanınmış, değerli doktor-
larımızdan birkaçına sorduk ve cevaplarını
dünkü nüshamıza dercettik. Bugün de gene
aynı mevzu üzerinde şehrimizin sıhhat işle-
rile yakinen alâkadar olan salâhiyyetlar
bir makama müracaat ederek bu hususta ma-
lûmat istedik ve şu malûmatı aldık:

— Hastanelerde muayene ücreti olarak al-
ınan ücret 20 kuruş kadar ehemmiyetsiz bir
paradır. Ve bu yalnız hall vakti yerinde ol-
anlardan alınır. Fakrühâl içerisindeki ve -
tândaşlar bu ufak ücreti de vermekten mu-
afdırlar. Hem onlardan bir fakrühâl ilmi-
haberi dahi istenilmemekte, hastane sarta-
bilerine müracaat ettikleri ve vaziyetlerini
anlatmaları zaman hastane sartaabininin tak-
dirine göre kendilerinden bu ücret alınma-
maktadır. Esasen bu mesele konuşulduğu za-
man o mecliste altmış liraya kadar kazançlı
olan vatandaşların bile ücretsiz tedavi edi-
lecekleri kararlaştırılmıştır. Bu ücret hall
vakti yerinde olan hastalar içindir.

Öyle hastalar ki meselâ bir konsültas-
yona yirmi beş otuz liraya getirecekleri bir
ecnebi profesörün de hiç olmazsa bir defa
olsun fikrini almak için Polikliniklere mü-
racaat etmektedirler. Bu hastalar için ken-
dilerini muayene eden doktorun elini yıka-
dığı ispirtonun bedeli demek olan yirmi ku-
ruş teydiye etmek bir yüküm değildir. Bu po-
likliniklere hususî otomobil içinde gelen ve
doktora nabzını tutturmak için uzattığı eli-
nin parmaklarında beş altı yüz lira kıyme-
tinde yükük bulunan hastaların pek çok ol-
duğuna biz tecrübelerimizle biliyoruz. Has-
tanelere ayakta tedavi için müracaat eden-
lerin sayısının eksildiğini kim biliyor? Bu
ücret Haziran nihayetinden, daha doğrusu
Temmuz bidayetinden beri alınmağa başla-
mıştır. Şimdi Tib Fakültesinin tatil zama-
nıdır. Profesörlerin asistanların ve talebe-
lerin hepsi tatildedir. Eğer hasta adedinde
bir eksiklik varsa o da muhakkak bu yüz -
dendir. Polikliniklere müracaat eden hasta
adedi eksilmiyor, bilâkiss artıyor. Eskiden
senede on bin yirmi bin hastanın müracaat
ettiği polikliniklere şimdi altmış, yetmiş bin
hasta müracaat ediyor.

Fakir hastalardan ücret alınmadığına gö-
re şikâyetin lüzumunu anlamıyoruz. Bizim
memleketimizde fakir hastalara karşı yapı-
lan yardım muazzamdır. Yalnız bizim şeh-
rimizde 11 hükümet tabibî, altmış dört he-
kim herkese meccanen bakar. Hem muayene
günüleri vardır, hem de lâzım olunca evlere
gider ve hastaları evlerinde görür.

Sonra vilâyetin verem dispenseri beda-
vadır. Üç tane süt ve mektep çocukları dis-
panserileri ücretsizdir. Buralarda mütehas-
s tabibler hastaları muayene ederler. Hasta-
lıklarını teşhis ve tedavilerini tesbit ederler.

Kanser tedavisini için Gureba hastanesin-
de tib fakültesinin açtığı bir şube vardır ki
zengin hastalardan aldığı ücretle yaşa-
makta ve fakir hastalara meccanen ayak
tedavisini yapmaktadır. Demin de söylediğimiz
gibi bütün hastanelerin poliklinikleri fakir-
ler için meccanidir.

Hastane laboratuvarları pek ucuz bir ü-
cretle kan ve idrar muayenesi de yapmakta
ve bu muayene hastalara dışarda mal ola-
cağından çok daha ucuz gelmektedir. Büt-
tün bunlar az şeyler değildir.

★

Diğer taraftan çocuğunu tedavi ettiren
bay Sevkî diyor ki:

Çalışan bir insanın. kazanım gayetle
azdır. Bir alle gelindirmek mecburiyetinde
yim Çapa orta mektebi altıncı sınıfına ka-
dar tahsil görmüş olan kızım Sanıye, iki
senedir gözlerinden rahatsızdır. Kendisini
sini Haseki hastanesinde ayakta tedavi etti-
riyorum. İki muayene için yirmi beş kuruş
aldık. Haftada iki kere gidip birilâç sür-
mek ve pansaman yapmayı lâzım geldiğini
söylediler. Şimdi her defasında yirmi beş
kuruş veriyorum. Çünkü pansamanı veya ilâ-
cı olursa bir defaya yirmi beş kuruş alıyorlar.
Haftada elli kuruş ayda iki lira ediyor. Bu-
nu verecek iktidarım yok. Sertabime mü-
racaat ettim. Katiyen fakri halimi tasdik et-
medi. Mahalleden ilmihaber getir, dedi.
Şimdi ben de mahalleden ilmihaber çıka-
rıyorum. Zengin hastalar hastanelerde beda-
vaya tedavile gidiyorlarmış diyorsunuz, in-
sanlar cebinde hususî bir doktora verecek
vizite parası bulunursa gidip o hastane ka-
plarının önünde sürünme cefasına katılana-
bilir mi? Yalnız ben değil benim gibi daha
nice, nice hastalar bundan müştehdilerdir.
Buna bir nihayet verilmesi lâzımdır. Hasta
bir insan nasıl kapı, kapı sürünür de fak-
rühâl ilmihaber çıkarır. Gene benim çocu-
ğumun başında ben varım. Siz bir de kim-
sesiz bir fakirini halini düşününüz.

Salâhiyyetler makamın sözlerini cerherder

Çekoslovakya tehlikesi tamamen ortadan kalktı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

geçirilmişti. Yarın mezuniyetle memle-
ketine dönecek olan Alman sefiri, İngiliz
noktai nazarını Hitlere bildirecektir.

Ünayed Pres'in Avrupa muhabinine
göre Çemberlayn Hitlere şahsî bir mesaj
göndererek, Südetler meselesinde Alman-
yanın takib ettiği muslihaneye hareketi tak-
dir etmekte ve bu mesele hakkında İn-
giliz - Fransız müşterek noktai nazarını
anlatmaktadır.

Prag hükümeti tavizde bulunuyor
Londra 22 (Hususi) — Pragdan alınan
habere göre hükümet, ekalliyetler me-
sesinde azami tavizde bulunacaktır.

Südet Almanlarına ve diğer ekalliyet-
lere tam idarî bir muhtariyet verilecek-
tir.

Bu ekalliyetlerin kendilerine mahsus
diyet meclisleri olacak ve idarî bütün iş-
ler kendileri tarafından tedvir edilecek-
tir.

Yalnız maliye, haricî siyaset ve millî
müdafaa işleri merkez hükümetine bağ-
lı olacaktır.

Prag 22 (A.A.) — Südet Alman partisi

reisi mahallî teşkilâtlara gizli bir tamim
göndermiştir. Sosyal Demokrat gazetesi-
ne göre bu tamimin başlıca fıkraları
şunlardır:

Yakında ağır vazife ve çetin mücade-
lelerle karşılaşacağız. Binaenaleyh teş-
kilâtlarımızdan azami faaliyet isteriz.

20 ve 21 ağustosta bütün mahallî grup-
larda yoklama yapılacaktır. Yoklamada
bulunmayacak olan reisler derhal de-
ğiş-
tirilecektir. Yoklamanın dakikası moto-
sikletli kuryelerle bir gece evvel bildiri-
lecektir.

Mütareke teklifi (!)

Prag 22 (A.A.) — Hitlerin Çekoslovak-
yaya üç senelik bir mütareke teklif etti-
ğine ve bu mülletin hitamında Südet-
lerde pilebisit yapılması şartı ile bu me-
selelerin muslihaneye halline taraftar ol-
duğuna dair Alman kaynaklarından çı-
kan ve bazı ecnebi gazeteleri tarafından
neşrolunan haberler hakkında ne Çe-
koslovakya hükümetinin ne de Südet
Almanları mehafilinin hiç bir malûmatı
yoktur.

Bütün avukatlar aynı kanaatte : "Hayatımızda böyle dava görmedik!"

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Hâdiseni nmahiyeti, taraflardan İhsanın
iddiasına göre şuydu: Kendisi bir kızla ni-
kâhlanmış, fakat evlendiği kız evlenme def-
terine küçük kardeşinin imzasını atmış. Şim-
di İhsan, resmen diğer kızla evlenmiş vazî-
yette imiş. Bu nikâh kaydının iptalini isti-
yor.

Hâdisesi eski vaziyetten çok daha karışık
ve meraklı safhalara arz etmektedir.

Bir muharririmiz davanın tarafları ve
vekilleri ile görüşmüş, bu garib hâdisesi etraf-
ında geniş tahkikat yapmıştır. Aldığımız
malûmatı okuyularımıza bildiriyoruz:

Mahkemeye ilk defa müracaat etmiş o-
lan davacı Hacer Nevzat, muharririmize di-
yor ki:

— Bu, çok mânâsız bir hâdisedir. İhsan
ile 4 sene evvel nikâhlandık. Fakat, düğün
olmadı. Aramızda evlilik hayatı başlamadı.
Şimdi ayrılıyor. Ondan nafaka ve tazmi-
nat istedim. Hâdisenin mahiyetini bana sor-
mayın. Onu size vekilim anlatsın, daha iyi.
Hacer Nevzat, genç ve güzel bir kızdır.
Vak'a onu çok müteessir etmiş görünmek-
tedir. Fazla bir şey söylemek istememekte-
dir.

Vekilî İsmail Sıdkı ise, bu karışık davayı
şöyle hüläsa etmiştir:

— Bir adamın iki kızı var: Hacer Nevzat,
ve Hacer Nezahet. İsimler birbirine çok mü-
şâbih. İhsan Hacer Nezahete talib oluyor,
nikâhları kuyuluyor. Fakat, aralarında evlenme
hayatı başlayamıyor. Sebep de şu: İsm
meselesi. İhsan:

— Benim karımın ismi Nezahettir diyor,
Nevzat değil. Halbuki, evlenme defterinde
ben, Nevzat ile evlenmiş vaziyeteyim.
Benim müvekkilimin ismi ise Nezahet de-
ğil, Nevzattır. Nüfus kâğıdında da böyledir.
İhsanın isme aid olan itirazı varid olmazsa,
ortada mesele de kalmaz. Çünkü, müvek-
kilimin kendi karısı olduğunu İhsan da red-
detmiyor.

Farz edelim ki, ortada bir yanlışlık var.
Yani, kızın adı, hakikaten Nezahettir. O va-
kit de, bu cihet davamızla alakalı olmaz.
Bunun için, ayrıca nüfus iptal davası aç-
mak, gerektir.

Diğer davacılar göre de, hâdisesi tama-
mile başkadır. Mahiyeti şudur:

18 Haziran 934 tarihinde Fatih belediye
daresinde bir evlenme muamelesi yapılmış-
tır: Nezahet ile İhsanın nikâhları kuyulmuş-
tur.

Bu merasim sırasında evlenen Hacer Ne-
zahet, imzasını «Hacer Nevzat» şeklinde at-
mıştır. Halbuki, bu kendisinin değil, kardeş-
inin isimdir. Ve bu kardeş güzel değildir.
Nezahet de kardeşini evlendirmek gayesini
gütmüş, bu şekli münasib görmüştür.

Maksadı kız kardeşine bir iyiliktir. Ev-
lenme defterinde kendi resmi var. Ama, ne
çıkartı. İsim, kardeşinin ya. Halbuki isim-
le, resim defterde birbirini tekdiz ediyor.

Bu şartlar içerisinde düğün yapılamamış,
evlilik hayatı başlayamamıştır. Yani ne Ne-
zahetin istediği yerine gelmiştir, ne de İhsan
Nezahete kavuşabilmiştir. Nezahet te,
mahkemeye baş vurmuş, Nevzat ismi altın-
da İhsan aleyhine boşanma davası açmış-
tır.

İhsanın vekilî İrfan Emin, muharririmize
demıştır ki:

— Nezahet mahkemede, isminin Nevzat ol-
duğunu söylüyor. Müvekkilimin iddiasını red
dediyor. Şahidleri de, bu ciheti teyid edi-
yorlar. Halbuki, İhsanın gösterdiği diğer şah-
hidler:

— Hayır, diyorlar, Nezahettir. Nevzat
öteki.

tarzda konuşan bu hasta, haklı mıdır bil-
miyoruz. Fakat bu meselenin üzerine te-
vakkuf edilecek bir mesele olduğu muhak-
kaktır.

Filhakika, fiilen evlenme vuku bulsaydı,
İhsanın karısı, Nezahetin kız kardeşiydi.
Çünkü, resmen evlenen odur. Bunun içindki
ki, dört senedenberi evlenme hayatı başlı-
yamamıştır. Ben, meslek hayatımda bu ka-
dar garib bir davaya henüz rastlamış bul-
uyorum.

Dün, 4 üncü hukuk reisi, taraflara yaz
tatili münasebetle davaya devam edilib edil-
memesi hususunda, şu sual sormuştur:

— Dava müstacel midir?

İhsanın vekilî İrfan Emin, buna şu ce-
vabı vermiştir:

— Evet. Davacı huzuruza sahte bir hü-
viyetle gelmiştir. Bu cihet ämme hukukunu
da alâkadar eder. Müstaceldir.

İhsanın diğer vekilî İsmail Cenani de
buna iştirak etmiş, neticede tahkikatın de-
vamına karar verilmiştir.

Evlenme memurluğundan evlenme defte-
ri ve dosyalar mahkemeye celbedilecektir.
Hangi tarafın iddiasının varid olduğu da, bu
suretle anlaşılacaktır.

İrfan Elçisinin gazetemize beyanâtı

Yaz mevsimini geçirmek üzere An-
karadan şehrimize gelmiş olan dost İrfan
Ankara büyük elçisi Bay Fehimiyi
istasyonda kendisini karşılayan bir mu-
harririmize şu beyanatta bulunmuştur:

«Halen mesaisine devam etmekte olan
Türk - İran hudud komisyonunun,

Türkiye cumhuriyeti mümessillerinin gö-
terdikleri hüsnü niyet sayesinde, pek yak-
ında bütün güllüklerin bertaraf edilece-
ğini ümid ederim. Fiilen mevzuu bah-
sedilmekte olan ticaret, transit ve diğer
meseleler her iki devletin menfaatleri ha-
leldar olmaksızın tarafeynin rızayı mu-
vafakatale neticelenecektir.

Şimdiye kadar olan her meselede kar-
deş ve dost Türkiye cumhuriyeti İrana her-
türlü dost ve kardeş kolaylığını göster-
miştir. Hudud meselelerinde de aynı te-
zahüratı göreceğimize tabiidir.»

Sefir Bay Fehimi, İran veliahdı ile Mı-
sır kralının hemşiresinin izdivacı hakkın-
da muharririmizin vaki olan sualine şu
cevabı vermiştir:

«— Veliahd Mehmed Rıza Şapurla Mı-
sır prensesi Emire Fevziyenin nişanlan-
maları keyfiyetine gelince bu iki ha-
nedanın birbirine bağlanmasi âlâ haz-
reti hümaynun Şehinşah Pehlevinin ef-
kârî âliyesinden doğmuştur ve bu sıhrî-
yetten dolayı İranlılar ziyadesile mem-
nun ve mes'uddurlar, bu vesile ile de şü-
nu tebarüz ettirmek isterim ki âlâ hazreti
hümaynunun yüksek direktifleri altında
İrfan her gün terakki etmekte ve yüksel-
mektedir. Bu ilerlemeden, yükselmeden
dolayı da kardeş Türk milletinin aynı
meserret hislerini duymakta olduklarını
müşahede etmekle memnunum. Ve haki-
kat şudur ki kardeş Türk milleti İrfan
milletinin beslediği bütün hisleri tıpkı
kendi hisleri gibi telâkki ediyor. Bu da
Türkiye Cumhuriyeti muhterem Ata-
türk ile âlâ hazreti Pehlevinin yüksek
şahsiyetlerinde temerküz eden ve birbir-
lerine karşı besledikleri kardeşlik sa-
mimiyeti ve birlik duygularının en ulvî
bir neticesidir.»

"Son Posta,"nın Hikâyesi

VAPURDA TANIŞMIŞLARDI

Yazan : Peride Celâl

Ona bir Karadeniz seyahatinde teşadüf ettim. İncecik, zarif bir kadındı. Altın sarısı dalgalı saçları, iri bebekli siyah gözleri vardı. Gece idi, güvertede oturuyordu. Arada sırada zar sıkırtıları duyuyorduk. Kocası içeride salonda tavla oynuyordu. Vapur derin bir sükût içinde idi. Denizi tatlı bir hışırtı ile yararak ileriyeye doğru süzülüyordu. İçimizde garib bir heyecan ve saadet sarhoşluğu hissediyorduk. Aydan döken ışık parçaları denizde pul elbiseler giymiş bir yığın rüya cüceleri gibi oradan oraya zıplıyor, sanki sularda sonumuz bir koşmaca oynuyorlardı. Daha ilerde gökle denizin birleştiği yeri keskin parlak bir çizgi ayırıyordu. Kendimizi bu güzel manzaraya kaptırılmış, alçak sesle konuşuyorduk. Genç kadın sık sık: «Ne güzel gece, ne güzel gece!» diye mırıldanıyordu. Birbirimizden hoşlanmıştık. Kafalarımız uymuştu galiba. O bir aralık bana hayatından bahsetti. Bu güzel gecenin ona garib bir konuşma hevesi verdiği muhakkaktı. Nihayet aziz bir hatıra olarak bütün ömrüne saklayacağını söylediği en son hikâyesini anlattı. Ellerini başının üzerinde kavuşturdu, dudaklarında bir çocuk tebessümü ile şöyle başladı:

— Beş altı yıl evvel. Tuhaf tesadüf bu sefer olduğu gibi gene Karadenizde seyahat ediyor, Trabzona gidiyordum. Yalnız hayatımda bir değişiklik vardı. Evli değildim. Mevsim yazdı. İstanbuldan çıkarken deniz kıpırtısız ve sakindi. Vapur çok kalabalıktı. Daha Boğazdan çıkar çıkmaz herkes birbiri ile ahbab oldu. Yalnızım. Üzerimde biriken gözleri derhal hissetmişim. Hele erkekler, en kekingenlerinin bile böyle seyahatlerde gözleri açılıyor, hücuma geçmeye fırsat arıyorlar. Benim de etrafımda hemen böyle birkaç tip peyda olmuştu. Bunlardan bir tanesi uzun boylu, kumral, yanağı haleb çıbanlı bir adamdı ki peşimden ayrılmıyor, ahbab olmak için çırpınıyordu. Bense nereye kaçacağımı şaşıryordum. Gece oldu. Vapurumuz neşe içinde çalkanmaya başladı, yalnız hafif bir salıntı da başlamıştı. Beni deniz çok tutar. Derhal sersemledim. Keyfim kaçtı. Bu hafif fırtınaya rağmen mehtab çok güzeldi. Denizde hiç öyle fazla bir hareket yoktu. Sema yıldızlarla dolu idi. Merak ettim. Kamarotlardan birine sordum. «Ölü deniz var efendim» dedi. Bir aralık kamarama girdim, yatmayı tecrübe ettim. Hayır imkânsızdı. Daha fena oluyordum. Zaten biraz sonra da yemeğe çağırıldılar, aşağı yemek salonuna indim. Masada dört kişi idik. Orta yaşlı şişmanca bir hanımla küçük oğlu, ben ve uzun boylu yanağı haleb çıbanlı kumral adam. Onun bir kolayını bulup yemekte beraber olmamızı temin ettiği meydanda idi. Hiç te fena bir kimseye benzemiyordu. Bununla beraber yanağındaki haleb çıbanı, üzerime ısrarla diktiği koyu elâ

gözleri nasıl sinirime dokunuyordu anlamam. Şişman orta yaşlı hanım bir mühendis zevcesi imiş. Hoşsohbet birine benziyordu. Benim biraz yemek yediğimi görünce derhal konuşmak için bunu vesile yaptı. Tabii adam da söze karışmakta gecikmedi. Aramızda mecburi bir dostluk tesis etti, hanım böyle yolculuklarda aranan arkadaşlardandı. Fakat öbürü huzuru ile adeta rahatımı bozuyordu, kendisine bir gönül eğlencesi aradığı muhakkaktı. Böyle bir şey için beni intihab etmesi müdhis sinirime dokunuyordu. Yemekten sonra yukarı çıktık. Vapurda sallantı artmıştı. Mühendisin hanımı kamarama girsem daha fena olacağını söylemiş, dışarıda oturup hava almamı tavsiye etmişti. Herkesi benim gibi deniz tutmuyordu. Güverte kahkaha tufanına boğulmuştu. Biz de parmaklıklara yakın bir köşede koltuklarımızı uzandık. Derhal vapur kazalarına aid bir bahis açıldı. Denizden anlıyanlar fırtınanın gittikçe azacağını, epey sallanacağını tahmin ediyorlardı. Mühendisin hanımı sandalları işaret ediyor: «Acaba içine nasıl bineceğiz. Burada mı, yoksa denize indirildikten sonra mı?» diye, şakağı bir tavırla soruyordu. Artık mesleğinin doktor isminin Cevad olduğunu öğrendiğimiz kumral, haleb çıbanlı adam ise bana doğru eğiliyor, neşelenmek, somurtkanlığına giçirmek için şakalar yapıyor, sık sık fazla rahatsız olup olmadığını soruyordu. Ben gözlerimi semadan ayırmıyordum. İlerde ufuk iyice kararıştı. Üzerimize doğru kocaman bulutlar geliyordu. Ay sanki bu siyah pençelerden kendini kurtarmak ister gibi iyice yükselmışti. Denizde birdenbire geniş dalgalar hâsıl olmuştu. Vapurumuz kuvvetli sıkırtılarla vurarak tepelerinde beyaz külâhlar gibi köpükler çatlatıp uzaklaşıyorlar, sonra tekrar geriye dönüyorlardı. Artık etraftaki kahkahalar da hafiflemiş, sesler kesilmişti. Herkes yavaş yavaş içeri kaçıyor. Mühendisin hanımı da başının ağrıdığından şikâyet ediyordu. Biraz sonra çocuğunu alarak yatmaya, kamarasına gitti. Ben de kamarama çekilmeyi düşünüyordum, fakat biraz evvel orada ne kadar fena olduğumu hatırlayarak vazgeçtim. Sonra orada yalnız korkakaktım. Zaten şimdiden içimi sıkıntı bürümüşü. Midem durmadan bulanıyor, vücudum uyuşur gibi oluyordu. Büyük vapur kazalarını birer birer hatırlayarak hayalimde korkunç sahneler de yaratıyordum. Kumral, haleb çıbanlı adam yanımdan ayrılmamıştı, durmadan konuşuyordu. Kısa ve soğuk cevaplar veriyordum. Nihayet benimle konuşmanın imkânsızlığını anlamaya başladım ki bir müddet sustu. Ben de başımı halsiz halsiz arkama bıraktım. Gittikçe fenalaşıyordum. Vücudum; paçavra gibi kuvvetten düşüyordu. Vapurun gürtüsünün arttığını da fark ediyordum. Sema bulutlarla iyice örtülmüş, etrafı zifiri bir karanlık kaplamıştı. Bir aralık dudaklarımı güçlükle oynatarak ümitsiz ümitsiz mırıldandım.

— Fırtına müdhis olacak.

Doktorun başını birdenbire çok yakınımda gördüm:

— O zaman da bana acaba bu kadar soğuk muamele edebilecek misiniz diyordu. Size kim yardım edecek, kimden cesaret alacaksınız.

Öfkeden titriyerek boğuk bir sesle:

— Çabuk yanımdan gidiniz, dedim.

Derhal ayağa fırladı ve karanlıkta kayboldu. Orada yapayalnız kaldım. Vapur şiddetle sallanıyor, dalgalar gümbürdüyor, ipe direkler birbirine çarparak müdhis sesler çıkarıyorlardı. Dehşet içinde kalmıştım. Kalkmak istedim, fakat birdenbire ayağım kayarak yere yuvarlandım. Zaten tam o sırada müdhis bir şey oldu. Gemi yana doğru yattı, yattı. Birdenbire korkunç çığlıklar koptu. Güverte bir anda gözleri korku ile büyümüş, çıplak ayaklı, gecelikli çocuk, kadın, erkek bir yığın insanlarla doldu. Yolcular arasında bir panik başlamıştı. Birbirini çığnıyarak üzerinden atıyorlar, «Batıyruz, batıyruz!» diye, sandallara koşuyorlardı. Altlarında eziliyordum. Ayaklarına sarılıyor: «Beni de alın, beni de alın» diye, yalvarıyordum. İki kuvvetli kolun birdenbire vücudumu havaya kaldırdığını hissettim. Yumuşak sefkat dolu bir ses duydum. «Korkmayın, selâmettesiniz» diyordu. Bu kumral, yanağı haleb çıbanlı adamdı, yani doktordu. Beni sıkı sıkı tutmuştu. İleriye, sandallara doğru rüzgâr gibi koşuyordu.

Gözlerimi açtım. Yanımda doktorun siyah silüetini gördüm. Derhal üzerime doğru eğildi, gülümsüyesek:

— Fırtına geçti efendim, dedi.

Evvelâ ona şaşkın şaşkın baktım, fakat kendim biraz toplayınca hakiki bir kaza atlatmışım gibi içim büyük bir sevinçle doldu, demek bir aralık doktor sustuğu sırada dalmıştım ve rüya görmüştüm. Ama ne kadar hakikaten benziyen bir rüya! O tekrar konuşmaya başlamıştı:

— İyi uyudunuz diyordu, yalnız uykunuz biraz sıkıntılı idi. Durmadan kımıldıyor, anlaşılmas bir şeyler mırıldanıyorsunuz. Üşüyeceksiniz diye de korktum.

O zaman üzerimdeki ağırlığı hissettim ve rüyadaki kurtarıcıma derin bir minnet hissi duymaktan kendimi alamadım. Üzerime pardösünü örtmüştü. Başımı kaldırdım. Sema yıldızlarla dolu idi. Ay meydana çıkmıştı. Tatlı, serin bir rüzgâr esiyordu. Deniz ise artık gayet rakid ve dalgasızdı. Tekrar başımı çevirdim. Onunla göz göze geldik. Gülümsedim, bana artık gayet sevimli ve iyi görünüyordu. Hattâ haleb çıbanı bile... «Teşekkür ederim» dedim. Koyu elâ gözleri parladi. «Dost olduk dedi. Ben de size teşekkür ederim.» Hava düzelmiş, fırtına geçmişti. Artık kamarama girebilirdim. Fakat...

Genç kadın birdenbire sustu. Bize doğru yaklaşan gülüşmeler ve ayak sesleri vardı. Başımızı çevirdik. Kapının önünde birkaç erkek gölgesinin belirmediğini gördük. Güverteye çıktılar. İçlerinden biri gülererek bize doğru ilerledi. Bu genç kadının kocası idi. Uzun boylu kumral bir adamdı. Koyu elâ gözleri ve yanağında bir haleb çıbanı vardı. Derhal ye-

Müsabaka imtihanı

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından:

1. — Bankamıza müsabaka ile «10» müfettiş namzedi almaktadır.
2. — Bu müsabakaya girebilmek için Siyasal Bilgiler veya Yüksek İktisad ve Ticaret okullarından veyahud Hukuk Fakültesinden veya bunların yabancı memlekelerindeki muadillerinden diplomalı olmak lâzımdır.
3. — Müsabaka 7, 8 ve 9 Eylül/938 günlerinde Ankara ve İstanbul T. C Ziraat Bankalarında yazı ile yapılacak ve kazananlar Teşrinievvel içinde sözlü bir imtihana tâbi tutulacaktır.
4. — Müfettiş namzedlerine «140» lira aylık verilir. Askerliklerini yapmak üzere ayrılan müfettiş namzedleri askerlikten avdetlerine kadar maaşsız mezun sayılırlar.
5. — Müfettiş namzedleri iki senelik bir stajdan sonra müfettişlik imtihanına tâbi tutulacaklar ve kazanırlarsa «175» lira aylıkla müfettişliğe terfi ettirileceklerdir. «Yeni kanunumuz mucibince bankamız memurları da tekaüdük hakkını haizdirler.»
6. — İmtihan programı ile sair şartları gösteren matbualar Ankara, İstanbul ve İzmir T. C. Ziraat Bankalarından elde edilebilir.
7. — İstekiler, aranan vesikaların asıllarını veya noterden tasdikli suretlerini bir mektubla Ankarada Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Teftiş Heyeti Reisliğine vermek veya göndermek suretiyle müracaat etmelidirler. Bu müracaat mektubuyle vesikaların en geç 24/9/938 tarihinde Teftiş Heyeti Reisliğine gelmiş olması meşruttur. «2397» «4402»

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip romatizma, nevralsi, kırıklık ve bütün ağrılarımızı derhal keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Eyüb Sulh Hukuk Ahkâmı Şahsiye Hâkimliğinden:

Kocası Mehmed Şükrü vefat edip altıncı hukuk mahkemesinde 13 yaşındaki Yusuf İzzettin velâyetine verilmiş olduğundan Yugoslavyada Pirapo kasabasında ölen kardeşi Yugoslav tebaasından Paşeden kalan menkul ve gayri menkul-leri ki yapılan tereke nukudunun alınması için Yugoslav hükümeti tarafından istenmesi üzerine müstedi Eyübe İslâmbey caddesinde 24 No. lu evde mukim küçüğün annesi Hacer müracaatla çocuğu Yusuf İzzettine vasi tayin edilmesini talebi ile yapılan muhakeme neticesinde mezkûr adreste mukim veli olan müstedi Hacerin küçük Yusuf İzzettine vasi tayinine ve usulen ilânat icrasına kabili itiraz ve itiraz olmak üzere 10/Haziran/938 tarihinde karar verildiği (8) gün müddetle ilân olunur. (1113)

BAYANLAR !
Dudaklarınızın İstedığı rujları sizin için bulduk

COTY
MEŞHUR FRANSIZ MARKASI

DIKKAT ! Paris COTY fabrikalarında imal ve ıhzar edilmiş bir fransız mustahzardır.

kür ederim.» Hava düzelmiş, fırtına geçmişti. Artık kamarama girebilirdim. Fakat...

Genç kadın birdenbire sustu. Bize doğru yaklaşan gülüşmeler ve ayak sesleri vardı. Başımızı çevirdik. Kapının önünde birkaç erkek gölgesinin belirmediğini gördük. Güverteye çıktılar. İçlerinden biri gülererek bize doğru ilerledi. Bu genç kadının kocası idi. Uzun boylu kumral bir adamdı. Koyu elâ gözleri ve yanağında bir haleb çıbanı vardı. Derhal ye-

rinden kalktım ve karı kocayı selâmhiyarak başbaşa bırakıp kamarama çekildim. Zaten genç kadının hikâyesinin sonunu anlatmasına lüzum kalmamıştı.

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Altı yumurtaya bir kafes

Yazan: Mih. Zoşgenko

Çeviren: H. Alaz

Son Posta'nın edebî tefrihası : 29

BABA - OĞUL

YAZAN : SUAD DERVİŞ

Hiç değişmemişti. Hiç yaşlanmamıştı. Şimdiki modalarla dar, kısa, düz elbiselerle ensesinin üzerinde toplanmış ufak topuzile çok daha gençleşmişti bile...

Feriha onu biraz değişmiş buldu. Sekiz gün bodrumda yatmış olan saç sakalına karışmış ve hâlâ eziyet çeken bir peygamber kadar cesur, ateşli ihtilâlcî ile şimdi karşısında duran saçları seyrekleşmiş, büyük bir dikkatle giyinmiş yaşlı beyefendi arasında epey fark vardı.

Oturmamıştı. Odanın ortasında ayakta duruyordu.

Feriha içeri girer girmez ona iki elini birden uzattı ve hep eskisi gibi kendinden küçük çocuğa iftihar ve müsamaha ile gülümser gibi yanına yaklaştı ve:

— Küçük abla... Küçük abla... Dedi. Feriha ellerini bu avuçların içine bıraktı.

Bu ses.. bu ses hiç değişmemişti. Hâ-

lâ eski âhengini, hâlâ eski sıcaklığını muhafaza ediyordu.

— Necati! diye fısıldadı. Arkadaş Necati...

Şimdi onun ellerini bırakmıştı. Eski bir iş arkadaşını bulmanın samimi sevinci içinde onun omuzlarından tutuyor, omuzlarına vuruyor:

— Hiç değişmemişsiniz küçük abla! Sanki sizi dün bırakmış gibiyim.. şimdi ablamız daha küçük, küçücük olmuş gibi.. daha gençleşmiş gibi. Ya ben?..

Şimdi onun ellerinden tutuyor, geri çekilerek, kollarını gererek ona kendini gösteriyor:

— Ben, pek bozuldum.. pek ihtiyarladım, değil mi?... Nasıl, beni dışarda görerseniz tanıyabilir miydiniz?

O, kapıdan içeri girer girmez, eve girdiği dakikadanberi içine doğan endişe dağılıvermişti. Oğluna kendinden konuşmuştu ama... Ya kendisini karşısında görünce soğuk davranırsa, ya ona hiçbir yakınlık göstermezse?

Bir kere olsun, ona yazmadan böyle

çocukca bir hamle ile buraya gelmiş olduğundan pişman olmuştu. Fakat o girince, o iki elini birden en büyük bir samimiyetle onun uzanan ellerine bırakınca ve tatlı bir sesle sevinçten titriyerek:

— Necati, arkadaş Necati!

Diye fısıldayınca bu pişmanlık hissi bir anda kalbinden silinmişti.

Hergün beraberlermiş, daha dün birbirlerinden ayrılmışlar gibi bundan on beş sene evvelki hâdiselerden bahsediyorlar, birbirlerini hiç yadırgamıyorlardı.

Bütün bir hayat birbirlerini düşündükleri, birbirlerinden başka hiçbir şey düşünmedikleri belli idi.

Kanapenin üstüne yanyana oturmuşlardı. Tıbbî bodrumda, mum ışığında saatlerce konuştukları gibi konuşuyorlar, zevkle konuşuyorlar, her şeyden konuşuyorlar, fakat, kendilerinden, aşklarından, sevgiden hiç bahsetmiyorlardı.

Her kelimede aşkları saklı idi onların.

Birbirlerini en basitten, en mürekkep mevzu hakkındaki fikirleriyle anlıyorlar, birbirleriyle her meselede öptüşüyorlar. Ona on beş sene onuz geçmiş hayatını anlatıyor. Yalnız bir kelime ile bu hayat ifade edilebilir.

Mücadele...

Necati, mücadeleyi terketmemiş.. Hâlâ çabahlıyor. Yalnız şimdi mücadele âleti silâh değil makine, muharebe meydanı değil fabrika...

— Memleketi istilâdan kurtarmakla iş bitmedi. Birçok mücadeleciler, düşman hududlardan kovulunca içleri rahatlanıp silâhları terkettiler. Fakat asıl mesele bugün memleketi başka istilâ emellerinden kurtarmak ve korumak, vikaye etmektir. Bu da ancak medenileşerek olur... Medenileşmek nedir?.. Baş çare sanayileşmek nedir?... Avrupa sermayesi pazar arıyor ve istilâcı emperyalist emellerini pazar olabilecek memleketlerin üstüne tevcih ediyor. Türkiyenin haricede alıcı diye tanınmaması için hariceden gelecek hiçbir şeye ihtiyacı olmamak lâzımdır. Bunun için mücadeleye bu sahada devam etmek lâzım. Her şeyi kendi memleketimizde yapmalıyız. Kendi yağımızla kendimiz kavrulmalıyız...

Hayatını iftiharla anlatıyor. İki büyük kombinanın makinelerinin kuruluşunda şef olarak çalışmış. Ona soruyor:

— Ya siz küçük abla?

— Ben.. ben siz beni görmiyeli hiç, ama hiçbir şey yapmadım. Düşman çe-

kildikten sonra silâhı, mücadelesini terketmiş olanlardanım..

Akşam oluncaya kadar salonda oturular. Her şeyden konuştular. Fakat kendilerinden konuşmamışlardı.

Fakat oda alaca karanlık olunca yüzlerdeki çizgiler mübhemleşince ve gözler bu gözleri apaçık seçememiye başlınca muhaverenin şekli değişti. Sözlere, ben ve siz, kelimeleri girmeğe başladılar.

Hasretten konuşuldu:

— Sizi bir gün unutmadım, Hergün düşündüm ve bir gün gene bir yerde göreceğimden emindim.

Dedi ve sonra iri elleri onun parmaklarını kavırarak sordu:

— Niçin gelmediniz.. mektubumu almamış mıydınız?

— Niçin mi gelmedim?..

Ona hakikati söylemek için tereddüt ediyor. Öyle ya!.. Ona her şeyi anlatsın mı?.. Bu anlatacağı şeyler belki de onda zavallı karısının hatırasına kin katıştırmasına sebebiyet veremez mi?

— Mektubunuzu almamıştım, ben istediğinizi, beni çağırıldığınızı bilmiyordum.

(Arkası var)

«Son Posta» nun aşk ve macera romanı: 37

Yazan: Vedat Ürfi

Odama bir hançer fırlatılmıştı

An'aneye sangi göstermek zaruretini kendisini Avrupa kafalı bir adama yakışmaz hareketlere sürüklediğinden ötürü çok müteessir. Resmen sultanlığa yükselecek insanla bir prens her lâhza konuşamazmış. An'ane saçmalığı. Ne yaparsın ki saygı göstermeğe mecbursun.

Düğünümüz on beş gün sonra.

Bunu haber verirken prensin hiç de az sevinmediğini gözlerinden anladım. Bu sabah gene yanımdaydı. Artık bunca günlük samimiyetin verdiği bir cesaretle sordum:

— Prens, mes'ud musunuz?...

Keskin olduğu kadar da dalgın gözlerle yüzüme baktı:

— Evet, dedi... Sizin canlı varlığınız önünde o kadar mes'udum ki... Ölü hayatından bıktım artık...

— Ölü hayatından mı?...

Silkindi. Bilmem neden?... Ansızın dalgın bir rüyadan uyanır gibi:

— Şey!... dedi... Evet, ölü hayatı süren an'ane budalası bir kütleden, bu zavallı, bedbaht insan sürüsünden.

Prese acıdım. Fikren çok geri bir milletin başında bulunmak ve onun en gülünç an'anelerine bile mevki hatırı için boyun eğmek, münevver bir insan için ne güç şey... Gamdan uzak gibi görünen muhteşem hayatların ışığı, kim bilir böyle kaç ızdırab saklıyor? Hükmetmek kudreti, mutaassib bir cahilliğin yaşadığı topraklarda yalnız ananeleri parçalıyabiliyor. Bunu yapabilmek için çok büyük bir «feragati nefis» lâzım. Her kabadayın kârı değil. Prens Nâzım Abâd, memleketinde bir inkılâb yaratmaktan ziyade nüfuzunu ve servetini kaybetmemeye düşünen bir insan gibi görünüyor. Böyle olduğu da muhakkak. Bu fikirle de ızdıraba katlanıyor, bunaltınsı milletine belli etmemeye çalışıyor.

Prens yanımdan çıktıktan sonra bahçede bir gezinti yaptım. Geniş havuzların binbir renk fskiyelerinden fıskıran sular, bana Binbir Gecelerin sevdalarını hatırlattı. Sun'î kayaların çiçek demetlerini oksijen şelâlelerinde, saadetimin terennümünü iştirik gibi oluyordum. Her adımda yeni bir sürpriz, her köşede bir güzellik tablosu. Romanlarda fakirlerin murdar toprakları, hastalık kaynağı, yılanlar ocağı diye tanıdığımız esrarengiz Hind ile bu güzellikler ve ihtişamlar beldesi arasında ne kadar da fark var. Eğer her okuduğumuz ve işittiğimiz böyle ise... Uzaklık, hakikati öldürür, yalanı canlandırır derler. Bir kere daha hak veriyorum.

Büyük bir duvarın yanına yaklaştığım vakit bir kapı gördüm. Yanımdaki cariye, hemen merakımı sezdi. Yarım bir İngilizce ile:

— Hizmetkârların hususî bahçeleril...

Diye mırıldandı.

Kapıyı açmak üzere iken, birdenbire önüme geçti:

— Ooh... Hayır, prenses!... Girmeyiniz oraya!... Bir prenses, cariyelerinin bahçesine girmeğe tenezzül etmez. Bu, çok fena!...

Yüzüne baktım. Ne demek istediğini anladı, geriledi. Kapıyı açtım.

Her yanı sarmaşıkla gölgelenmiş güzel bir bahçenin ortasındaki sun'î bir denizde elliye yakın genç kız yıkanıyordu. Roma saraylarının efsanevi havuzlarından hiç de farkı yoktu bunun. Bu yer, en modern plâjlardan da fazla bir tazelik, hele oralarda nadir bulunacak bir masumiyet taşıyordu. Esaretin azabını tadan bedbahtlara bu yer, bir lâhza için de olsa ızdırabları unutturan ne sevimli bir köşeydi. Yıkanan bu yarı çıklak kızlar, bir saraya hayatları prangalanmış bedbahtlar değil, sanki hür, mes'ud, gamsız yavrulardı.

Beni görür görmez birer neşe ve mahcupiyet gülümsemesi ile sulardan fırladılar:

— Prens!... İyi prenses!...

Kimi ayağama kapanmak istiyor, kimi çiçekler taşıyordu.

Prens!.. Bir emrinizle dağlar yıkılır, fakat...

Gözlerim, aralarında bir aşına aramak istiyormuş gibi, birer birer kızları süzüyordum. Bir aşına aradığım muhakkaktı. Onlardan birisini çok iyi tanımıştım. Yatta, hayli gün önce benimle konuşan kıza, bu fırsattan istifade ederek, bir kere daha görmek istiyordum. Aralarında yoktu. İsmi de bilmiyordum. Bana büyük bir cesaretle, gece vakti Hind saraylarının kim bilir hangi sırrını vermek isteyen bu kızcağız ne olmuştu?... Ansızın içimde bir merak uyandı. Kızlardan birisini bir kenara çektim. İngilizce biliyordu. Sordum:

— Hayır... Hayır!... diye korku ile cevap verdi... Ben bir şey bilmiyorum. O, ortadan kayboldu.

Fazla söyleyemedi. Acı bir boru sesi. Kızlar, birer köpük gibi havuzlar ortasından fırladılar, kayboluverdiler.

Konuştum kızı:

— Sen kall!...

Emrini verdim.

Dinlemedi bile. Koşa koşa uzaklaştı. Sinirlenmişim. Bütün bir memleket tahakküm ettiğimi sanırken bir cariyeye sözümü dinletememişim. Fazla düşünemedim. Yambaşımda bir ses. Eli kırbaçlı bir Hindu:

— Af buyurunuz, Prens!... Bir emrinizle dağlar yıkılır. Fakat cariyelere mâhsus disiplini bozmamak için kat'i emir aldık.

Haykırdım:

— Siz nereden çıktınız?... Beni takip mi ediyorsunuz?...

Hindu cevap vermed. Kollar kavuşmuş eğildi. Bir sinir buhranı içinde saraya döndüm.

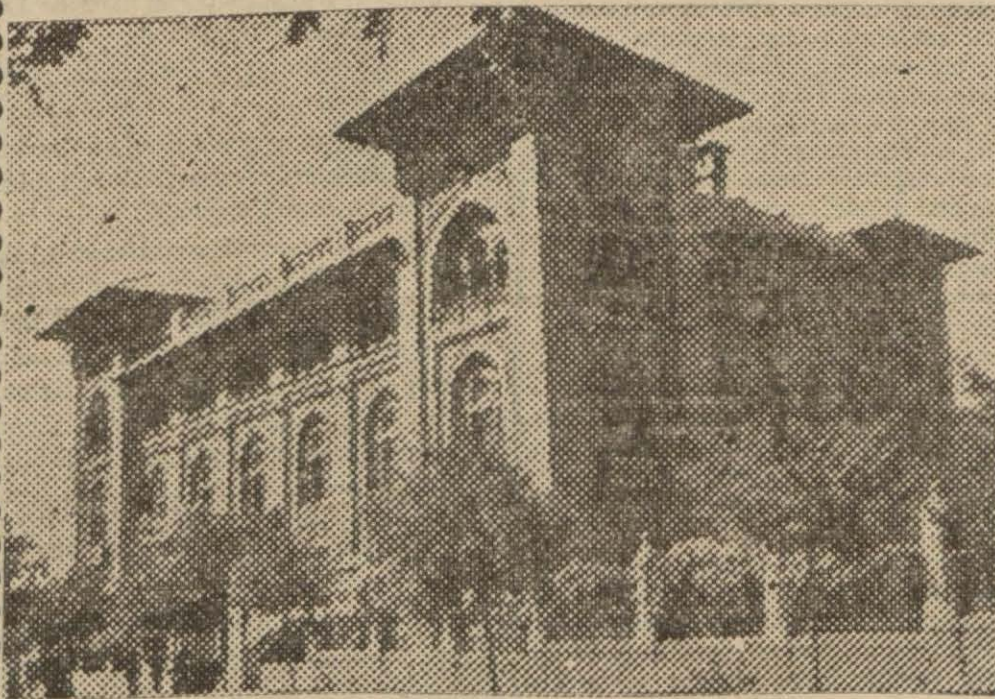
— 27 —

Sükût, ikrar ise Hindli takip edildiğimi tasdik etti.

Bir an içinde sanki bir prangaya vuruldum. İçimde tuhaf bir sıkıntı.

(Arkası var)

T. C. ZİRAAT BANKASI

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Niğde tahrirat kaleminde başlayıp İstanbulda darağacı altında biten memuriyet hayatı: 44

Devlet kapısında elli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

Takiyyüddin efendi bir gün cemaatle namaz kılarken hiddetle kalkıp gitti. Sebebinin sorunca dedi ki: "Ben dümtekli namaz kılmam, görmüyor muydun imam sureyi Hüseyini makamından okuyacağım diye ayaklarını oynatıp duruyordu!"

Sırası gelince paşanın bu mektubunu aynen yazmakla beraber bunu takip eden çok garib hâdiseler hikâye edeceğim.

— 18 —

ABDURRAHMAN PAŞA - DAĞISTANLI TAKİYYÜDDİN EFENDİ - DÜMTEKLİ NAMAZ

Kastamonu meb'usu merhum Hafız Mahir efendi, ben Kastamonuda iken o zamanın genç âlimlerinden ve Kastamonu şairlerinin ileri gelenlerinden olduğum için, Abdurrahman paşanın teveccühüne mazhar bulunuyordum.

Mumaileyhin evvelce bidayet ve sonra istinaf mahkemesi azalığına tayini, aelhusus Kastamonuca «Kâbe miftahdarlığı» kadar mühim olan Nasrullah camiî hatibliğine intihab edilmesi bu teveccühün eserlerinden idi.

Mahir efendi, haftada iki gece muntazaman vilâyet dairesine gelerek hoca sıfatıyla ve maamafih müteaddid şartlara müracaat olunmak suretile mesnevi derslerine iştirak ederdi. Hatâta, Abdurrahman paşanın hususî imâmı bulunduğu halde, vilâyet dairesine geldiği gecelerde, bu vazifeyi de o yapardı.

Mumaileyh, bir akşam, beş on gün evvel Çorumdan gelip bir medresede oturan Dağıstanlı Takiyyüddin efendi ile görüşüğünü, âlim, fazıl, müttaki ve münzevi bir zat olduğunu söylemişti. Bunun üzerine Abdurrahman paşa:

— Yarın akşam yemeğine beraber geliniz de görüşelim, dedi, ve öyle de oldu.

Cidden pek vakur ve natuk olan Takiyyüddin efendi düzgün ve temiz giyinmişti. Beyaz sarığı, simsiyah sakalının çerçevelediği yüzü, yüksek boyu, nazif nazarları ile keskin zekâsı, geniş malûmatı, hafızasının emsali nadir denemek derecede olan kuvveti ile paşayı derhal teshir etti. Abdurrahman paşa, bu zatta ilim ve irfanın üstünde manevî bir kuvvet yani vilâyet kudretini bulduğuna zahib olarak, kendisine nasıl hürmet edeceğini bilemiyordu.

Taki efendi, islâm âleminin uzak, yakın her tarafını mükerreren dolaşmış, nerede Arabca, Acemce bir eser eline geçmişse mutlaka okumuş ve hatâta mütalea ettiği kitapların münderecatını ezberlemişti. Yalnız kur'anı, mesneviyi değil, Arabin, Acemin en büyük âlim ve şairlerinin en güzide eserlerini hafızasına nakşeylemişti.

Takiyyüddin efendinin, Abdurrahman paşa ile konuştuğu gecenin ferdasında, birî müntehab kitaplarını, diğeri esvaplarını havi olan iki heybesi daireye nakledildi.

Fakat ne oldu ise benimle zavallı Mahir efendiye olmuştu. Mahir efendi, bir âlim değil, kendi ayakları altına konacak bir karpuz kabuğu getirmiş demektir. Çünkü, paşa, mesneviyi muntazaman ve yalnız başına Takiyyüddin efendiden okumağa karar vermişti. Bana gelince, odam Takiyyüddine tahsis ve (aziz) unvanım da manasını büyüterek ona tevcih edilmişti. Paşa bana vecahen (aziz) diyordu. Takiyyüddine ise, bir de (hazretleri) ilâvesile gıyabında da bu tevcihi yapıyordu. Benim azizliğim lâfzı idi, fakat onunkinde mana murad olunuyordu.

Takiyyüddin efendinin mesnevi dersine başlamasından birkaç gün sonra, odadan çıkmak istedim. Fakat Takiyyüddin, paşaya:

— Hazım bey daima birlikte bulunsun, dedi.

Onun her sözünü, paşa, infazı elzem bir emir şeklinde telâkki ettiğinden derhal:

— Çok iyi olur, cevabımı verdi. Fakat hiç de iyi olmadı.

Çünkü Abdurrahman paşa bir iki

mısraı bile mevzun okuyamadığı için, Takiyyüddin hiddetleniyor, küçük bir çocuğa ders verir gibi hiddetleniyordu. Hatâta, bir kere paşa:

— Ne yapayım, işte, dilim dönmüyor, diyerek ağladı.

Onun gözlerinden yuvarlanan iki damla göz yaşının, bıyığının beyaz telerine takılıp titremesinden fevkalâde müteessir olmuşum. Hemen oradan çıktım. Paşanın değil, Takiyyüddinin ısrarına rağmen:

— Benim için her müşahabem bir derstir. Fakat işlerim müsaid değil, mesnevi dersinden beni affediniz, diyerek itiraz ettim.

Kibir ve taazzumla iştihar eden koskoca Abdurrahman paşa harem dairesinde pişirttiği sabah kahvesini bizzat Takiyyüddinin odasına kadar getirmeye başlamıştı. Paşanın bu derece izzeti nefsini hırpalaması, Takiyyüddin'de yalnız ilim, irfan değil, bunların üstünde manevî bir kudret tevehhüm ve onun sert, yakışsız sözlerini, muamelelerini de kendisini imtihan suretinde zannetmesinden ileri geliyordu. Paşa, Nakşibendî tarikatinin Halidî koluna mensub bir dervişti. Kastamonuda meşhur Seyid efendinin tekkesile Geredeki Halidî tekkesinde zikre iştirak ettiği gibi, İnebolu limanını yaptırırken, mehtablı geçelerde; onun rihtimi üzerinde bütün uşaklar ve liman mühendisi ile beraber «Lâilâheillâallah» diyerek yüksek sesle zikrettiği de olurdu. (Arkası var)

BANKA KOMERÇİYALA ITALYANA

Sermayesi Liret 700.000.000
İhtiyat akçesi Liret 145.769.054,50
Merkezi İdare: MİLANO
İtalyanın başlıca şehirlerinde

SUBELERİ

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada Afilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ

Galata Voyvoda caddesi Karaköy
Palas (Telef: 44841 /2/3/4/5)
Şehir dahilindeki acenteler:
İstanbulda; Alâlemciyan ; hanında
Telef: 22900 /3/11/12/15; Beyoğlunda: İstiklâl caddesi Telef: 41046

İZMİRDE ŞUBE

Sivas Asliye Hukuk Mahkemesinden:

Sivasın Bahtiyar bostanı mahallesinden Vahap son taş vekili avukat Ziya Rados ile Sivasta serbest fen memuru Ziya Ürgün aleyhine açtığı alacak davasının da dava edilenin oturduğu yer biliniyor. Davanın tebligat yapılmasına karar verilmiş olduğundan usulün 134 üncü maddesi mucibince dava arzualı ile davetiyenin birer suretlerinin mahkeme divanhanesine talik kılındığı ve mahkeme günü olarak tayin edilen 22/9/938 perşembe günü saat onda Sivas asliye hukuk mahkemesine gelmediği takdirde gıyabında muhakemeye devam ve bakılacağı ilân olunur.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Varda Adasındaki Hayalet

Yazan: Sapper

Türkece çeviren: Hasnun Uşaklılı

Bu plân onları şaşırtacaktır

Tekrar susuldu. Şimdi artık hava tamamen kararıştı. Bir yokuş çıkıyorlardı. Çok geçmeden Kastellan'nın ışıkları göründü ve o saniyede Drummondun aklına dâhiyane bir fikir geldi:

— Gaston neden otomobil sizde kalmamış? diye sordu. Biraz evvel söylediğiniz gibi polis size muhtac değildir. Sizi aramıyor. Ben ve Standiş inelim, siz yola devam ediniz. Eğer polis karşınıza çıkarsa benim ricam üzerine otomobili Parise götürmekte olduğunuzu bizim de cenubi Fransada kaldığımızı söylersiniz.

Otomobili durdurdu ve bir sigara yakarak devam etti:

— Eğer önünüze polis çıkmazsa Bulonyaya kadar gider, şayed bunu ihtiyatlı bir hareket bulmazsanız otomobili Pariste herhangi bir garajda bırakırsınız.

Gaston: — Hakımız var, dedi. Bu plân herifleri şaşırtacaktır. Siz ne dersiniz Standiş?

— Mükemmel bir fikir, şimdi bize söyleyiniz, en yakın istasyon neresidir?

— Bir otomobil tutar, Sisteron'a gidirsiniz. Aradaki mesafe 70 kilometredir. Fakat İngilterede nerede bulacağınız?

— Onu Lavson ile tesbit edersiniz, biz ondan öğreniriz.

— O halde Allaha ısmarladık.

İki arkadaş otomobilden indiler. Gaston direksiyona geçti ve otomobil de sür'atle uzaklaştı.

İki arkadaş takriben 10 dakika yürüdükten sonra Kastellan'ın dış mahallesine geldiler, 5 dakika sonra da merkezine ayak bastılar. Burası dört köşe bir meydanı ve orada kendilerini bir sürpriz bekliyordu. Filhakika gördükleri ilk manzara iki jandarmanın muhafazası altında bulunan kendi otomobilleri idi.

Maamafih mesele içinden çıkılmaz bir hal almış olacak ki jandarmalardan biri başını kaşıyor, öteki de dudaklarının arasında kurşun kalemini emiyordu.

Gaston otomobilin içindeydi ve hidetden köpüren masum bir adam edasıyla Fransızca olarak söyleniyordu:

— Fakat bu akıl alacak bir iş değildir, budalaca bir harekettir. Kanda yapılacak olan tahkikat için otomobile mi ihtiyac vardır?. Arabanın sahibi dostumdur ve tahkikat için biraz beklemek mecburiyetinde olduğunuzu bildiğinden Parise gitmek için otomobilini bana iare etmiştir. Bu, kendisinin el'an cenubi Fransada olduğunu gösteren bir delil değil midir? Eğer kaçmak isteseydi otomobilini bırakır mı idi? Hem neden kaçsın? Maznun değil, şahiddir.

Jandarmanın biri cevap verdi:

— Bizim aldığımız malûmata göre otomobilin içinde üç kişi bulunacaktır.

Kurşun kalemini emen ikinci jandarma cebinden bir defter çıkararak okudu.

— Bu üç kişiden birincisinin adı yüzbaşı Drummond, ikincisinin Standiş, üçüncüsünün de Gastondur. Gastonun yüzünde bir yara izi vardır.

Gaston bağırdı:

— Hem de harbde alınmış bir yarının izi, işte bakınız. Gaston benim. Nisten ayrıldığım zaman Drummond ile Standiş yanımdaydılar, fakat Kan şehrinde kaldılar.

— Kan şehrinin neresinde? Gaston gülümse başladı:

— Bir kadının evinde. Fakat madem ki şimdi her ikisinin de otomobilde olmadıklarını görmüş bulunuyorsunuz, artık yoluma devam etmeliyim.

Marşa bastı, ve sür'atle uzaklaştı. İki jandarma da karakol binasına girdiler. Hâdise onlara daha ziyade garip görünüyordu. Zira otomobilde üç kişi bulunacaktı, halbuki bir kişi vardı.

Şimdi Drummond yalnız kalmıştı, gözüne bir harita âlişti.

hâdiseye uzaktan şahid olmuş olanlar da aksi istikamette uzaklaştılar.

Standiş: — Hiç vakit kaybetmiyorlar, dedi. Gaston'un yoluna ârızasızca devam edebileceğinden şüpheliyim.

— Doğru, bunun içindir ki bir an evvel işin içinden çıkmalıyız. Bakınız karşıda bir garaj var. Acaba bir otomobil bulmak mümkün mü?

Mümkündü. Fakat öyle ihtiyar bir Renault otomobili buldular ki 70 kilometrelik mesafeyi üç saatte aldı. Sisteron da şoförün parasını vererek seyahatin ilk merhalesini tamamladık -

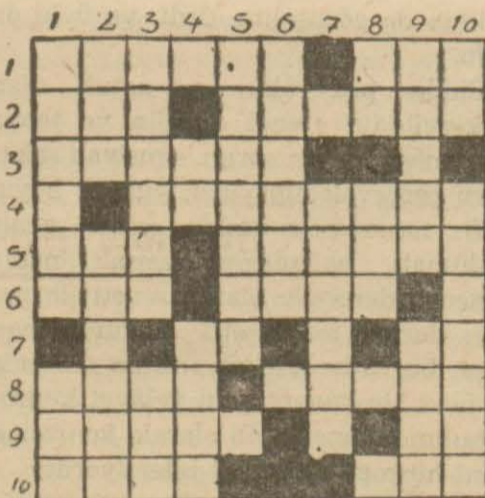
tan sonra Drummond: — Artık birbirimizden ayrılmalıyız, dedi. Randevu İsviçrede Cenevre şehrinde Berg oteli.

— 6 —

DRUMMOND YALNIZ BAŞINA

Evian mevsim içinde çok lâtif bir yerdir. Şehrin üst, dağlık kısmında tenis ve golf yerleri, alt kısmında ise Leman gölünün sahili, plaj yerleri vardır. Güzel kadınlarla hıncahın doludur. (Arkası var)

Günün Bulmacası

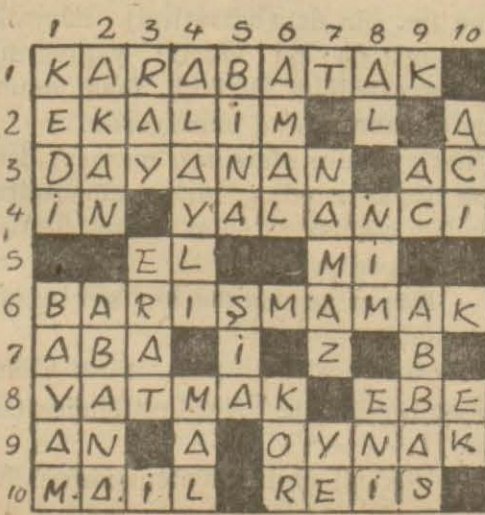

SOLDAN SAĞA:

- 1 — Kapı önlerine ayak silmek için kullanılan şey - İhsas etme.
- 2 — Bir nevi ince nakış - İfta edilmiş olmak.
- 3 — Senelik.
- 4 — Gelmek masdarı nefi halinde.
- 5 — Bal yapan böcek - Örnek gösterirken kullanılan kelime.
- 6 — Tahmin - Kadıköye, Adalara vapur işleten idare.
- 7 — İlaçe - İsimlerden sıfat yapmak için isimlerin sonuna getirilen lâhika.
- 8 — Bağırış - İzinli.
- 9 — Bilgili - Karnı doymamış.
- 10 — İndirilmiş - İzcilikte manga.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Rüzgâr - Bayağı.
- 2 — Bir vahşi hayvan - At yürüyüşü.
- 3 — Etrafa salan bir şekilde - Birdenbire.
- 4 — Mef'ulü fih edati - Ezilmiş.
- 6 — Dikilmiş bir şeyi dikilmemiş şekline getirmek.
- 7 — Esirlik.
- 8 — İşaret - Raki.
- 9 — Hak etmiş - Oyun.
- 10 — Ağustos böceğine yiyecek vermeyen küçük böcek.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Bir doktorun günlük notlarından

Amipli dizanteri

Mevsim hastalıkları arasında ara sıra tesadüf etmekte olduğumuz bir hastalıktır. Hastada az çok 38-38.5 derece hararet ile, şiddetli karın ağrısı ve evvelâ âdi ishal şeklinde, fakat gitgide kan ile karışık balgam halinde ve günde birçok defa helâya çıkmakla muttasıf bir hal görülür. Hastada sık sık helâya gitmek ihtiyacı ve oihassa büküntü ve burun tular çok olur. Ve her defasında da pek güç bir mikdar kan balgam atar. Dizanteri malûmdur ki ya mikrobu olur veyahud amipli olur. Amip tek hücreli, müteharrik bir küçük hayvancıktır. Taze abdestlerde mikroskop altında bu hareketi aşkâr olarak görülür. Fakat sür'atle ölürler. Bu sebeple teşhis için yapılacak muayeneler mümkün mertebe acele yapılmalıdır.

Mikroskop altında görünen amipler bazan kesesi ile bulunur. Bu şekil dizanterinin ilacı emetindir. İstmaya kinin, romatizmaya salisilat ne kadar safi tesir yaparsa, amipli dizanteriye de emetin şırıngası o kadar kuvvetle müessir olur. Hastaya bir de hafif müşil verilme lâzımdır.

Perhiz: Çay, pelte, piriç suyu, sütsüz mahallebi gibi şeylerdir. Yavaş yavaş vaziyet düzeldikçe piriç lapasından başlayarak perhiz bozulur. Amipli dizanteri eğer lâyikle teşhis edilmez ve emetin tedavisi acele tatbik edilmezse müzmin bir hale girer. Aylarca sürer. Bundan başka amipler karaciğeri de istilâ ederek karaciğerde büyük apse yapar ve o zaman çok mühim ve tehlikeli safhalar arzeder. Büyük abdestte kan balgam görür görmez mutlaka taze halde iken muayene ettiriniz ve ona göre derhal ya emetin ile veyahud dizanteri serumu ile tedaviye başlayınız.

Cevab isteyen okuyucularımızın posta pulu yollamalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Ege Tiyatrosu Temsilleri

Nureddin Genç ve arkadaşları

23 Temmuz

Cumartesi akşamı

Şehremini İnşirah

bahçesinde

KOKAİN - ESRAR

Ayrıca Sabriye Toksesin kıymetli

konseri

SPOR

1940 olimpiyadı hangi memlekette yapılacak?

Şimdilik üç talib var: Amerikalılar, İngilizler ve Finlandiyalılar.. yakın günlerde yeni talibler bekleniyor

1936 Berlin olimpiyatında uzun uzun tedkikler yapan Japon olimpiyad komitesi, beynelmile kongrede büyük bir gayret sarfından sonra 1940 olimpiyadının Tokyoda yapılması kararını almıştı.

Berlin olimpiyad oyunlarını tedkik etmek üzere, müsabakalardan dört beş ay evvel kırk kadar idareci Tokyo oyunları için esaslî bir rapor hazırlamışlardı.

Japon - Çin harbinin patlamış olmasına rağmen daha geçen aya kadar dünyanın her tarafına olimpiyad oyunlarına dair broşür yollayan Japonlar, bir yandan da dahilî hazırlıklarını bir hayli ilerletmiş idiler.

Nasıl oldu, ortada ne döndü bilmiyorum, ajanslar Japonların olimpiyad oyunlarından sarfı nazar ettiği haberini bütün dünyaya ilân ettiler.

Dört senede bir tekrar edilen olimpiyadlar şöyle bir şampiyona hazırlanarak kadar kolay bir iş olmadığı için bugün üvey evlâd gibi ortada kalan olimpiyad oyunları, kimin üzerinde kalırsa kalsın tahminin fevkinde bir efor sarfını icab ettirecektir.

Harb halinde bir millet: «Söz verdim, mutlaka bu oyunları yapacağım!» diye ısrar etmiş olması ne kadar boş bir iş ise; beynelmile olimpiyad komitesinin bu müşkülâtı çok evvelden görüp işi önlememiş olması da o kadar affedilmez bir hata idi.

Geçen mart Kahirede toplanan olimpiyad komitesi Japonyadaki hareketi pek sükûnetle karşılamış olduğu içindir ki İngilizler, Amerikalılar ve en nihayet İsviçliler 1939 senesine kadar Japonya harbinde bulunursa, olimpiyad müsabakalarına gitmeyeceklerini açıkça söylemekten çekinmediler.

Olimpiyad oyunlarında belli başlı rol oynayan milletlerin protestosunu vaktinden evvel nazarı dikkate almış olan Japonya, bu isabetli kararı vermiş olmakla çok hayırlı ve faydalı bir iş yapmış oldu.

Zaten Tokyoya gitmek, sefere gitmek gibi bir iş olacaktı. Nitekim 1932 de Los Ancelosta yapılan oyunda da yolun uzaklığı dolayısıyla bir çok milletler iştirak etmemişti.

1940 olimpiyadı; şeref direğine bayrak çektirebileceklerden gayrileri için biraz da hayal ve masal olacaktı...

On ikinci olimpiyad oyunlarına çok kısa bir zaman olmasına rağmen talibler birbirleriyle yarış etmeğe başladılar. Daha 1932 senesinde Los Ancelos olimpiyatını yapmış olan Amerikalıların tadı damaklarında kalmış olacak ki 1940 olimpiyatını yapmağa hazır olduklarını bildirdiler. 1906 da Londrada dördüncü olimpiyadı yapmış olan İngilizler de işi memleketlerine çekmek için hayli ağır basıp durmaktadırlar.

On ikinci olimpiyada talib olanların başında Finlandiyalılar gelmektedir.

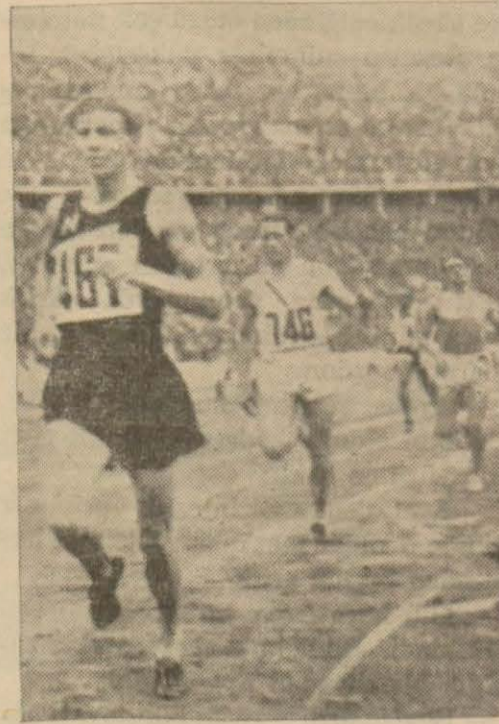
Olimpiyatın en şerefli milletlerinden biri de hiç şüphe yok ki Finlandiyalılardır.

Maraton yarışında Kolehimaynenleri, mukavemet koşularında Pavo Nürmi, Ritola ve Sahminenleri, cirid atmada Nihale ve Nihayet Jarvinenleri yetiştiren üç milyonluk Finlandiyalılar bu dünya şampiyonlarının gözleri hayata kapanmadan bu muazzam hareketi kendi topraklarında yapabilmek için çırpınıp duruyorlar. Finlandiyalılar topraklarına ne kadar düşkün olduklarını küçük bir vak'a ile kısaca anlatabayım.

1924 Paris olimpiyatında biz ağzımız açık hayran hayran Finlandiyalı Nürminin yarışlarını seyrederken, isten anıyan bir çok mütehassıslar Nürmiye: «Ne için tam kuvvetinizi sarfederek koşuyorsunuz?» diye sualler soruyorlardı. Nürmi cevaben: «O şeref benim topraklarıma aid olacaktır» demişti...

Nürmi olimpiyad dönüşü hakikaten bir çok dünya rekorlarını Finlandiya topraklarında tazelemiştir.

Olimpiyatlarda zaferden zafere koşan

1936 Berlin olimpiyatında 1500 metre koşulurken

Finlandiyalılar, bu oyunları memleketlerinde yapabilmek için her tarafa baş vurarak çırpınıp duruyorlar. Beynelmile olimpiyad komitesinin sırasını savmış olan milletleri bir kenara bırakarak, senelerdenberi bu fırsatı kolliyanların hakkını vermiş olması, işin hem kestirme hem de en doğru bir tarafı olacaktır.

Ömer Besim

Tekirdağlı izmirde Şikat'la karşılaşiyor

İzmir (Hususî) — Fuar komitesi spor seksiyonu direktörlüğü, 20 Ağustos - 20 Eylül ayı arasında İzmirde yapılacak spor temalarını tesbit etmiştir. Programda futbol, tenis, deniz sporları, güreş ve atıcılık müsabakaları vardır.

Alman güreş şampiyonu Şikat İzmirde Tekirdağlı Hüseyinle Avrupa şampiyonluğu için karşılaşacaktır.

İzmirdeki ecebi tenisçilerin de iştirakile Türk ve İtalyan tenisçileri arasında temsili tenis müsabakaları yapılacak, bu müsabakalara İstanbul maruf tenisçileri de davet edilecektir.

İzmir ve İstanbul muhtelitleri arasında temsili bir futbol müsabakası, Atina ve Ankara muhtelitleriyle de temsili maçlar yapılacaktır.

Yeni neşriyat

Köyün kitabı

Genç idarecilerimizden Dahiliye Vekâleti Vilâyetler İdaresi İkinci Şube Müdürü A. Şükür Alptekin idareye aid eserlerinden üçüncüsünü vermiş bulunuyor. (Köyün kitabı) adını verdiği 280 sayfalık bu kitabın mevzuda yazılan eserler içerisinde yüksek bir değer taşımaktadır.

Köyün kitabı üç fasılda müteale olunmaktadır: Birinci fasılda Köy kanununun bütün tâdil ve ilâveleri, köy eğitimleri kanunu, mühtaç çiftçilere yemeklik ve tohumluk dağıtılması kanunu ve sağlık korucuları talimatnamesi gibi kısımlar mevcuttur.

İkinci fasılda gerek köy kanununa ve gerekse Vekâletin umumî emirlerine göre muhtar ve ihtiyar meclisi âzalarının bilmeleri lâzım gelen umumî bilgi ve muhakeme usulleri, muhtar, ihtiyar meclisi âzalarının, kâtib, imam ve korucuların seçilme ve çıkarılma yolları, bunların vazife ve salâhiyetleri, köy kanununa göre haciz ve bunların yapılma yolları, köy mahkemelerinin nasıl kurulacağı ve davaların ne suretle görüleceği, köy bütçesinin yapılma ve yerine getirilme usulleri bildirilmektedir.

Üçüncü fasıl: Köy kanunu tatbik edilsin edilmemesi bütün köylerde inkılâb, idare, zabıta, nüfus, adliye, askerlik, maarif, maliye ve vergi, tapu kanunları karşısında köylünün vazife ve salâhiyeti gayet açık ve herkesin anlayacağı bir dille kaleme alınmıştır. Bütün idarecilerle, muhtar ve ihtiyar heyeti âzalarına, eğitimlere, müşküllerini hal için çok lâzım bir eserdir.

YAVRUNUN gürbüz, tombul, sağlam, neşeli olmasını istersen **FOSFATIN NEGATİ** yedir. Bahçekapı **SALİH NEGATİ**

Gayrimenkul Satış İlanı İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden

Bayan Fevziye, Şükriye ve Nefisenin Sandığımızdan 19470 hesap No. sile aldığı 250 lira borcuna karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu ödemediğinden dolayı hakkında yapılan takip üzerine 3202 No. lu kanunun 46 cı maddesinin matufu olan 40 cı maddesine göre satılması icab eden Küçükpazarda Hocagiyaseddin mahallesinin Hacıkadın caddesinde eski 75. 77 yeni 83. 85 kapı 563 ada 19 parsel No. lu altında dükkânı olan ahşap bir evin tamamı bir buçuk ay müddet açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen 60 lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızda teminat mektubu da kabul olunur. Birlikmiş vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rüsumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 27/7/938 tarihinden itibaren tedkik etmek isteyenlere Sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar bunları tedkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 27/9/938 tarihine müsadir Salı günü Çağaloğlu'nda kâin Sandığımızda saat 14 ten 16 ya kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmemesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayrimenkul müsbetleriyle beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicilleriyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 37/113 dosya numarasıyla Sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

★★★

Emniyet Sandığı, Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere tahmin edilen kıymetin yarısına kadar ikraz yaparak usulüne göre kolaylık göstermektedir. (4755)

Nafia Vekâletinden: YÜKSEK MÜHENDİS VE FEN MEMURLARINA

Yüksek Mühendis ve Fen mekteplerinden mezun olup ta kanunen mükellef buldukları mecburi hizmetlerini bitirmeden evvel her ne suretle olursa olsun vazifelerini terketmiş olanlarla bu hizmetlerini yapmak için şimdiye kadar müracaat etmemiş veya bu husustaki davete icabet etmemiş yahut Vekâletçe istenilen tazminatı vermemiş veya ikametgâhları meçhul kalmış olan Yüksek Mühendis ve Fen memurları 3467 sayılı kanunun muvakkat maddesi hükmüne tevfi kan 1/Ağustos/938 den itibaren üç ay içinde yani Teşrinievvel 938 gagesine kadar Nafia Vekâletine müracaatla kanunî mükellefiyetlerini ifa etmeleri lüzumu aksi takdirde mezkûr 3467 sayılı kanun hükümleri haklarında tatbik edileceğinden alâkadarların bilhassa 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı maddelerdeki müeyyideler üzerine nazarı dikkatleri celbolunur. «2452» «4509»

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ : 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistanda Filyalleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FIATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANISTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

CILD

üzerinde yapılan en son tecrübelerin

Şayanı hayret
semerelelerini
görünüz.

TOKALON KREMİ

ile tecrübelerini yapmak için bir cild mütihazı tarafından 17 ilâ 72 yaşlarında 107 kadın intihap edilmiştir.

İşte neticeleri:

	Tecrübesi Yapılan	Muvafakiyeti
Siyah benler	17	17
Açık mesameler	19	18
Buruşukluklar	22	19
Geşek cild	14	12
Yağlı cild	18	18
Kuru cild	17	16
	107	100

Herhangi bir kremi kullanmazdan evvel bu basit tecrübeyi yapınız.

ları giderir ve taze, nermin ve genç kılar. YARIN SABAH, Beyaz renkteki (yağsız) Tokalon kremi sürünüz. Gayet besleyici, kuvvetlendirici ve beyazlatıcıdır. Siyah benleri eritir, açık mesameleri sıkıştırır. En esmer ve sert bir cildi beyazlatarak güzelleştirir ve yumuşatır. Bilhassa pudra için ideal bir esastır. 50 yaşlardaki kadınlar, bu basit usul sayesinde şimdi 30 yaşlarında görünebiliyorlar. Yukarıki resimler, cild unsuru olan Tokalon kremi kullanmadan ve kullandıktan sonraki kadınların hakiki fotoğraflarıdır. Başka hiçbir müstahzar ile kabili kıyas olmayan Tokalon kremi daima mütihazı neticeler verir.

Her sabah daha genç görünmeğe çalışınız!

BU AKŞAM YATMAZDAN EVVEL yüzünüze pembe rengindeki Tokalon kremi sürünüz. Terkinde, genç hayvanların cild hüceyrelere istihsal edilen Biocel cevheri vardır. Siz uyurken cildinizi besler, buruşukluk-

İstanbul Belediyesi İlanları

Kilo	Cinsi	Bir kilosunun muhammen bedeli
4750	Beyaz peynir	40 kuruş
1800	Kaşar peyniri	70 »

Belediye hastanelerile diğer müesseselerine lüzumu olan ve yukarıda cinsile miktarları yazılı bulunan peynirler açık eksiltmeye konulmuş ise de belli ihale gününde giren bulunmadığından eksiltme 25/7/938 Pazartesi gününe uzatılmıştır. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve 237 liralık ilk teminat makbuz veya mektubule beraber yukarıda yazılı günde saat 11 de Daimî Encümeninde bulunmalıdır. (İ.) (4499)

İş yaptığına dair getireceği vesika

	Keşif bedeli	İlk teminatı
500 liralık vesika	Feriköy 17 inci mektebin tamiri	614,56 46,09
500 » »	Beşiktaş 46 ncı mektebin tamiri	668,57 50,14
1000 » »	Beyoğlu 2 inci mektebin tamiri	1789,15 134,19
1500 » »	Üsküdar 34 üncü mektebin tamiri	2442,86 183,21
1500 » »	İstanbul 43 üncü mektebin tamiri	2856,68 214,25

Yukarıda keşif bedelleri yazılı tamirler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartnameleri Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesikadan başka Nafia Müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasile hıızlarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 9/8/938 Salı günü saat 11 de Daimî Encümeninde bulunmalıdır. (İ.) (4767)

Senelik muhammen kirası 250 lira olan Yakacıkta Yakacık mahallesinde Ayazma sokağında Ayazma mesire gazinosu 939 senesi Mayıs sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuş ise de belli ihale gününde istekli bulunmadığından arttırma 2/8/938 Salı gününe uzatılmıştır. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir İstekliler 18 lira 75 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubule beraber yukarıda yazılı günde saat 11 de Daimî Encümenince bulunmalıdır. (B.) (4761)

İstanbul Defterdarlığından :

Arazi vergisi kayıd ve tahakkukatı için lüzum görülen iki yüz varaklı on beş bin adet mükellefler hesap defterlerle yüz varaklı yirmi iki bin adet vukuat defteri ve kırk varaklı on dokuz bin adet tahakkuk defterinin kâğıd, mukavva, bez ve ambalaj kâğıdı Dolmabahçe Matbu Evrak Anbarı idaresince verilmek suretile hesap defterlerinin beheri 37, vukuat defterlerinin beheri 33 ve tahakkuk defterlerinin beheri de 27 kuruş üzerinden tab ve teclidi gerek toptan ve gerek ayrı ayrı pazarlıkla eksiltmeğe konulmuştur.

İsteklilerin ve şeraitini öğrenmek isteyenlerin hergün, eksiltmeğe iştirak edeceklerin de Ticaret Odası ve ehliyet vesikalarını müstahşiben 26/7/938 Salı günü saat on birde mecmunun muhammen bedeli olan 17940 on yedi bin dokuz yüz kırk liranın % 7,5 u nisbetinde 1346 bin üç yüz kırk altı liralık teminat mektubularile Millî Emlâk Müdürlüğünde toplanacak olan Komisyona müracaatları.

(4752)

TALİHSİZLİKLERE KARŞI ÇELİK SİPER

Fikir Biraz Cüretkârane görülebilir...
Fakat, Neticeleri Şayanı Hayrettir.

**FEMİL,
FEMİL,
FEMİL,
FEMİL,
FEMİL,
FEMİL,
FEMİL,
FEMİL,
FEMİL,**

Kadın olmanın yegâne mahzurunu unutturur.
İcad edilince, kadın inanılmıyacak derecede büyük bir serbestiye ve emsalsiz bir rahata kavuştu.
Her ay tekerrür eden müşkül ve tızleli günlerde kadını bütün düşünce ve eziyetlerden kurtardı, Hayatını ve aile saadetini sigorta etti.
En ince elbiseler ve en dar banyo mayoları altında sezilmez, kullanan kadın bile mevcudiyetini kat'iyen farketmez.
Mikroblu bezlerin ve pamuk tamponların kadınların bütün hayatlarına mal olan rahim ve tenasül ızırahlarını ortadan kaldırır.
Kanı emici ve muhafaza edici beyaz ve kırmızı hususi iki cins pamuktan kimya harikalarıyla mikropsuz bir şekilde yapılmıştır.
Bayanların (aylık temizliklerinde) en birinci yardımcısıdır. Sihatini seven her kadın

Femil ve BAĞI

kullanmalıdır. FEMİL küçük ve yumuşak olduğundan el çantanızda bile taşınabilir. Her eczane ve ticarethanelerde bulunur.

KANZUK

NASIR ILÂCI

En eski nasırları bile kökünden çıkarır, ızırahı keser, nasırı yumuşatarak düşürür.

İNGİLİZ - KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Sıçan ve Farelerin mazarratlarından kurtulunuz
PASTÖR Müessesesinin PASTOKSİN

İsimli Fare Zehiri Bunları kokutmadan öldürür
her yerde PASTOKSİN arayınız. Umumi deposu:
Bay **JÜL KREPEN** Galata Voyvoda Han No. 1 İstanbul.

« Evet kardeşim, doktorun tavsiyesi üzerine hergün 3 defa dişlerimi

RADYOLİN

diş macunıyla fırçalamaya başladığımdan sonra diş etlerimdeki iltihablarla ağızımdaki fona koku tamamen geçti. Zazarı salyalar da durduğu için midem düzeldi, iştiham açıldı. Dişlerim eski parlaklığını tekrar kazandı.

siz de her yemekten sonra

RADYOLİN

≡ Kullanınız ≡

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlançılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

KIZILAY
İstanbul Deposu Direktörlüğünden:

- 1 - Satılacak bir adet Rontken cihazı ve teferuatı 5 Ağustos 938 tarihine rastlayan cuma günü saat on birde kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - Rontken cihazı ve teferuatının esas şartları ile fennî vasıflarını ve vaziyet planını görmek ve bu hususta fazla izahat almak üzere isteklilerin Yeni Postane civarında Kızılay hanında Kızılay İstanbul deposu Direktörlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur.

DENİZBANK

İstanbul Şubesi Müdürlüğünden:

TELLİ TABYE KLAVUZLUK BİNASININ TAMİRATI

- 1 - Karadeniz Boğazındaki Telli Tabye Klavuzluk binasının tamirat işleri açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - Eksiltme 28-7-938 Perşembe günü saat on buçukta şubemiz Materyel Dairesi binalar kısmında yapılacaktır.
- 3 - Şartname, resim ve keşifler bu serviste görülebilir.
- 4 - Eksiltmeye iştirak edeceklerin teminatlarla yazılı gün ve saatte müracaatleri.

DENİZBANK

Denizyolları İşletmesi Müdürlüğünden:
İMROZ POSTASI

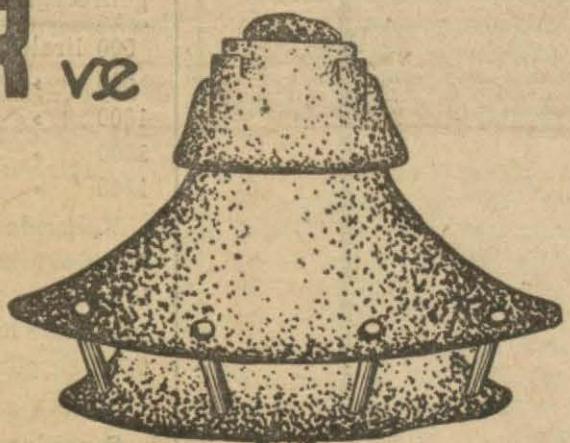
24 Temmuz pazar günü kalkacak postadan itibaren İmroz postaları Şarköye gidışte uğrayacak ve dönüşte uğramayacaktır. Buna mukabil 26 Temmuz salı günü kalkacak postadan itibaren Karabiga, salı postaları Şarköye dönüşte uğrayacaklardır.

Nafia Vekâletinden:

- Eksiltmeye konulan iş:
- 1 - Nazillide Çürüksudan Sarayköy ovasının sulanması için açılacak kanal ve sınaî imalât, keşif bedeli «400 008» dört yüz bin sekiz liradır.
  - 2 - Eksiltme 6/8/938 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 12 de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.
  - 3 - İstekliler eksiltme şartnamesi, mu kavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve prijeleri 20 lira mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.
  - 4 - Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 19.750 lira 32 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve 70 000 liralık nafia su işlerini taahhüd edip muvaffakiyetle bitirdiğine ve bu kabil nafia işlerini başarmakta fennî kabiliyeti olduğuna dair Nafia Vekâletinden alınmış müteahhidlik vesikası ibraz etmesi, isteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «2473» «4557»

KÖRTİNG

AMPLİFİKATÖR ve
Hoparlörleri

TOPLANTI

YERLERİNDE
MEYDANLARDA
KULUPLERDE
STADYOMDA
FABRİKADA,
DEVAİRDE
MEKTEPLERDE

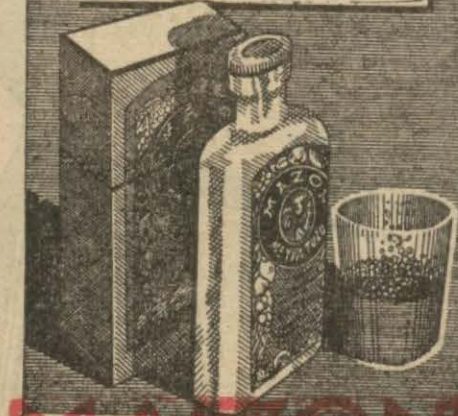
TÜRKİYE VEKİLİ **NECİP ERSES**
İSTANBUL GALATA SESLİ HAN ZULFARUZ S.

**BIÇIMSIZ
BİR SURETTE
ŞİŞMANLIYOR-
SUNUZ.**

Çünkü vücudunuzda lüzumsuz yağ toplanıyor. Ve rahatsız oluyorsunuz. Muntazam tesiri kolay ve tabii olan MAZON alın. Aynı zamanda varsa

KABIZLIĞI İZALE

eder. MİDE ve barsaklarınız, karaciğerleriniz daha muntazam işleyecektir. HAZIMSIZLIK ve EKŞİLİĞİ giderek vücudunuzda ferahlık his edeceksiniz ve sıhhatiniz düzelecek ve daima neşeli ve zinde olacaksınız.

MAZON
MEYVA TUZU

ASIPIN KENAN
Romatizma ağrıları için en iyi ilaçtır

Doktor **İbrahim Zati Öget**

Belediye karşısında, Piyerloti caddesinde 21 numarada hergün öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Dr. BESİM RUŞEN

Cerrahpaşa hastanesi dahiliye mütehassısı
ÇARŞIKAPI TRAMVAY DURAĞI

Son Posta Matbaası
Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

DİŞ TABİBİ

RATİP TÜRKÖĞLU

Sirkedi: Viyana oteli sırası.
No. 26, Kat 1 de hergün öğleden sonra saat 14 den 20 ye kadar hastaları kabul eder.